

Jaworzno, 27 sierpnia 2007 r.

Szanowni Państwo,

przekazuję Państwu szczegółowe sprawozdanie, zawierające analizę wyników egzaminu maturalnego 2007, przeprowadzonego dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Sprawozdanie składa się z zeszytów tematycznych, dotyczących:

- w części ogólnej: organizacji i przebiegu egzaminu oraz wyników egzaminu (zestawień ilościowych) dla województwa,
- w częściach przedmiotowych: analiz ilościowych i analiz jakościowych wybranych zadań z poszczególnych przedmiotów maturalnych.

Zdaję sobie sprawę, że wyniki egzaminu będą przedmiotem zainteresowania różnych środowisk odpowiedzialnych za edukację w naszym kraju, dlatego uwzględniono w sprawozdaniu analizy zarówno ilościowe, jak i jakościowe. Tak przygotowane raporty, czytane łącznie ze sprawozdaniem o wynikach egzaminu maturalnego w kraju, przygotowanym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, dostarczą Państwu informacji o poziomie osiągnięć maturzystów w województwie śląskim w porównaniu z sukcesami/wynikami zdających w całym kraju.

Dla nadzoru pedagogicznego i organów prowadzących szkoły bardzo ważne będą opracowania ilościowe, dlatego przyjęliśmy różne kryteria obliczania współczynników statystycznych. Aby zestawianie danych dawało Państwu wiarygodny i rzetelny obraz wyników, uwzględniono w opracowaniu podział na różne typy szkół (licea ogólnokształcące, licea profilowane i licea uzupełniające oraz technika i technika uzupełniające). Osobno zanalizowano wyniki egzaminów zdawanych jako obowiązkowe (na poszczególnych poziomach) i egzaminów z przedmiotów wybranych dodatkowo.

Nauczycieli, a także uczniów, z pewnością zainteresują omówienia wybranych zadań, zwłaszcza tych, które sprawiły największą trudność zdającym, oraz wnioski wynikające z analiz. Należy jednak pamiętać, że wszystkie dane powinno się interpretować w kontekście warunków pracy danej szkoły.

Mam nadzieję, że nasze opracowanie spełni Państwa oczekiwania w zakresie komunikowania wyników, stając się bogatym i inspirującym źródłem informacji.

Dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w organizację i przeprowadzenie egzaminu maturalnego 2007, jak również autorom niniejszego sprawozdania.

Życzę kolejnych udanych sesji egzaminacyjnych.

Dyrektor OKE

Roman Dziedzic

SPIS TREŚCI

JĘZYK ANGIELSKI	4
1. WSTĘP	4
2. CZĘŚĆ USTNA	4
2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych	4
2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki	5
2.3. Omówienie wyników	9
2.4. Komentarze oraz wskazówki dla uczniów i nauczycieli	10
3. CZĘŚĆ PISEMNA	11
3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną	11
3.2. Poziom podstawowy	12
3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	12
3.2.2. Wyniki egzaminu	13
3.2.3. Zdawalność egzaminu	17
3.2.4. Omówienie wyników	17
3.3. Poziom rozszerzony	18
3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	18
3.3.2. Wyniki egzaminu	19
3.3.3. Zdawalność egzaminu	26
3.3.4. Omówienie wyników	26
3.4. Poziom dwujęzyczny	27
3.5. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego	28
JĘZYK NIEMIECKI	30
1. WSTĘP	30
2. CZĘŚĆ USTNA	30
2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych	30
2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki	31
3. CZĘŚĆ PISEMNA	35
3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną	35
3.2. Poziom podstawowy	37
3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	37
3.2.2. Wyniki egzaminu	37
3.2.3. Zdawalność egzaminu	42
3.2.4. Analiza jakościowa zadań	42
3.3. Poziom rozszerzony	44
3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	44
3.3.2. Wyniki egzaminu	45
3.3.3. Zdawalność egzaminu	52
3.3.4. Analiza jakościowa zadań	53
3.4. Poziom dwujęzyczny	54
3.5. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego	55

JĘZYK FRANCUSKI	58
1. WSTĘP	58
2. CZĘŚĆ USTNA	58
2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych	58
2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki	59
3. CZĘŚĆ PISEMNA	63
3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną	63
3.2. Poziom podstawowy	65
3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	65
3.2.2. Wyniki egzaminu	65
3.2.3. Zdawalność egzaminu	70
3.2.4. Analiza jakościowa wybranych zadań	71
3.3. Poziom rozszerzony	72
3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	72
3.3.2. Wyniki egzaminu	72
3.3.3. Zdawalność egzaminu	77
3.3.4. Analiza jakościowa wybranych zadań	78
3.4. Poziom dwujęzyczny	79
3.5. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego	80
JĘZYK ROSYJSKI	82
1. WSTĘP	82
2. CZĘŚĆ USTNA	82
2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych	82
2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki	83
3. CZĘŚĆ PISEMNA	86
3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną	86
3.2. Poziom podstawowy	87
3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	87
3.2.2. Wyniki egzaminu	88
3.2.3. Zdawalność egzaminu	92
3.2.4. Analiza jakościowa wybranych zadań	93
3.3. Poziom rozszerzony	95
3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego	95
3.3.2. Wyniki egzaminu	95
3.3.3. Zdawalność egzaminu	99
3.3.4. Analiza jakościowa wybranych zadań	99
3.4. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego	101
SŁOWNIK TERMINÓW	102

JĘZYK ANGIELSKI

1. WSTĘP

Język obcy nowożytny mógł być zdawany:

- jako przedmiot obowiązkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym,
- jako przedmiot dodatkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie rozszerzonym.

Egzamin z języka angielskiego w części pisemnej odbył się 7 maja 2007 r. Egzamin w części ustnej przeprowadzano wg szkolnych harmonogramów w okresie od 7 do 31 maja 2007 r.

Wskaźniki w niniejszym sprawozdaniu zostały obliczone dla wyników egzaminu tegorocznych absolwentów: liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i liceów uzupełniających oraz techników i techników uzupełniających, rozwiązujących w części pisemnej zadania zestawów standardowych.

2. CZĘŚĆ USTNA

2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych

Poziom podstawowy

Zestawy dla zdających na poziomie podstawowym składały się z dwóch zadań.

Zadanie 1. polegało na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych (uzyskiwanie, udzielanie informacji; relacjonowanie wydarzeń; negocjowanie). Zdający musiał wykazać się umiejętnością reagowania językowego w sytuacjach z życia codziennego. Rozmowy prowadzone były zgodnie ze scenariuszem podanym w zadaniu w języku polskim.

Zadanie 2. polegało na opisanu zamieszczonej w zestawie ilustracji oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania zapisane wyłącznie w zestawie egzaminującego.

Zadania w zestawach na poziomie podstawowym obejmowały pełny zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań i sprawdzały umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi ustnej oraz reagowania językowego w zakresie mówienia (z uwzględnieniem wszystkich umiejętności szczegółowych ujętych w standardach III i IV dla poziomu podstawowego).

Zdający miał 5 minut na przygotowanie do egzaminu i 10 minut na realizację zadań. Oceniane były umiejętności: przekazania informacji (9 punktów), opisanie ilustracji (2 punkty), wyrażania opinii (4 punkty) oraz umiejętności językowe (5 punktów). Zdający mógł uzyskać w sumie 20 punktów.

Poziom rozszerzony

Zestaw dla zdających na poziomie rozszerzonym składał się z dwóch zadań.

Zadanie 1. polegało na opisanu zawartego w zestawie materiału stymulującego oraz rozmowy z egzaminującym na ten temat. Rozmowa prowadzona była na podstawie pytań zapisanych wyłącznie w zestawie egzaminującego. Zdający musiał wykazać się umiejętnościami opisywania przedstawionego materiału, interpretacji zawartych w nim treści oraz wyrażania i uzasadniania własnych opinii.

Zadanie 2. polegało na prezentacji przez zdającego jednego z dwóch tematów zamieszczonych w zestawie oraz dyskusji z egzaminującym na przedstawiony temat. Celem tej części egzaminu było sprawdzenie umiejętności wyrażania, uzasadniania i obrony własnych opinii związanych z prezentowanym tematem.

Zadania w zestawach na poziomie rozszerzonym obejmowały pełny zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań i sprawdzały umiejętności tworzenia dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi ustnej oraz reagowania językowego (z uwzględnieniem wszystkich umiejętności szczegółowych, ujętych w standardach III i IV dla poziomu rozszerzonego). Zdający miał 15 minut na przygotowanie się do egzaminu i 15 minut na realizację zadań. Oceniane były umiejętności prezentacji materiału lub tematu (5 punktów), interpretowania, wyrażania opinii, argumentowania (8 punktów) oraz umiejętności językowe (7 punktów). Zdający mógł uzyskać w sumie 20 punktów.

2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki

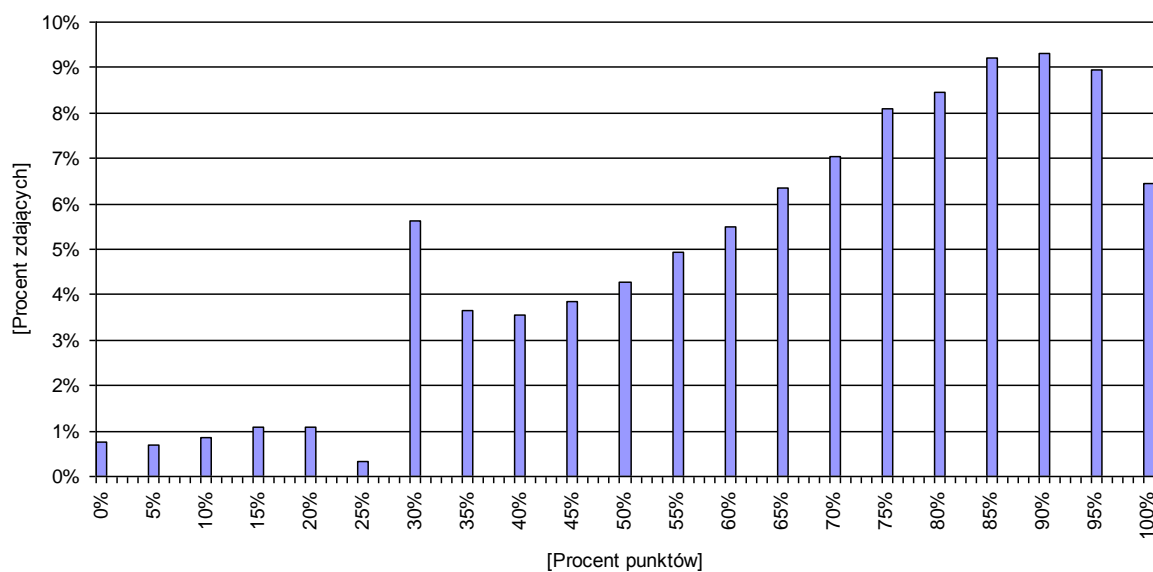
Do części ustnej egzaminu maturalnego z języka angielskiego w województwie śląskim przystąpiło 39 627 osób, w tym **38 986 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części ustnej wyniosła 83,61%.

Za egzamin można było uzyskać maksymalnie 20 punktów. Warunkiem zdania tego egzaminu było uzyskanie co najmniej 6 punktów możliwych do zdobycia.

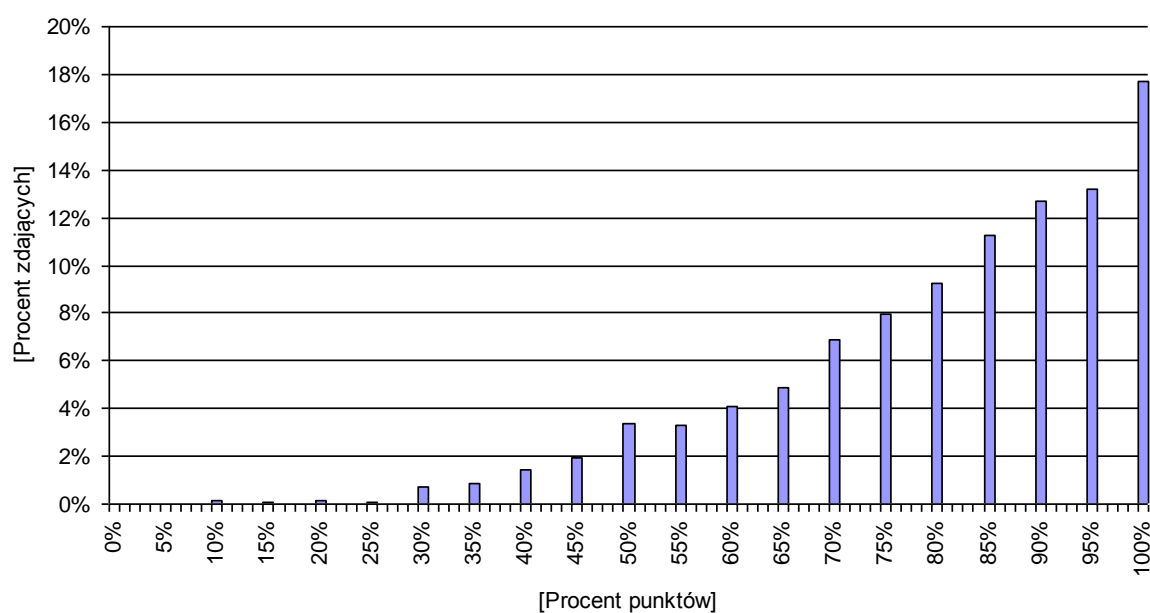
Tabela 1. Zdający egzamin z języka angielskiego w części ustnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy								Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny		razem				
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	35644	92,44	2849	7,39	64	0,17	38557	98,9	429	1,1	38986
Pozostali	523	82,49	111	17,51	-	-	634	98,9	7	1,09	641

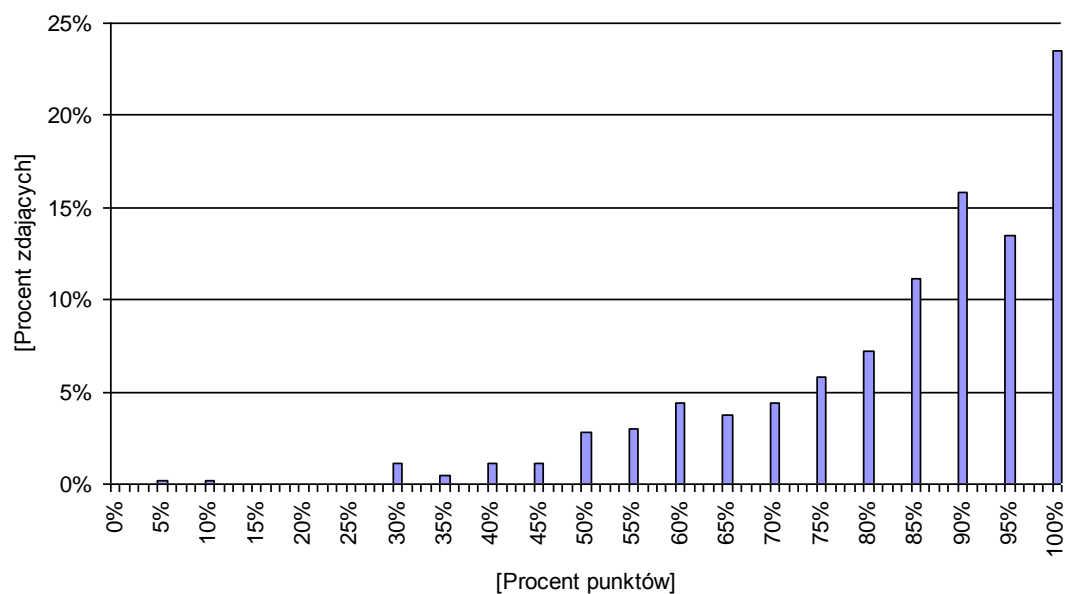
Wykres 1. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym

Wykres 2a. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 2b. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 3. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie dwujęzycznym

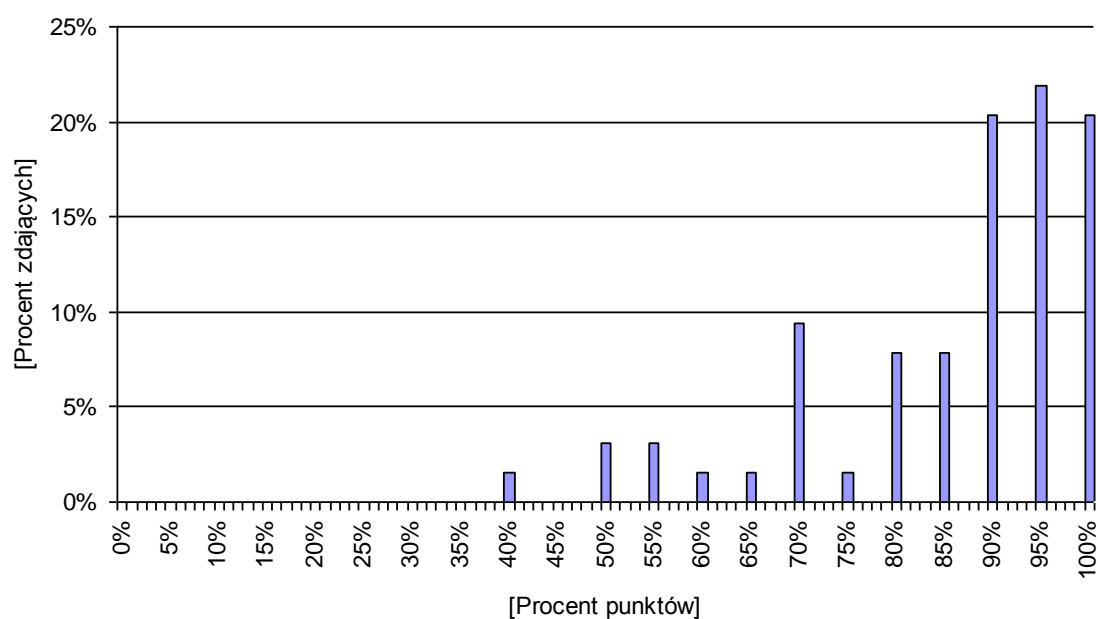

Tabela 2. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka angielskiego w części ustnej

Wskaźniki	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot dodatkowy	
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny		zdawany na poziomie rozszerzonym	
Liczba zdających	35644		2849		64		429	
Wartości w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	90	18	100	20	95	19	100	20
Wynik środkowy (mediana – Me)	75	15	85	17	90	18	90	18
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	68	14	81	16	86	17	83	17
Odchylenie standardowe	–	5	–	3	–	3	–	4
Wynik najwyższy	100	20	100	20	100	20	100	20
Wynik najniższy	0	0	0	0	40	8	5	1

Z analizy wyników części ustnej egzaminu z języka angielskiego w województwie śląskim (tabela 2., wykresy 1.–3.) wynika:

- wszystkie analizowane rozkłady wyników są silnie lewoskośne, co oznacza, że egzamin ustny był dla zdających dość łatwy,
- wielu absolwentów uzyskało wynik maksymalny (20 pkt.): 2294 (6,44%) zdających na poziomie podstawowym, 504 (16,69%) zdających język angielski jako obowiązkowy na poziomie rozszerzonym, 101 (23,54%) zdających język angielski jako dodatkowy na poziomie rozszerzonym oraz 13 (20,31%) zdających język angielski na poziomie dwujęzycznym,
- miary tendencji centralnej rozkładów osiągają wartości wysokie, szczególnie modalna i mediana,
- egzamin okazał się najłatwiejszy dla zdających na poziomie dwujęzycznym oraz dla tych absolwentów, którzy wybrali angielski jako przedmiot dodatkowy,
- 266 zdających (0,75%) egzamin na poziomie podstawowym otrzymało wynik najniższy – 0 pkt. Jedna osoba uzyskała taki wynik na poziomie rozszerzonym.

Zestawienie w tabeli 3. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 3. Karta wyników egzaminu z języka angielskiego w części ustnej (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju		Procent zdających		
					przedmiot obowiązkowy		przedmiot dodatkowy
			poziom podstawowy	poziom rozszerzony	poziom podstawowy	poziom rozszerzony	
1	4	najniższa	0–15	0–35	3,36	2,07	1,63
2	7	bardzo niska	20–30	40–50	7,05	6,77	5,13
3	12	niska	35–45	55–65	11,08	12,25	11,19
4	17	poniżej średniej	50–60	70–75	14,69	14,85	10,26
5	20	średnia	65–75	80–85	21,49	20,46	18,41
6	17	powyżej średniej	80–85	90	17,67	12,71	15,85
7	12	wysoka	90	95	9,3	13,2	13,52
8	7	bardzo wysoka	95	100	8,93	17,69	23,54
9	4	najwyższa	100	100	6,44		

Aby zdać egzamin maturalny z języka angielskiego w części ustnej, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 36842 zdających, tj. 95,55% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 1715 zdających, czyli 4,45%.

Tabela 4. Zdawalność egzaminu z języka angielskiego w części ustnej

Typ szkoły	Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony			Poziom dwujęzyczny		
	liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali	
		liczba	%		liczba	%		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	19 929	19 588	98,29	2596	2589	99,73	64	64	100
Liceum profilowane	5132	4637	90,35	81	77	95,06	–	–	–
Liceum uzupełniające	336	271	80,65	1	1	100	–	–	–
Technikum	9923	9203	92,74	170	167	98,24	–	–	–
Technikum uzupełniające	324	244	75,31	1	1	100	–	–	–
Ogółem	35 644	33 943	95,23	2849	2835	99,51	64	64	100

2.3. Omówienie wyników

Poziom podstawowy

Egzamin ustny z języka angielskiego zdawany jako przedmiot obowiązkowy na poziomie podstawowym okazał się dla zdających *umiarkowanie trudny* (łatwość – 0,68). Jeżeli chodzi o poszczególne zadania, to z obserwacji egzaminu wynika, że zadanie pierwsze było nieco trudniejsze niż zadanie drugie. Przyczyny można upatrywać w konieczności zachowania interakcji z egzaminatorem, co może rzutować na obniżenie oceny umiejętności językowych zadającego. Ponadto w zadaniu pierwszym sprawdzana jest umiejętność relacjonowania wydarzeń, z zastosowaniem czasów przeszłych (Simple Past i Past Continuous), co – jak w ubiegłych latach – stanowi dla słabych uczniów duży problem.

Poziom rozszerzony

Egzamin ustny z języka angielskiego zdawany zarówno jako przedmiot obowiązkowy, jak i jako przedmiot dodatkowy okazał się dla zdających *łatwy* (łatwość – odpowiednio – 0,81 i 0,84). Trudniejszym zadaniem było tradycyjnie zadanie drugie. W przypadku słabszych uczniów jest to spowodowane koniecznością utrzymania, z jednej strony dużej dyscypliny w prezentacji ciągłej, dłuższej wypowiedzi, z drugiej strony wynika z potrzeby sprawnego posługiwania się słownictwem z danej dziedziny czy też gotowości do przedstawienia bogatych argumentów. Wymaga to wprawy w podejmowaniu dyskusji na różne tematy.

2.4. Komentarze oraz wskazówki dla uczniów i nauczycieli

Obserwacje egzaminów ustnych stanowią bogate źródło refleksji na temat przyczyn rokrocznie powtarzających się trudności zdających. W przypadku *poziomu podstawowego* częste problemy uczniów słabszych ze stosowaniem czasów przeszłych w czasie egzaminu ustnego znajdują również odzwierciedlenie przy realizacji form użytkowych na egzaminie pisemnym. Z tego wynika, że problem ten jest natury ogólniejszej, nie zależy od samych zadań egzaminacyjnych, ale raczej wiąże się z nauczaniem umiejętności opisywania przeszłości w trakcie edukacji szkolnej. W przypadku opisywania ilustracji i odpowiedzi na pytania egzaminującego również zauważamy pewne prawidłowości. Zdający w miarę dobrze opanowali tę pierwszą umiejętność i wiedzą, że opis powinien uwzględniać przynajmniej trzy elementy (opis miejsca, osób i czynności). W wielu wypadkach odpowiadają jednak mniej sprawnie na pytania, ponieważ mają problem ze zrozumieniem egzaminującego ich nauczyciela. To znów mogłoby wskazywać, że ćwiczenie standardu IV (*Interakcja*) pozostawia jeszcze wiele do życzenia. Dobrą i nieobciążającą techniką (chętnie stosowaną przez nauczycieli) są ćwiczenia w parach uczniowskich dla oswojenia się uczniów z prowadzeniem rozmowy (która stanowi element egzaminu maturalnego), zanim przejdzie się do tego typu zadań z samym nauczycielem. Ocena *umiejętności reagowania językowego w typowych sytuacjach* stanowi często jeden z elementów składowych oceny szkolnej.

W przypadku *poziomu rozszerzonego* uczniowie zazwyczaj dobrze radzą sobie z prezentacją materiału stymulującego i odpowiedzią na pytania, które znajdują się tylko w zestawie egzaminatora. Trudniejsze jest dla nich w zadaniu drugim odpowiednie rozplanowanie wypowiedzi ustnej, z podziałem na wstęp, rozwinięcie i zakończenie oraz zmieszczenie się w przeznaczonym na to limicie czasowym. W przypadku przekroczenia czasu przeznaczonego na prezentację (3 min.) może się zdarzyć, że egzaminujący nauczyciel będzie zobowiązany do przerwania wypowiedzi, zanim uczeń zrealizuje temat, co oczywiście wpływa na ocenę.

Rokrocznie zdarza się też, że uczniowie, niemający wcześniej kontaktu z zestawami typu maturalnego, w ferworze egzaminu są zaskoczeni faktem, że zestaw maturalny jest wydrukowany obustronnie i po drugiej stronie kartki znajduje się jeszcze kolejne zadanie, którego w trakcie przygotowania się do egzaminu nie zauważyli. Testowanie uczniów na zestawach podobnych do egzaminacyjnych pomoże zarówno zdającym, jak i nauczycielom opanować treść egzaminacyjną, a także pozwoli dobrze rozplanować czas w trakcie przygotowania i w czasie egzaminu. Nauczyciele będą mieli również możliwość przećwiczenia trudnej umiejętności zadawania trafnych pytań do prezentacji tematu.

3. CZĘŚĆ PISEMNA

3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną

Do części pisemnej egzaminu maturalnego z języka angielskiego w województwie śląskim przystąpiło 40 791 osób w tym **39 570 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części pisemnej wyniosła 83,41%.

Tabela 5. Zdający egzamin z języka angielskiego w części pisemnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	33 03	85,61	5568	14,23	64	0,16	39135	98,90	435	1,10	39570
Pozostali	756	63,21	440	36,79	–	–	1196	97,95	25	2,05	1221

Tabela 6. Tegorocznici absolwenci wybierający egzamin z języka angielskiego w części pisemnej wg typu szkoły

Typ szkoły	Zadeklarowali przystąpienie do egzaminu	Nie zgłosili się na egzamin (otrzymali 0 punktów)	Przystąpili do egzaminu	Zdawali egzamin w wersji standardowej
Liceum ogólnokształcące	23877	772	23105	17404
Liceum profilowane	5789	404	5385	5238
Liceum uzupełniające	577	220	357	356
Technikum	10863	495	10368	10079
Technikum uzupełniające	451	96	355	354
Ogółem	41557	1987	39570	33431

Wykres 4. Tegoroczní absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany przez nich poziom egzaminu

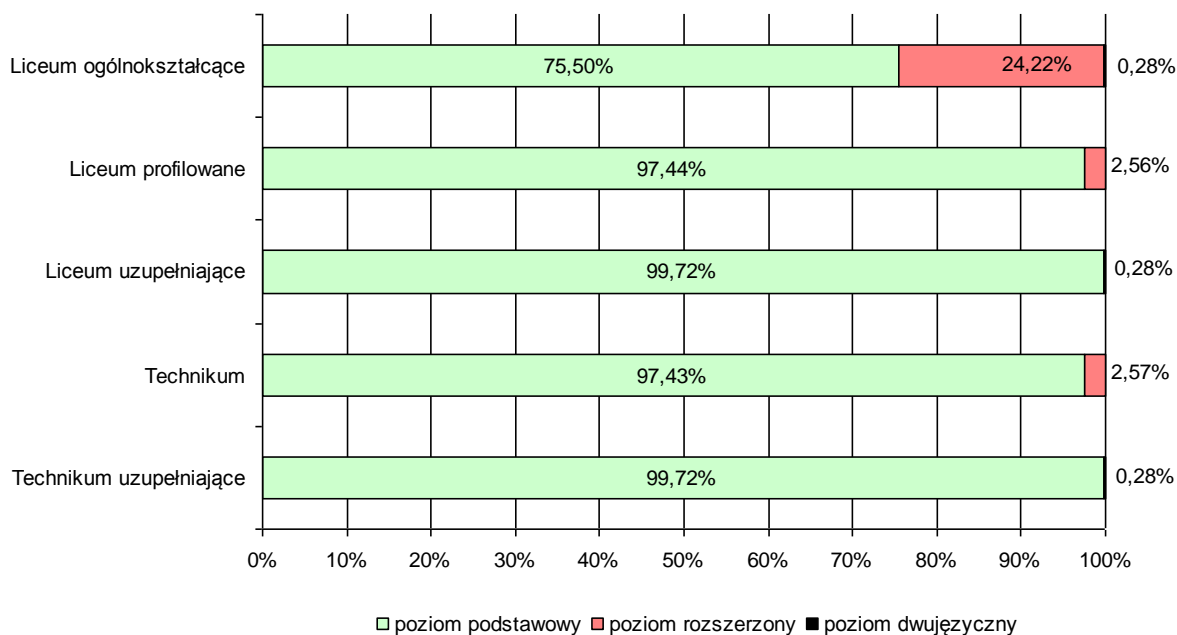

Tabela 7. Tegoroczní absolwenci, rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Poziom	Arkusz A4 dla słabo widzących	Arkusz A7 dla niesłyszących	Ogółem
Podstawowy	39	35	74
Rozszerzony	4	2	6
Ogółem	43	37	80

3.2. Poziom podstawowy

3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Arkusz dla poziomu podstawowego składał się z trzech części: *rozumienie ze słuchu*, *rozumienie tekstu czytanego* oraz *wypowiedź pisemna* i zawierał zadania zamknięte typu: prawda-falsz, wielokrotnego wyboru i dobieranie oraz dwa zadania otwarte (pisanie tekstów użytkowych). Wykorzystano w nim teksty na następujące tematy: „Człowiek”, „Życie rodzinne i towarzyskie”, „Kultura”, „Świat przyrody”, „Żywnienie” oraz „Zdrowie”. Oprócz rozwiązywania zadań testowych, zadaniem ucznia było napisanie dwóch tekstów użytkowych, zgodnie z podanymi w poleceniach szczegółowymi wytycznymi. W siódmym zadaniu, w którym nie określono limitu słów, zdający miał skonstruować zaproszenie, a w kolejnym, ósmym, (limit słów wynosił od 120 do 150) – list prywatny. Maturzysta miał 120 minut na rozwiązanie zadań arkusza pierwszego i mógł uzyskać 50 punktów.

3.2.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie podstawowym,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Wszystkie parametry statystyczne, rozkłady wyników oraz wartości wskaźników łatwości zostały wyznaczone na podstawie rzeczywistych wyników uzyskanych przez tegorocznych maturzystów na poziomie podstawowym (bez uwzględnienia przeliczonych wyników maturzystów zdających przedmiot na poziomie rozszerzonym).

Zestawienie w tabeli 8. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 8. Karta wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających
1	4	najniższa	0–18	4,24
2	7	bardzo niska	19–25	6,95
3	12	niska	26–36	14,83
4	17	poniżej średniej	37–48	19,47
5	20	średnia	49–62	20,37
6	17	powyżej średniej	63–74	13,99
7	12	wysoka	75–84	10,75
8	7	bardzo wysoka	85–91	6,33
9	4	najwyższa	92–100	3,08

Wykres 5. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym

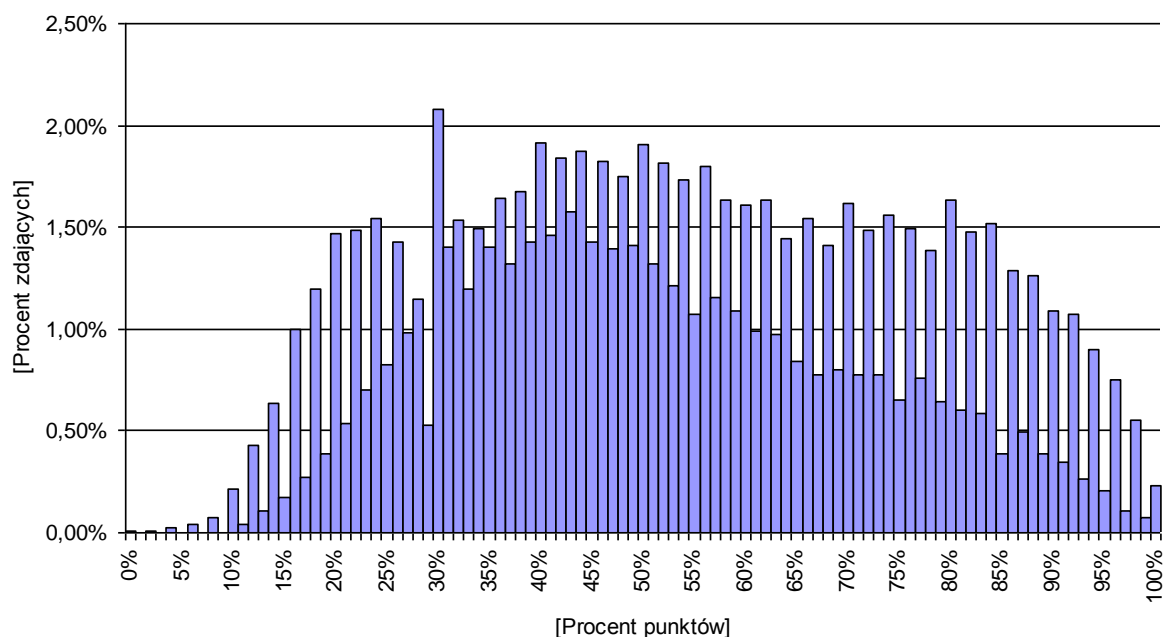

Tabela 9. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Ogółem	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum	Technikum uzupełniające
Liczba zdających	33431	17404	5238	356	10079	354
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,53	0,62	0,43	0,29	0,45	0,30
W procentach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	30	80	30	20	30	20
Wynik środkowy (mediana – Me)	51	62	41	24	43	26
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	53	62	43	29	45	30
Wynik najwyższy	100	100	100	83	100	88
Wynik najniższy	0	2	2	0	6	6
W punktach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	15	40	15	10	15	10
Wynik środkowy (mediana – Me)	25,5	31	20,5	12	21,5	13
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	26,55	30,80	21,52	14,25	22,68	14,81
Odchylenie standardowe	10,92	10,26	9,25	7,32	9,79	7,60
Wynik najwyższy	50	50	50	41,5	50	44
Wynik najniższy	0	1	1	0	3	3

Poziom podstawowy okazał się *umiarkowanie trudny* dla abiturientów liceów ogólnokształcących, a *trudny* dla zdających z pozostałych typów szkół.

Wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających otrzymała 25,5 punktu lub więcej (17 118 zdających – 51,20%) **na 50 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (50 pkt.) uzyskało 78 zdających (0,23%), najniższy (0 pkt.) – 3.

Tabela 10. Wyniki egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	695	0,53	31	25,5	26,38	10,92
2.	bielski	512	0,52	15	25,5	25,91	10,42
3.	Bielsko-Biała	2253	0,56	42	28	28,01	11,25
4.	bieruńsko-lędziński	305	0,52	27	26	26,22	11,19
5.	Bytom	1135	0,53	41	25,5	26,54	11,47
6.	Chorzów	1066	0,56	18	27,5	27,82	11,34
7.	cieszyński	1431	0,54	21	26	26,93	10,35
8.	Częstochowa	3233	0,54	15	25,5	26,77	10,88
9.	częstochowski	131	0,39	15	17	19,59	9,46
10.	Dąbrowa Górnicza	1109	0,51	20	24,5	25,39	10,85
11.	Gliwice	1533	0,55	40	27	27,45	11,66
12.	gliwicki	287	0,45	14	21,5	22,58	10,36
13.	Jastrzębie Zdrój	790	0,50	25	24,25	25,01	10,01
14.	Jaworzno	729	0,51	29	25	25,56	10,96
15.	Katowice	2625	0,57	23	27,5	28,27	11,36
16.	kłobucki	437	0,46	15	21,5	22,83	10,22
17.	lubliniecki	247	0,54	15	25	27,07	10,71
18.	mikołowski	556	0,54	31	26	27,16	10,49
19.	Mysłowice	391	0,53	23	25,5	26,61	10,43
20.	myszkowski	374	0,49	21	23	24,60	10,47
21.	Piekary Śląskie	242	0,52	25	25,25	25,89	10,61
22.	pszczyński	729	0,49	20	24	24,34	9,95
23.	raciborski	681	0,56	20	27,5	28,05	10,81
24.	Ruda Śląska	821	0,55	22	27	27,38	10,20
25.	rybnicki	180	0,44	12	20,5	22,02	9,41
26.	Rybnik	1497	0,54	21	26	26,84	10,99
27.	Siemianowice Śląskie	335	0,53	23	25,5	26,70	8,85
28.	Sosnowiec	1466	0,54	35	26	26,84	11,23
29.	Świątchłowice	213	0,57	30	29	28,54	10,99
30.	tarnogórski	1097	0,54	26	26,5	26,90	11,13
31.	Tychy	1109	0,53	25	26	26,38	10,82
32.	wodzisławski	1104	0,52	25	25	26,04	10,01
33.	Zabrze	1314	0,52	21,5	25	26,25	10,95
34.	zawierciański	1114	0,50	15	24	25,23	11,02
35.	Żory	495	0,52	21,5	24,5	26,01	10,53
36.	żywiecki	1195	0,50	15	24	24,82	10,03

Średnie wyniki na poziomie podstawowym w poszczególnych powiatach województwa mieszczą się w przedziale od 19,59 do 28,54 punktu (średnia dla województwa wynosi **26,55** pkt.).

Wysoka wartość odchylenia standardowego (powyżej 11) świadczy o dużym zróżnicowaniu wyników w wyróżnionych powiatach.

Zamieszczone w tabeli 11. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne*, oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 11. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie podstawowym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
1.	0,44	0,50	0,36	0,24	0,38	0,28
2.	0,50	0,55	0,45	0,46	0,46	0,44
3.	0,43	0,51	0,33	0,26	0,36	0,26
4.	0,52	0,61	0,40	0,28	0,44	0,30
5.	0,55	0,62	0,47	0,41	0,49	0,40
6.	0,46	0,54	0,35	0,24	0,38	0,28
7.	0,69	0,79	0,58	0,31	0,60	0,32
8.	0,61	0,72	0,49	0,20	0,50	0,19

Tabela 12. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie podstawowym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 3., 6.	2., 4., 5., 7., 8.	–	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	-	1., 2., 3., 4., 5., 6.	7., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	–	1., 2., 3., 4., 5., 6., 8.	7.	–	–
Liceum uzupełniające					
Numer zadania	–	1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8.	–	–	–
Technikum					
Numer zadania	–	1., 2., 3., 4., 5., 6.	7., 8.	–	–
Technikum uzupełniające					
Numer zadania	8.	1., 2., 3., 4., 5., 6., 7.	–	–	–

Żadne z zadań z poziomu podstawowego nie było *bardzo łatwe* dla zdających. Zadanie 8. sprawiło najwięcej problemów absolwentom techników uzupełniających.

Tabela 13. Wskaźniki łatwości poszczególnych sprawności na poziomie podstawowym

Sprawność	Wskaźnik łatwości	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
Rozumienie ze słuchu	0,45	0,52	0,37	0,31	0,40	0,32
Rozumienie tekstu czytanego	0,51	0,59	0,41	0,31	0,44	0,33
Wypowiedź pisemna	0,63	0,75	0,52	0,24	0,53	0,24

3.2.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie podstawowym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 28 325 zdających, tj. 84,73% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy, piszących arkusz standardowy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 5106 zdających (15,27%).

Tabela 14. Zdawalność egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	17404	16298	93,65
Liceum profilowane	5238	3938	75,18
Liceum uzupełniające	356	131	36,80
Technikum	10079	7823	77,62
Technikum uzupełniające	354	135	38,14
Ogółem	33431	28325	84,73

3.2.4. Omówienie wyników

Szczegółowe omówienie zadań egzaminacyjnych znajduje się *Komentarzu do zadań z języka angielskiego*, w materiałach ogólnopolskich. Wyniki województwa śląskiego są zgodne z ogólnymi prawidłowościami dotyczącymi populacji wszystkich maturzystów w Polsce.

Spośród trzech sprawności językowych testowanych na egzaminie pisemnym najlepiej opanowaną sprawnością okazało się pisanie (łatwość – 0,63), natomiast najslabiej – sprawność słuchania (łatwość – 0,45). Zadania testujące sprawność rozumienia ze słuchu zazwyczaj

sprawiają najwięcej problemu zdającym. Przyczyn można upatrywać w kilku czynnikach. Po pierwsze, są to pierwsze zadania w arkuszu, a więc uczniowie jeszcze nie są w pełni skupieni na zadaniach. Po drugie, w przypadku tego typu zadań zdający nie mają możliwości ponownego przeczytania tekstu, który jest prezentowany jedynie w nagraniu. Ponadto, jeżeli zdający w trakcie pracy szkolnej nie mieli możliwości (lub rzadko kiedy mieli możliwość) ćwiczenia tych umiejętności, to wyniki egzaminu w tej części wypadały słabo.

Zadania, z których składała się pierwsza część egzaminu (*Rozumienie ze słuchu*) były urozmaicone tematycznie i prezentowały różne techniki testowania. Najtrudniejsze, podobnie jak podczas poprzednich sesji egzaminacyjnych, okazało się zadanie na dobieranie (zadanie 1.), a najłatwiejszym – typu „prawda/fałsz” (zadanie 2.).

Sprawności czytania na poziomie podstawowym była testowana przez trzy zadania, typu „dobieranie”, „prawda/fałsz” i „wielokrotny wybór”. Spośród nich najłatwiejszym okazało się zadanie, dotyczące fragmentu książki *The Drowning People*, w którym zdający mieli ocenić prawdziwość podanych zdań. Najtrudniejszym okazało się zadanie wielokrotnego wyboru dotyczące tekstu na temat życia szkolnego.

Pisanie na poziomie podstawowym w tym roku okazało się najlepiej opanowaną sprawnością na poziomie podstawowym. Podobnie jak w poprzednich latach, zdający uzyskali wyższe wyniki w zakresie komunikowania informacji niż za formę, bogactwo językowe, czy też za poprawność językową.

3.3. Poziom rozszerzony

3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Pisemny egzamin z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym obejmował rozwiązanie zadań z dwóch arkuszy egzaminacyjnych.

Arkusz I, składający się wyłącznie z zadań otwartych, złożony był z dwóch części: *stosowanie struktur gramatyczno-leksykalnych* oraz *wypowiedź pisemna* (pisanie tekstu własnego). Tekst w zadaniu pierwszym zawierał luki, które należało uzupełnić podanymi słowami w odpowiedniej formie gramatycznej. W zadaniu drugim należało przekształcić podane zdania z wykorzystaniem podanego wyrazu. W ostatnim zadaniu, trzecim, zdający miał wybrać jeden z trzech podanych tematów (rozprawkę, opowiadanie lub recenzję) i napisać samodzielną wypowiedź o określonym limicie słów (200–250). Maturzysta miał 120 minut na rozwiązanie tego arkusza i mógł zdobyć maksymalnie 23 punkty.

Arkusz II składał się z dwóch części: *rozumienie ze słuchu* oraz *rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych* i zawierał wyłącznie zadania zamknięte typu: prawda-fałsz, na dobieranie, wielokrotnego wyboru oraz luki sterowane. Wykorzystano w nim teksty związane z następującymi tematami: „Podróżowanie i turystyka”, „Państwo i społeczeństwo”, „Kultura”, „Praca”, „Człowiek”, „Zdrowie” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”. Zdający miał 70 minut na rozwiązanie zadań z arkusza drugiego i mógł uzyskać 27 punktów.

3.3.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

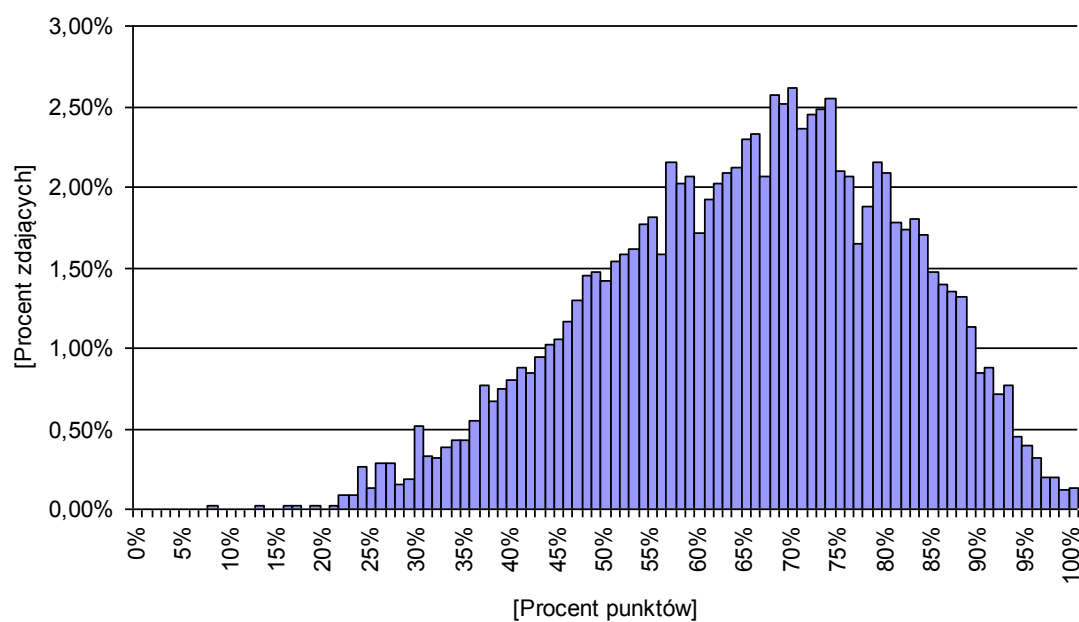
- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego zdawanego jako przedmiot dodatkowy,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Zestawienie w tabeli 15. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskało taki sam wynik bądź wyniki wyższe/nizsze.

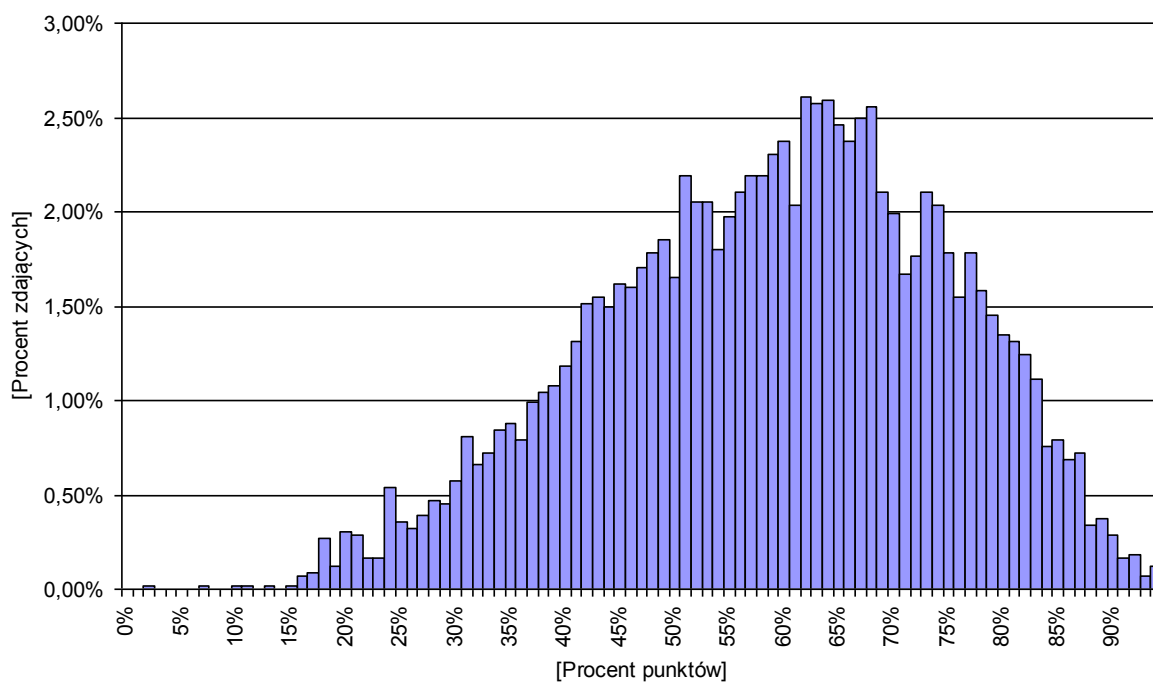
Tabela 15. Karta wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających		
				przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy	ogółem
1	4	najniższa	0–32	2,80	1,84	2,73
2	7	bardzo niska	33–42	6,60	5,53	6,52
3	12	niska	43–51	11,77	5,99	11,36
4	17	poniżej średniej	52–60	16,68	11,75	16,32
5	20	średnia	61–70	22,94	17,51	22,54
6	17	powyżej średniej	71–78	17,42	19,35	17,56
7	12	wysoka	79–85	12,28	18,43	12,72
8	7	bardzo wysoka	86–91	6,56	11,75	6,94
9	4	najwyższa	92–100	2,95	8	3,30

Wykres 6. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym

Wykres 7a. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 7b. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

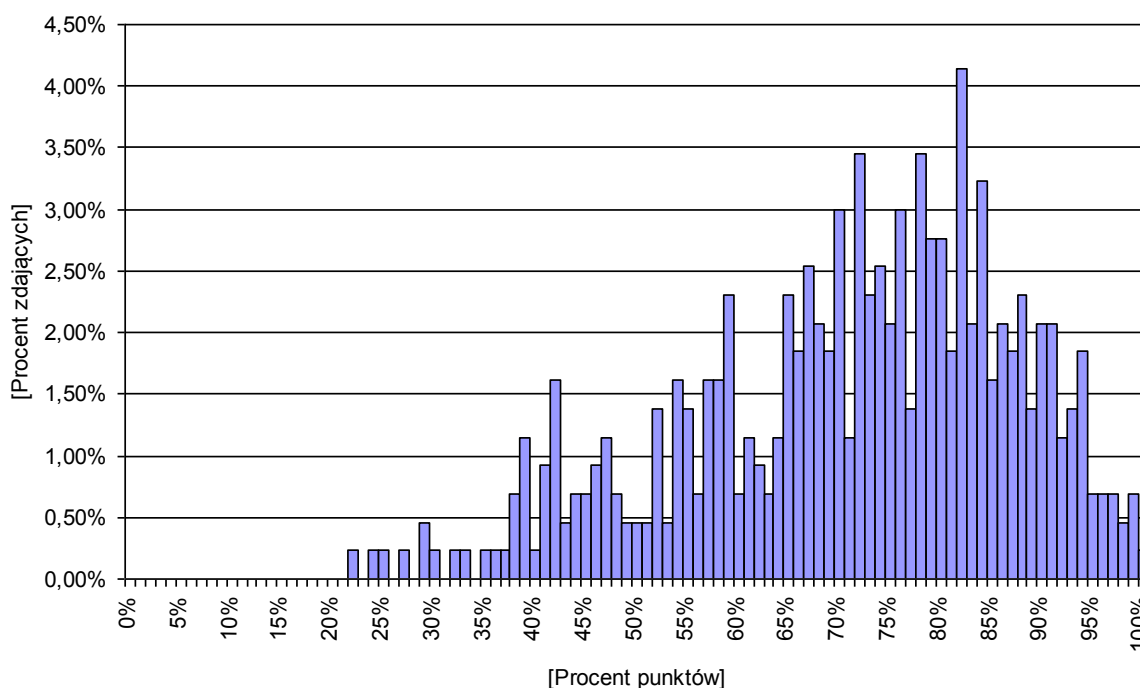

Tabela 16. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Przedmiot zdawany jako				Razem	
	dodatkowy		obowiązkowy			
Liczba zdających	434		5563		5997	
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,71		0,65		0,65	
Wskaźniki w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	82	41	68	34	70	35
Wynik środkowy (mediana – Me)	74	37	66	33	67	33,5
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	71,12	35,56	64,85	32,43	65,31	32,65
Odchylenie standardowe	-	8,15	-	7,94	-	8,00
Wynik najwyższy	100	50	100	50	100	50
Wynik najniższy	22	11	8	4	8	4

Maturzyści, którzy wybrali język angielski jako przedmiot dodatkowy, osiągnęli wyższe wyniki, niż ich koledzy zdający angielski jako przedmiot obowiązkowy.

Jeden absolwent liceum uzupełniającego oraz jeden absolwent technikum uzupełniającego zdawali język angielski jako przedmiot obowiązkowy, dlatego wyników w tych typach szkół nie uwzględniono w tabeli 17. (podobnie jak wyników absolwentów techników, którzy zdawali język angielski jako przedmiot dodatkowy).

Tabela 17. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Liceum ogólnokształcące			Liceum profilowane			Technikum		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
Liczba zdających	413	5179	5592	12	125	137	9	257	266
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,72	0,66	0,66	0,50	0,48	0,48	–	0,58	0,58
W procentach									
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	82	70	70	42	48	48	–	63	63
Wynik środkowy (mediana – Me)	74	67	67	45	48	48	–	60	59,5
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	72,17	65,58	66,07	49,92	48,36	48,50	–	58,41	58,17
Wynik najwyższy	100	100	100	76	87	87	–	92	92
Wynik najniższy	24	8	8	22	16	16	–	17	17
W punktach									
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	41	35	35	21	24	24	–	31,5	31,5
Wynik środkowy (mediana – Me)	37	33,5	33,5	22,5	24	24	–	30	29,75
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	36,08	32,79	33,03	24,96	24,18	24,25	–	29,21	29,08
Odchylenie standardowe	7,73	7,82	7,86	7,76	7,59	7,58	–	7,72	7,88
Wynik najwyższy	50	50	50	38	43,5	43,5	–	46	46
Wynik najniższy	12	4	4	11	8	8	–	8,5	8,5

Język angielski zdawany jako przedmiot obowiązkowy okazał się *umiarkowanie trudny* dla abiturientów liceów ogólnokształcących oraz techników, a *trudny* dla absolwentów liceów profilowanych. Egzamin z języka angielskiego zdawanego jako przedmiot dodatkowy był *łatwy* dla absolwentów liceów ogólnokształcących, a *umiarkowanie trudny* dla pozostałych abiturientów.

Tabela 18. Wyniki egzaminu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)¹

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	73	0,60	24	31	30,06	9,42
2.	bielski	101	0,63	24,5	31,5	31,30	7,78
3.	Bielsko-Biała	518	0,67	38,5	34,5	33,74	7,09
4.	bieruńsko-lęczyński	29	0,61	21,5	31	30,67	8,16
5.	Bytom	201	0,69	33	35	34,73	7,25
6.	Chorzów	218	0,68	42	34,5	33,96	7,97
7.	cieszyński	181	0,68	37,5	34,5	33,83	7,27
8.	Częstochowa	585	0,63	36,5	32	31,37	8,47
9.	Dąbrowa Górnicza	197	0,64	28	32,5	32,13	7,88
10.	Gliwice	476	0,67	35	34,5	33,51	8,08
11.	gliwicki	22	0,51	22,5	25,75	25,45	6,48
12.	Jastrzębie Zdrój	133	0,63	36,5	32	31,57	7,38
13.	Jaworzno	130	0,68	34,5	34	34,18	7,13
14.	Katowice	539	0,69	40	35,5	34,68	7,67
15.	kłobucki	30	0,61	39	31,25	30,35	8,47
16.	lubliniecki	64	0,64	27	32,25	32,16	7,68
17.	mikołowski	71	0,60	29,5	29,5	30,00	7,33
18.	Mysłowice	36	0,59	23	28,5	29,50	8,48
19.	myszkowski	63	0,59	25,5	28,5	29,34	7,50
20.	Piekary Śląskie	14	0,61	34	33	30,61	9,80
21.	pszczyński	125	0,60	37	30,5	30,18	7,97
22.	raciborski	135	0,64	40	32,5	31,76	7,93
23.	Ruda Śląska	76	0,64	28	33,25	32,18	6,97
24.	rybnicki	22	0,57	23,5	26	28,27	5,34
25.	Rybnik	326	0,67	32,5	34	33,30	7,88
26.	Siemianowice Śląskie	43	0,56	28	28	27,99	7,47
27.	Sosnowiec	280	0,69	35,5	35,5	34,68	7,88
28.	Świętochłowice	47	0,63	17	32	31,32	8,07
29.	tarnogórski	174	0,64	36,5	32,25	31,85	7,55
30.	Tychy	275	0,65	35,5	33,5	32,28	8,10
31.	wodzisławski	177	0,62	30	31,5	30,97	7,50
32.	Zabrze	197	0,70	34	35,5	34,75	8,13
33.	zawierciański	134	0,66	34,5	34	32,81	8,20
34.	Żory	106	0,60	20,5	30,5	29,98	8,38
35.	żywiecki	191	0,60	27,5	29,5	30,18	8,22

Średnie wyniki na poziomie rozszerzonym w poszczególnych powiatach województwa wykazują zróżnicowanie od 22,44 do 34,75 punktu (średnia dla województwa wynosi **32,65** pkt.).

¹ W tabeli podano wartości wskaźników tylko dla tych powiatów, w których język angielski na poziomie rozszerzonym zdawało co najmniej 10 osób.

Zamieszczone w tabeli 19. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne* oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 19. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu			Wskaźnik łatwości wg typu szkoły								
				liceum ogólnokształcące			liceum profilowane			technikum		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
1.	0,43	0,33	0,33	0,44	0,34	0,35	0,12	0,13	0,13	0,20	0,20	0,20
2.	0,54	0,42	0,43	0,56	0,43	0,44	0,15	0,13	0,13	0,24	0,21	0,21
3.	0,78	0,73	0,73	0,79	0,74	0,74	0,63	0,56	0,56	0,63	0,65	0,65
4.	0,73	0,69	0,69	0,74	0,69	0,70	0,57	0,57	0,57	0,67	0,66	0,66
5.	0,82	0,76	0,76	0,84	0,76	0,77	0,50	0,63	0,62	0,50	0,73	0,73
6.	0,63	0,56	0,56	0,64	0,56	0,57	0,47	0,42	0,43	0,48	0,50	0,50
7.	0,66	0,60	0,61	0,67	0,61	0,61	0,42	0,40	0,40	0,38	0,58	0,58
8.	0,79	0,74	0,74	0,81	0,75	0,75	0,52	0,56	0,56	0,44	0,69	0,68
9.	0,61	0,54	0,55	0,62	0,55	0,55	0,40	0,44	0,44	0,43	0,53	0,53

Tabela 20. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 2.	4., 6., 7., 9.	3., 5., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1., 2.	6., 7., 9.	3., 4., 5., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	1., 2.	6., 7., 9.	3., 4., 5., 8.	–	–
Technikum					
Numer zadania	–	1., 2.	3., 4., 6., 7., 8., 9.	5.	–

Tabela 21. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego zdawanego jako obowiązkowy

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 2.	4., 6., 7., 9.	3., 5., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1., 2.	4., 6., 7., 9.	3., 5., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	1., 2.	6., 7., 9.	3., 4., 5., 8.	–	–
Technikum					
Numer zadania	–	1., 2.	3., 4., 6., 7., 8., 9.	5.	–

Tabela 22. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego zdawanego jako dodatkowy

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1.	2., 6., 7., 9.	3., 4., 5., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1.,	2., 6., 7., 9.	3., 4., 5., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	1., 2.	6., 7., 9.	3., 4., 5., 8.	–	–
Technikum					
Numer zadania	–	1., 2., 6., 7., 8., 9.	3., 4., 5.	–	–

Żadne z zadań poziomu rozszerzonego nie było *bardzo łatwe*. Jedynie zadania 1. i 2. sprawiły najwięcej problemów absolwentom liceów profilowanych.

Tabela 23. Wskaźniki łatwości poszczególnych sprawności na poziomie rozszerzonym

Sprawność	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
Rozumienie ze słuchu	0,66	0,67	0,52	0,61
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	0,64	0,64	0,47	0,60
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	0,38	0,39	0,13	0,20
Wypowiedź pisemna	0,73	0,74	0,56	0,65

3.3.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniły 5903 osoby, tj. 98,43% zdających egzamin jako obowiązkowy po raz pierwszy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 94 zdających.

Tabela 24. Zdawalność egzaminu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	5592	5523	98,77
Liceum profilowane	137	122	89,05
Liceum uzupełniające	1	1	100
Technikum	266	256	96,24
Technikum uzupełniające	1	1	100
Ogółem	5997	5903	98,43

3.3.4. Omówienie wyników

Spośród trzech sprawności testowanych na poziomie rozszerzonym najłatwiejsze okazało się pisanie (łatwość – 0,74), a najtrudniejsza gramatyka (łatwość – 0,47). Rozumienie ze słuchu i czytanie ze zrozumieniem znalazły się w obrębie zadań umiarkowanie trudnych (łatwość 0,66 i 0,64).

W arkuszu I zadania otwarte, testujące umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, jak zwykle okazały się zadaniami trudnymi (łatwość – 0,38). Są one zdecydowanie niżej punktowane, a więc lekceważone przez uczniów, ponieważ za zadania te można zdobyć zaledwie 5 punktów w porównaniu z 18 punktami za wypowiedź pisemną. Zdający nie zdają sobie jednak sprawy z tego, że zadania te nieprzypadkowo znalazły się w zestawie zadań dla poziomu rozszerzonego. Wyniki egzaminu wskazują bowiem na ścisłą zależność pomiędzy punktacją zadań gramatycznych a poprawnością językową i bogactwem językowym w wypracowaniach. W tym roku również prace osób, które uzyskały wysoką punktację za gramatykę, były wysoko oceniane za poziom jakości języka w rozprawce, recenzji czy też opowiadaniu. Spośród trzech podanych tematów tradycyjnie największym powodzeniem cieszyła się rozprawka (wybrało ją 3667 zdających), w dalszej kolejności opowiadanie (1764 osoby) i recenzja wystawy (tylko 143 zdających). Rozprawka okazała się najlepiej opanowaną formą (łatwość 0,74), a najmniej - opowiadanie (łatwość – 0,64).

W arkuszu II *rozumienie ze słuchu* i *czytanie ze zrozumieniem* w tym roku miały w miarę wyrównaną łatwość (0,66), a zadanie gramatyczne okazało się jak poprzednio najtrudniejsze (0,55). Nadal tego typu zadania są niedoceniane przez maturzystów.

3.4. Poziom dwujęzyczny

Do egzaminu z języka angielskiego w klasach dwujęzycznych przystąpiło 64 absolwentów liceów ogólnokształcących. Aby zdać egzamin maturalny, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełnili wszyscy przystępujący do egzaminu.

Wykres 8. Rozkład wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie dwujęzycznym

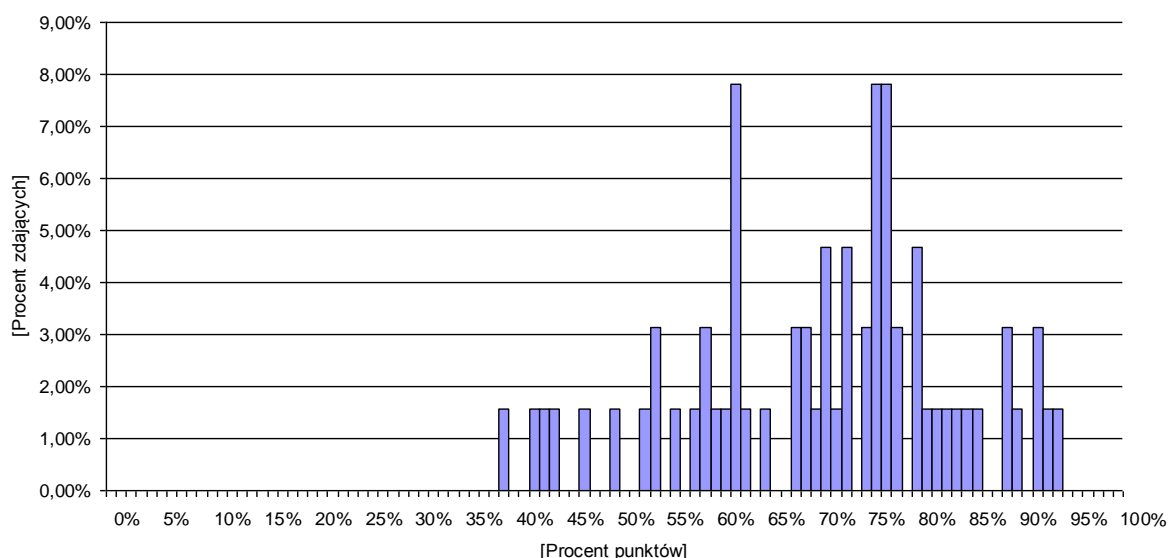

Tabela 25. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka angielskiego na poziomie dwujęzycznym (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Województwo
Liczba zdających	64
Wskaźnik łatwość zestawu (p)	0,71
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	62
Wynik środkowy (mediana – Me)	73
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	70,56
Odchylenie standardowe	94
Wynik najwyższy	62
Wynik najniższy	39

Zadania zestawów egzaminacyjnych okazały się dla zdających *łatwe*.

Wysoka wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających uzyskała aż 73 punkty lub więcej (33 zdających – 51,56%) **na 100 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (62 pkt.) osiągnął 1 zdający, najniższy (39 pkt.) – także 1.

3.5. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego

Przygotowanie do egzaminu

Pierwszym trudnym dla uczniów elementem dotyczącym przygotowania się do egzaminu jest podjęcie we właściwy i przemyślany sposób decyzji o wyborze poziomu zdawania egzaminu. Tę decyzję należy podjąć pod kierunkiem nauczyciela, po zapoznaniu się z formą egzaminu, wymaganiami dla danego poziomu, po wykonaniu przykładowych zadań, rozmowie z nauczycielem, jak również po zapoznaniu się z wymaganiami uczelni, jeżeli planuje się podjęcie dalszej nauki.

Na obu poziomach w przypadku zadań zamkniętych, stanowiących większą część testu maturalnego (od 54% punktów na poziomie rozszerzonym, do 70% punktów możliwych do zdobycia na poziomie podstawowym), należy pamiętać o konieczności równomiernego ćwiczenia wszystkich sprawności językowych (słuchania, czytania, pisania) w trakcie roku szkolnego. Przy ćwiczeniu słuchania trzeba odtwarzać nagrania lub prosić o odczytanie tekstu. Ćwicząc czytanie należy najpierw przeczytać zadanie, aby ukierunkować analizę tekstu w trakcie czytania.

W przypadku zadań otwartych na poziomie podstawowym zdający musi przeanalizować formę listu prywatnego i formalnego (urzędowego), pamiętając o wymaganych przez egzaminatorów pięciu podstawowych elementach: - zwrocie rozpoczynającym list, wstępie, rozwinięciu, zakończeniu listu i zwrocie na zakończenie listu. Forma listu jest elementem łatwym do opanowania, podobnie jak kontrola liczby słów w dłuższej formie użytkowej. Niepokojące są jednak powtarzające się w pracach maturalnych szablony listów, które nasuwają podejrzenia o niesamodzielności napisanej pracy.

Na poziomie rozszerzonym należy szczegółowo prześledzić kryteria oceniania, w których rozpisano wymagania dotyczące „idealnej” pracy. Również i w tym przypadku można znaleźć elementy łatwe do opanowania i przestrzegania, takie jak:

- forma rozprawki, opowiadania, recenzji, opisu,
- kompozycja na poziomie rozszerzonym (kontrola liczby słów i konsekwencja w oznaczaniu akapitów w tekście),
- zachowanie proporcji między częściami pracy,
- adekwatna do tematu teza w rozprawce (w zależności od typu rozprawki).

W celu podniesienia oceny bogactwa językowego warto jest przeanalizować konstrukcje językowe wyróżnione na poziomie rozszerzonym (Patrz: *Informator maturalny z języka angielskiego*) i umiejętnie wykorzystać je w temacie realizowanym na egzaminie.

Należy ćwiczyć zadania gramatyczne typu maturalnego, nie rezygnować z rozwiązywania ich, ponieważ widoczna jest współzależność wyniku z zadań gramatycznych z oceną poprawności językowej i bogactwa językowego w wypracowaniu.

Oprócz teoretycznego przygotowania się do pisania wypracowania, zaleca się przeanalizowanie prac typu maturalnego zamieszczonych w *Informatorach maturalnych*, a po każdej sesji egzaminacyjnej również na stronach internetowych CKE. Najważniejsze jest jednakże pisanie prac typu maturalnego, z wykorzystaniem materiałów z poprzednich sesji (www.cke.edu.pl), ocenianie i omawianie ich z nauczycielem. Próbna matura sprawdzana przez egzaminatora może być ostatecznym testem wyboru poziomu zdawania egzaminu.

W czasie egzaminu należy pamiętać, że arkusz maturalny jest dla zdającego arkuszem roboczym, toteż zdający powinien go wykorzystać do robienia notatek, podkreślając w zadaniach i tekstach kluczowe słowa. Przy rozwiązywaniu zadań zamkniętych nie należy opuszczać żadnego zadania, warto „walczyć” o każdy punkt i pamiętać o czytelnym przeniesieniu odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

Przy rozwiązywaniu zadań otwartych w każdym punkcie polecenia można podkreślać kluczowe słowa, a w brudnopisie zaplanować każdy kluczowy element. Napisanie całego wypracowania w brudnopisie nie jest obowiązkowe, ale do dobrego planowania i pisania wg planu należy wcześniej się przygotować. W brudnopisie z kolei można zliczyć słowa i w miarę potrzeby skrócić lub wydłużyć tekst pracy.

JĘZYK NIEMIECKI

1. WSTĘP

Język obcy nowożytny mógł być zdawany:

- jako przedmiot obowiązkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym,
- jako przedmiot dodatkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie rozszerzonym.

Egzamin z języka niemieckiego w części pisemnej odbył się 9 maja 2007 r. Egzamin w części ustnej przeprowadzano wg szkolnych harmonogramów w okresie od 7 do 31 maja 2007 r.

Wskaźniki w niniejszym sprawozdaniu zostały obliczone dla wyników egzaminu tegorocznych absolwentów: liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i liceów uzupełniających oraz techników i techników uzupełniających, rozwiązujących w części pisemnej zadania zestawów standardowych.

2. CZĘŚĆ USTNA

2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych

Poziom podstawowy

Zadania w zestawach na poziomie podstawowym obejmowały pełny zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań. Zdający musieli wykazać się umiejętnością tworzenia krótkiej wypowiedzi ustnej oraz reagowania językowego w zakresie mówienia, z uwzględnieniem wszystkich umiejętności szczegółowych, ujętych w standardach III i IV dla poziomu podstawowego.

Zestawy dla zdających na poziomie podstawowym składały się z dwóch zadań. Zadanie 1. polegało na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, których tematyka odpowiadała doświadczeniom życiowym zdających lub sytuacjom, w jakich mogą się oni znaleźć w najbliższej przyszłości. Zdający wykazywali się umiejętnością uzyskiwania i udzielania informacji, relacjonowania wydarzeń i negocjowania. Rozmowy przeprowadzano zgodnie ze scenariuszem zamieszczonym w zestawie w języku polskim. Za wykonanie tego zadania maturzyści mogli uzyskać 9 punktów.

Zadanie 2. polegało na opisaniu ilustracji zamieszczonej w wylosowanym zestawie oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania postawione przez egzaminującego, zapisane wy-

łącznie w jego zestawie. Za wykonanie zadania 2. zdający mogli uzyskać 6 punktów. Podczas realizacji obu zadań oceniano również umiejętności językowe, za które maturzyści mogli otrzymać maksymalnie 5 punktów.

Egzamin ustny na poziomie podstawowym trwał 10 minut, a zdający miał na zapoznanie się z zestawem zadań 5 minut, przy czym czas ten nie był wliczany do czasu trwania egzaminu.

Poziom rozszerzony

Zadania w zestawach na poziomie rozszerzonym obejmowały pełny zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań. Zdający musieli wykazać się umiejętnością tworzenia dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi ustnej oraz reagowania językowego w zakresie mówienia, z uwzględnieniem wszystkich umiejętności szczegółowych, ujętych w standardach III i IV dla poziomu rozszerzonego.

Zestawy dla zdających na poziomie rozszerzonym składały się z dwóch zadań. Zadanie 1. polegało na przeprowadzeniu rozmowy na podstawie materiału stymulującego. Zdający opisywali zamieszczony w zestawie materiał, który zawierał różnorodne elementy, takie jak: ilustracje, fragmenty tekstu, nagłówki, tytuły, komiksy, diagramy, wykresy i tabele, a następnie odpowiadali na pytania zapisane wyłącznie w zestawie egzaminującego. Za wykonanie tego zadania zdający mogli uzyskać 6 punktów.

Zadanie 2. polegało na prezentacji jednego z dwóch tematów, sformułowanych w języku niemieckim i umieszczonych w zestawie oraz dyskusji z egzaminującym na przedstawiany temat. Za dłuższą, wieloaspektową wypowiedź i odpowiedzi na pytania, sprawdzające umiejętność wyrażania, uzasadniania i obrony własnej opinii związanej z zaprezentowanym tematem, maturzyści mogli otrzymać 7 punktów. Podczas realizacji obu zadań oceniano również umiejętności językowe, za które maturzyści mogli uzyskać maksymalnie 7 punktów.

Egzamin ustny na poziomie rozszerzonym trwał 15 minut. Zdający miał na zapoznanie się z zestawem zadań również 15 minut, przy czym czas ten nie był wliczany do czasu trwania egzaminu.

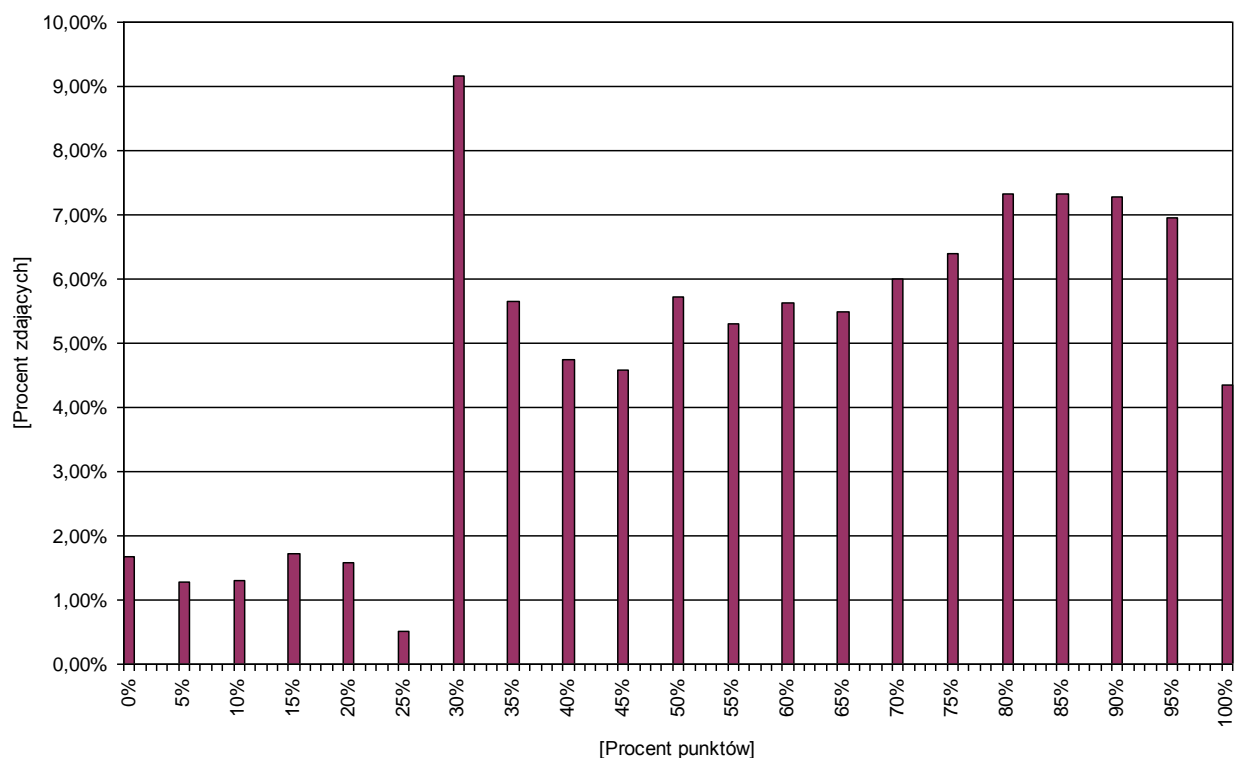
2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki

Do części ustnej egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w województwie śląskim przystąpiło 6545 osób, w tym **6439 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części ustnej wyniosła 13,81%.

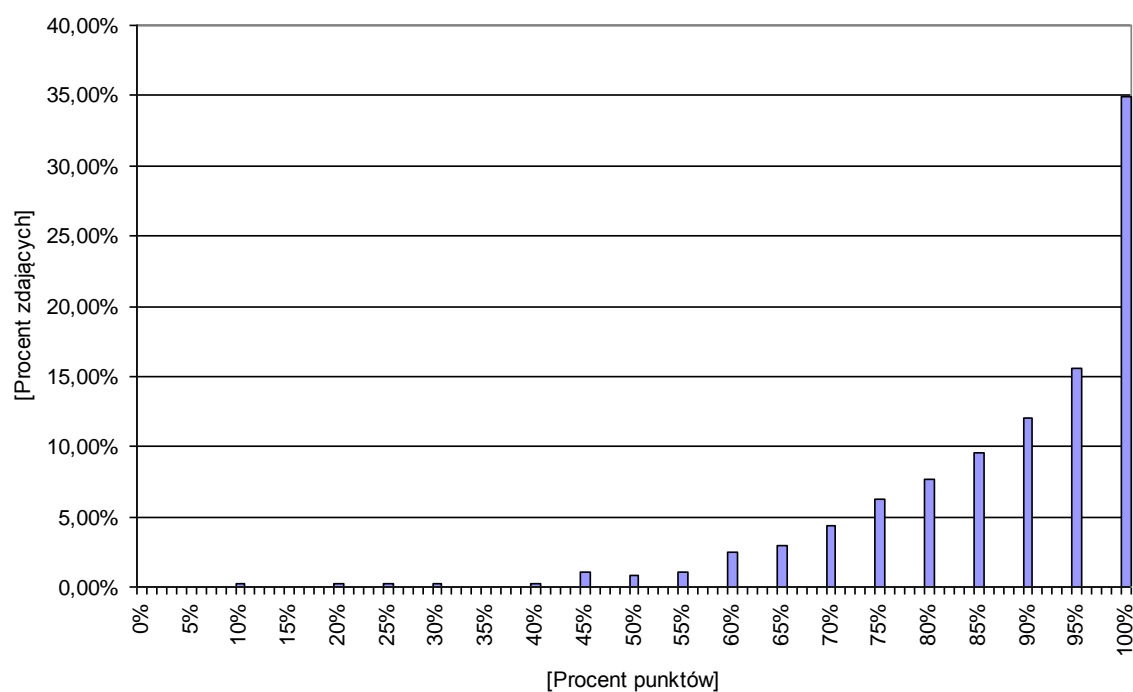
Tabela 1. Zdający egzamin z języka niemieckiego w części ustnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	5787	92,64	367	5,87	93	1,49	6247	97,02	192	2,98	6439
Pozostali	74	76,29	23	23,71	–	–	97	91,51	9	8,49	106

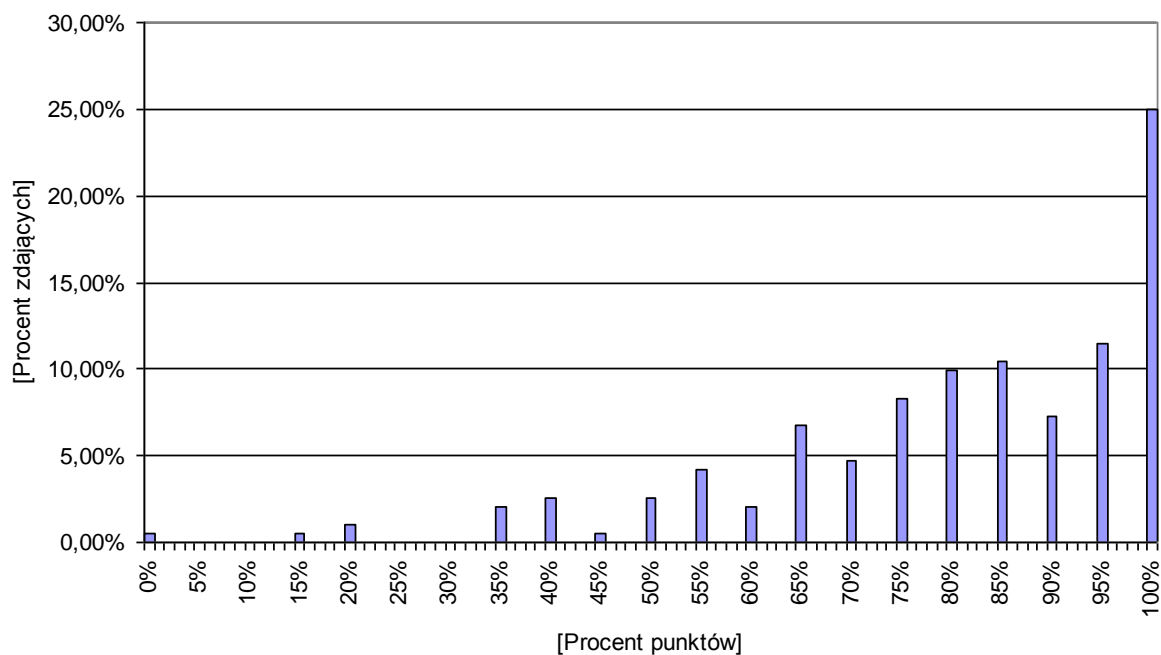
Wykres 1. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym

Wykres 2a. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 2b. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 3. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym

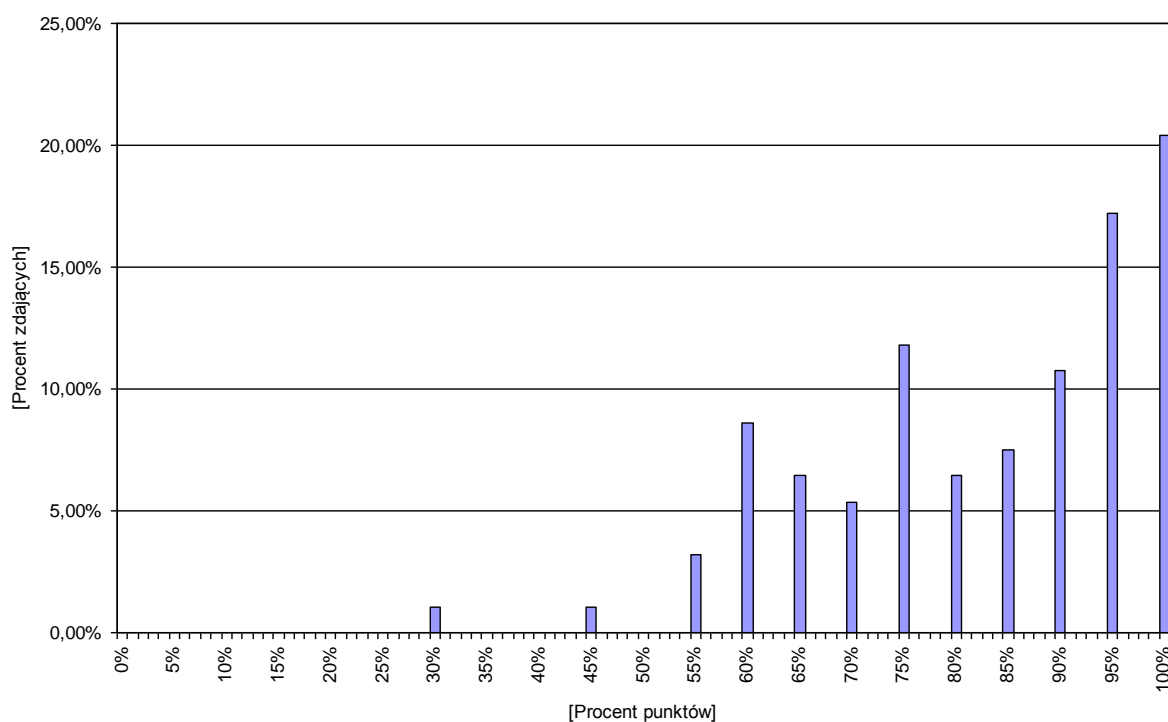

Tabela 2. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka niemieckiego w części ustnej

Wskaźniki	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot dodatkowy zdawany na poziomie rozszerzonym	
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny			
Liczba zdających	5787		367		93		192	
Wartości w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	30	6	100	20	100	20	100	20
Wynik środkowy (mediana – Me)	65	13	95	19	85	17	85	17
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	60,91	12,18	87,61	17,52	82,58	16,52	80,29	16,06
Odchylenie standardowe	25,85	5,17	14,96	2,99	15,70	3,14	20,01	4
Wynik najwyższy	100	20	100	20	100	20	100	20
Wynik najniższy	0	0	10	2	30	6	0	0

Z analizy wyników części ustnej egzaminu z języka niemieckiego w województwie śląskim (tabela 2., wykresy 1.–3.) wynika, że:

- znacznie lepiej przygotowani do egzaminu byli ci absolwenci, którzy wybrali poziom rozszerzony lub dwujęzyczny – uzyskiwali oni wyższe wyniki,
- najbardziej jednorodną grupę ze względu na osiągnięcia z języka niemieckiego stanowili zdający, którzy wybrali niemiecki jako przedmiot obowiązkowy na poziomie rozszerzonym (odchylenie standardowe ma wartość 2,99 pkt.),
- wynik maksymalny (100%) uzyskało aż 54,17% zdających język niemiecki jako dodatkowy.

Zestawienie w tabeli 3. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 3. Karta wyników egzaminu z języka niemieckiego w części ustnej (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju		Procent zdających		
					przedmiot obowiązkowy		przedmiot dodatkowy
			poziom podstawowy	poziom rozszerzony	poziom podstawowy	poziom rozszerzony	
1	4	najniższa	0–5	0–35	2,96	1,09	4,17
2	7	bardzo niska	10–25	40–55	5,10	3,28	9,90
3	12	niska	30–35	60–70	14,82	9,84	13,54
4	17	poniżej średniej	40–50	75–80	15,05	13,93	18,23
5	20	średnia	55–65	85–90	16,43	21,58	17,71
6	17	powyżej średniej	70–80	95	19,73	15,57	11,46
7	12	wysoka	85–90	100	14,61	34,70	25,00
8	7	bardzo wysoka	95		6,95		
9	4	najwyższa	100		4,34		

Aby zdać egzamin maturalny z języka niemieckiego w części ustnej, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 5776 zdających, tj. 92,46% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 471 zdających (7,54%).

Tabela 4. Zdawalność egzaminu z języka niemieckiego w części ustnej

Typ szkoły	Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony			Poziom dwujęzyczny		
	liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali	
		liczba	%		liczba	%		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	2762	2666	96,52	284	280	98,59	93	93	100
Liceum profilowane	964	854	88,59	33	33	100	–	–	–
Liceum uzupełniające	66	52	78,79	1	1	100	–	–	–
Technikum	1908	1681	88,10	48	48	100	–	–	–
Technikum uzupełniające	87	67	77,01	1	1	100	–	–	–
Ogółem	5787	5320	91,93	367	363	98,91	93	93	100

3. CZĘŚĆ PISEMNA

3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną

Do części pisemnej egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w województwie śląskim przystąpiło 6720 osób, w tym **6575 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części pisemnej wyniosła 13,86%.

Tabela 5. Zdający egzamin z języka niemieckiego w części pisemnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	5776	90,53	511	8,01	93	1,46	6380	97,03	195	2,97	6575
Pozostali	59	45,38	70	53,85	1	0,77	130	89,66	15	10,34	145

Tabela 6. Tegoroczní absolwenci wybierający egzamin z języka niemieckiego w części pisemnej wg typu szkoły

Typ szkoły	Zadeklarowali przystąpienie do egzaminu	Nie zgłosili się na egzamin (otrzymali 0 punktów)	Przystąpili do egzaminu	Zdawali egzamin w wersji standardowej
Liceum ogólnokształcące	3436	116	3320	3313
Liceum profilowane	1126	74	1052	1048
Liceum uzupełniające	106	39	67	67
Technikum	2164	129	2035	2027
Technikum uzupełniające	127	26	101	101
Ogółem	6959	384	6575	6556

Wykres 4. Tegoroczní absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany przez nich poziom egzaminu

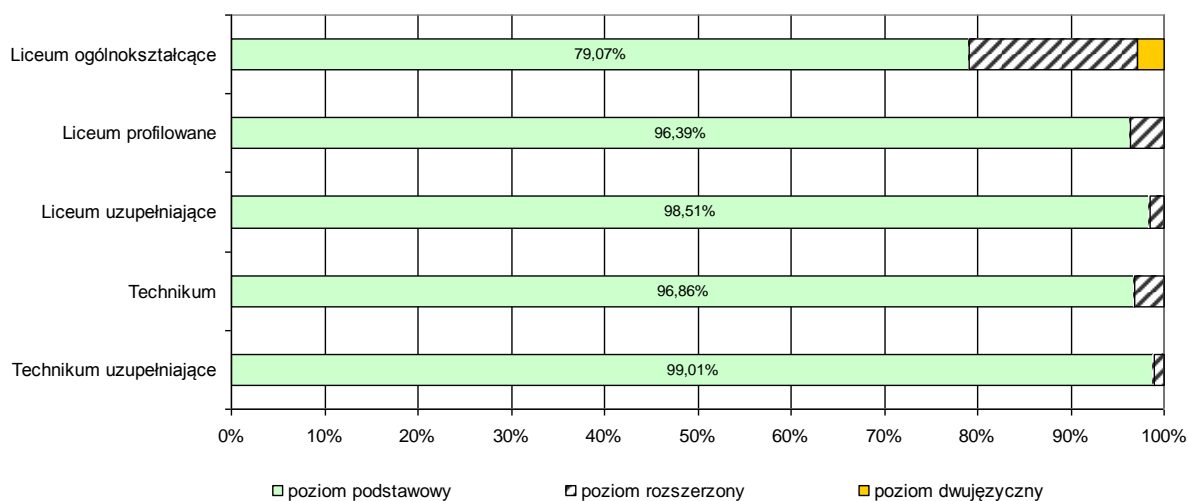

Tabela 7. Tegoroczní absolwenci, rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Poziom	Arkusz A4 dla słabo widzących	Arkusz A6 dla niewidomych	Arkusz A7 dla niesłyszących	Ogółem
Podstawowy	4	1	13	18
Rozszerzony	1	–	–	1
Ogółem	5	1	13	19

3.2. Poziom podstawowy

3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Arkusz egzaminacyjny na poziomie podstawowym obejmował trzy części:

- rozumienie ze słuchu,
- rozumienie tekstu czytanego,
- wypowiedź pisemną.

W części arkusza badającej sprawność rozumienia ze słuchu zdający dwukrotnie wysłuchali trzech różnych nagrań wypowiedzi rodzimych użytkowników języka niemieckiego, a następnie wykonywali zadania zamknięte, badające umiejętność:

- określenia głównej myśli tekstu (zad. 1.),
- stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje (zad. 2. i 3.),
- wyselekcjonowania informacji (zad. 3.).

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań można było otrzymać maksymalnie 15 punktów.

W części badającej rozumienie tekstu czytanego arkusz składał się z trzech tekstów o łącznej długości 2 stron A4 oraz trzech zadań, za których prawidłowe rozwiązanie można było otrzymać maksymalnie 20 punktów. Ta część arkusza składała się z zadań zamkniętych, badających umiejętność:

- określenia głównej myśli poszczególnych części tekstu (zad. 4.),
- stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje (zad. 5. i 6.),
- wyselekcjonowania informacji (zad. 5.).

Część trzecia arkusza z poziomu podstawowego składała się z dwóch zadań. Zadaniem zdających było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych – zaproszenia oraz listu prywatnego. Obydwie formy zawarte w arkuszu egzaminacyjnym wymagały użycia języka niemieckiego w odniesieniu do naturalnych sytuacji, w których zdający może znaleźć się w życiu codziennym. Za tę część egzaminu zdający mógł uzyskać maksymalnie 15 punktów, czyli 30% ogólnej liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązania zadań w tym arkuszu.

Egzamin maturalny na poziomie podstawowym trwał 120 minut.

3.2.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie podstawowym,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Wszystkie parametry statystyczne, rozkłady wyników oraz wartości wskaźników łatwości zostały wyznaczone na podstawie rzeczywistych wyników uzyskanych przez tegorocznych maturzystów na poziomie podstawowym (bez uwzględnienia przeliczonych wyników maturzystów zdających przedmiot na poziomie rozszerzonym).

Zestawienie w tabeli 8. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 8. Karta wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających
1	4	najniższa	0–24	3,40
2	7	bardzo niska	23–32	7,14
3	12	niska	33–42	12,21
4	17	poniżej średniej	43–52	16,08
5	20	średnia	53–62	21,99
6	17	powyżej średniej	63–72	16,48
7	12	wysoka	73–82	10,82
8	7	bardzo wysoka	83–91	7,43
9	4	najwyższa	92–100	4,45

Wykres 5. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym

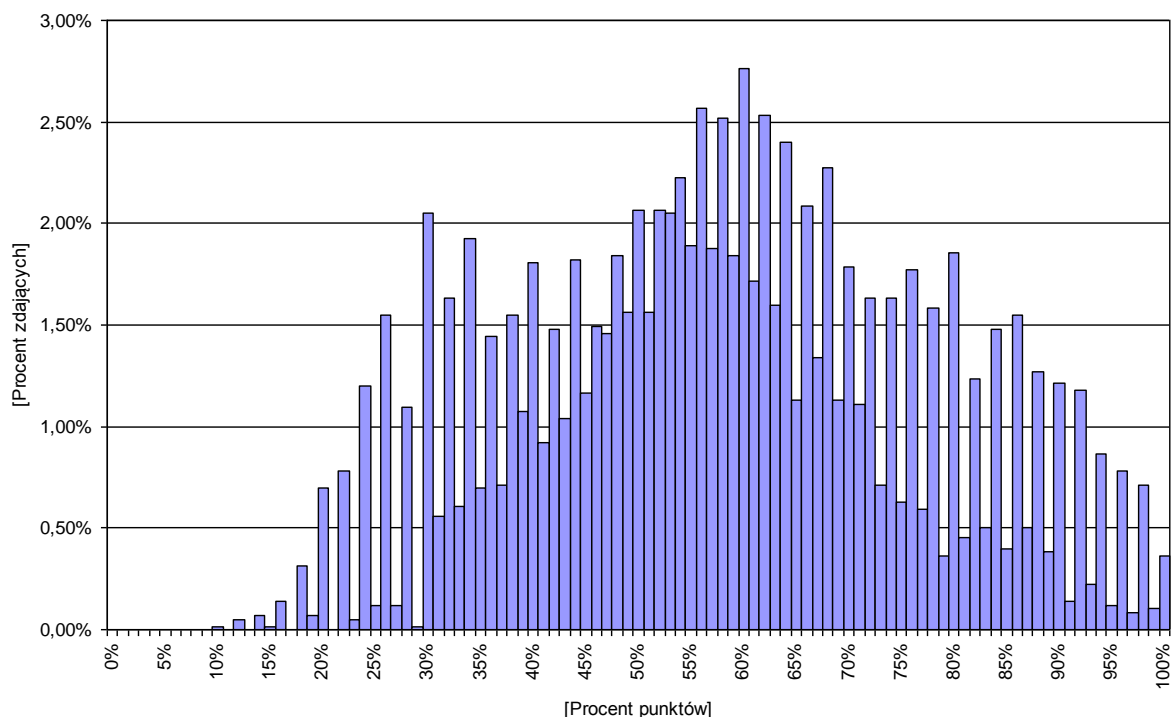

Tabela 9. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Ogółem	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum	Technikum uzupełniające
Liczba zdających	5758	2619	1010	66	1963	100
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,58	0,67	0,51	0,40	0,51	0,36
W procentach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	60	76	53	26	58	24
Wynik środkowy (mediana – Me)	58	68	52	35	51	32
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	57,92	66,87	51,36	40,14	51,05	36,44
Wynik najwyższy	100	100	99	98	100	87
Wynik najniższy	10	10	12	20	12	16
W punktach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	30	38	26,5	13	29	12
Wynik środkowy (mediana – Me)	29	34	26	17,5	25,5	16
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	28,96	33,44	25,68	20,07	25,52	18,22
Odchylenie standardowe	9,45	8,68	7,81	9,08	8,47	7,42
Wynik najwyższy	50	50	49,5	49	50	43,5
Wynik najniższy	5	5	6	10	6	8

Poziom podstawowy okazał się *umiarkowanie trudny* dla abiturientów liceów ogólnokształcących, profilowanych i technikum, a *trudny* dla zdających z pozostałych typów szkół.

Wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających otrzymała 29 punktów lub więcej (2911 zdających – 50,56%) **na 50 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (50 pkt.) uzyskało 21 zdających, najniższy (5 pkt.) – 1.

Tabela 10. Wyniki egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)¹

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	140	0,54	15	27,75	27,22	8,89
2.	bielski	45	0,58	18	29	29,01	8,14
3.	Bielsko-Biała	147	0,60	31	29,5	29,86	9,95
4.	bieruńsko-lędziński	76	0,57	27,5	28,5	28,28	8,31
5.	Bytom	224	0,61	22	30	30,37	9,73
6.	Chorzów	188	0,58	28	29	28,96	8,96
7.	cieszyński	86	0,60	15	28,75	29,76	10,61
8.	Częstochowa	641	0,57	25	29	28,70	9,88
9.	częstochowski	75	0,47	13	24,5	23,43	7,50
10.	Dąbrowa Górnicza	245	0,54	29	27	26,90	9,80
11.	Gliwice	346	0,60	30	30	30,13	9,52
12.	gliwicki	97	0,49	28	25	24,55	7,95
13.	Jastrzębie Zdrój	44	0,60	31	31	29,93	8,81
14.	Jaworzno	184	0,53	15	25,5	26,71	8,81
15.	Katowice	306	0,59	30	29	29,73	10,89
16.	kłobucki	46	0,52	26,5	26,5	25,90	8,94
17.	lubliniecki	187	0,65	40	33,5	32,28	9,40
18.	mikołowski	125	0,57	26	27	28,42	9,04
19.	Mysłowice	85	0,57	26	28	28,39	8,67
20.	myszkowski	166	0,56	20	27	27,83	9,04
21.	Piekary Śląskie	86	0,61	28,5	30	30,25	8,45
22.	pszczyński	68	0,63	34	32,25	31,35	8,85
23.	raciborski	223	0,66	46	32	32,95	9,71
24.	Ruda Śląska	122	0,51	26	25	25,27	7,78
25.	Rybnik	138	0,63	27	30	31,62	9,04
26.	Siemianowice Śląskie	70	0,57	25	27,25	28,35	8,51
27.	Sosnowiec	214	0,53	17	25,5	26,67	9,65
28.	Świętochłowice	37	0,64	31	32	32,03	9,31
29.	tarnogórski	407	0,61	29	29,5	30,27	8,66
30.	Tychy	205	0,60	32	30	29,83	8,90
31.	wodzisławski	198	0,61	31	30,75	30,26	7,83
32.	Zabrze	255	0,56	35	28	28,14	8,59
33.	zawierciański	65	0,55	29	28	27,65	9,99
34.	Żory	49	0,62	28	32	31,10	9,10
35.	żywiecki	164	0,50	11	25	25,15	9,05

Średnie wyniki na poziomie podstawowym w poszczególnych powiatach województwa wykazują zróżnicowanie od 23,43 do 35,50 punktu (średnia dla województwa wynosi **28,96** pkt.).

Wysoka wartość odchylenia standardowego (powyżej 10) świadczy o dużym zróżnicowaniu wyników w wyróżnionych powiatach.

¹ W tabeli podano wartości wskaźników tylko dla tych powiatów, w których język niemiecki na poziomie podstawowym zdawało co najmniej 10 osób.

Zamieszczone w tabeli 11. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne*, oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 11. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie podstawowym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
1.	0,77	0,82	0,73	0,64	0,73	0,62
2.	0,82	0,87	0,79	0,66	0,80	0,70
3.	0,44	0,50	0,39	0,36	0,39	0,35
4.	0,37	0,49	0,26	0,25	0,27	0,21
5.	0,53	0,61	0,45	0,41	0,47	0,36
6.	0,60	0,64	0,56	0,52	0,57	0,56
7.	0,73	0,83	0,67	0,45	0,64	0,33
8.	0,54	0,69	0,45	0,19	0,43	0,11

Tabela 12. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie podstawowym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	3., 4.,	5., 6., 8.	1., 2., 7.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	4.	3., 5., 6., 8.	1., 2., 7.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	–	3., 4., 5., 8.	6., 7.	1., 2.	–
Liceum uzupełniające					
Numer zadania	8.	3., 4., 5., 7.	1., 2., 6.	–	–
Technikum					
Numer zadania	–	3., 4., 5., 8.	6., 7.	1., 2.	–
Technikum uzupełniające					
Numer zadania	8.	3., 4., 5., 7.	1., 6.	2.	–

Dla absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych oraz techników żadne z zadań zestawu z poziomu podstawowego nie było *bardzo trudne*. Tylko zadanie 8. sprawiło najwięcej problemów absolwentom liceów i techników uzupełniających. Żadne z zadań nie było *bardzo łatwe*.

Tabela 13. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów na poziomie podstawowym

Standard	Wskaźnik łatwości	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
Standard I	0,71	0,83	0,65	0,35	0,61	0,25
Standard II	0,57	0,64	0,51	0,46	0,52	0,44
Standard III	0,60	0,76	0,51	0,20	0,47	0,12
Standard IV	0,25	0,41	0,12	0,07	0,14	0,01

3.2.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie podstawowym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 5395 osób, tj. 93,70% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy, piszących arkusz standardowy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 363 zdających (6,30%).

Tabela 14. Zdawalność egzaminu z języka niemieckiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	2619	2559	97,71
Liceum profilowane	1010	940	93,07
Liceum uzupełniające	66	50	75,76
Technikum	1963	1779	90,63
Technikum uzupełniające	100	67	67
Ogółem	5758	5395	93,70

3.2.4. Analiza jakościowa zadań

Zadania maturalne badały te umiejętności, które są podstawą nauczania języka niemieckiego i wszystkich języków obcych w szkole, a mianowicie cztery główne sprawności: słuchania, czytania, pisania, a na egzaminie ustnym – również mówienia. Treści przekazywane podczas cyklu kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej w sposób priorytetowy traktują komunikatywność uczniów. Jest to zresztą tendencja zgodna z europejskim systemem opisu kształcenia językowego, stanowiącego podstawę wymagań egzaminacyjnych z języków obcych.

Zadania otwarte (zad. 7. i 8.) z poziomu podstawowego świadczą o tym, jak duży nacisk położono na badanie komunikatywności zdających oraz testowanie umiejętności praktycznych. Zdający wykazali się dobrym przygotowaniem do rozwiązywania zadań sprawdzających te umiejętności. Bez trudu przekazywali informacje wymagane w poleceniu do zadania krótkiej odpowiedzi (zad. 7.) i dłuższej odpowiedzi pisemnej (zad. 8.). Najwięcej kłopotu sprawiło zdającym podanie w zadaniach otwartych celu, w którym zorganizowano koncert (w zaproszeniu) oraz celu, na który miały być przeznaczone zarobione pieniądze (w liście prywatnym). Zdający świetnie poradzili sobie natomiast z zamieszczeniem w zaproszeniu informacji o miejscu, w którym odbędzie się koncert. W liście bez trudu opisali zespół, w którym pracowali i panującą w nim atmosferę. Analiza wyników uzyskanych przez zdających podczas tegorocznej sesji uświadamia, że maturzyści najwięcej kłopotów mieli z przekazaniem wymaganych treści w formie poprawnej pod względem gramatycznym i leksykalnym. Nie zawsze dysponowali też słownictwem, które było niezbędne do przekazania informacji określonych w poleceniach.

Tegorocznym maturzystom nie sprawiło większego problemu rozwiązanie **zadań zamkniętych** typu prawda/fałsz zarówno w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu, jak i rozumienie tekstu czytanego. Kłopotliwe dla zdających okazały się natomiast zadania na dobieranie i wielokrotnego wyboru, dlatego też warto je poddać szczegółowej analizie.

Zadanie 3.

Zadanie sprawdzało rozumienie ze słuchu i składało się z pięciu zadań częściowych. Tekst narracyjny wykorzystany do zadania dotyczył następujących tematów: „kultura, twórcy i ich dzieła”, „praca”, „życie rodzinne i towarzyskie” oraz „elementy wiedzy o krajach obszaru niemieckojęzycznego”. Po wysłuchaniu tekstu, w którym została przedstawiona powieść Thomasa Manna „Buddenbrokowie”, zdający mieli do wykonania zadanie „wielokrotnego wyboru”, tj. wybranie spośród trzech podanych możliwości jednej, zgodnej z tekstem uzupełnienia każdego zdania.

Było to najtrudniejsze zadanie sprawdzające rozumienie ze słuchu w arkuszu maturalnym na poziomie podstawowym (wskaźnik łatwości zadania wyniósł 0,44). Zdający mogli mieć pewne problemy z tymi fragmentami tekstu, które zawierały dużą liczbę informacji wyrażonych bardziej złożonymi konstrukcjami gramatycznymi i leksykalnymi. Potwierdzeniem tego było zadanie częściowe 3.2, które okazało się najtrudniejsze (wskaźnik łatwości – 0,19). Zadanie częściowe 3.5 było najłatwiejsze, gdyż odnosiło się do tej części tekstu, która zawierała leksykę niesprawiającą zdającym problemów (wskaźnik łatwości – 0,67).

Zadanie 4.

Zadanie sprawdzało rozumienie tekstu czytanego i składało się z siedmiu zadań częściowych. Tekst wykorzystany do zadania był wywiadem z Katją Bogdanską, która, będąc dzieckiem, zagrała w filmie. Wywiad dotyczył następujących zakresów tematycznych: „praca”, „człowiek”, „życie rodzinne i towarzyskie”, „kultura” oraz „elementy wiedzy o krajach obszaru niemieckojęzycznego”. Zdający musieli wykonać zadanie polegające na „dobieraniu”, tzn. dopasować do odpowiedzi Katji właściwe pytania, zadane jej w wywiadzie przez dziennikarza.

Zadanie 4. okazało się najtrudniejsze w arkuszu maturalnym na poziomie podstawowym (wskaźnik łatwości zadania – 0,37). Zastosowano tu technikę polegającą na „dobieraniu”, czyli przyporządkowaniu odpowiedziom właściwych pytań. Najprawdopodobniej sam typ zadania sprawił zdającym dużo trudności. Najwięcej problemów maturzyści mieli z zadaniami częściowymi 4.2. i 4.3. (wskaźnik łatwości tych zadań wyniósł 0,20). Aby prawidłowo rozwiązać w/w zadania, zdający powinni dokonać szczegółowej analizy kontekstu oraz zgodności pytań z właściwymi odpowiedziami. Najłatwiejsze okazało się zadanie częś-

kowe 4.5. (wskaźnik łatwości – 0,62). Odnosiło się ono do stosunkowo krótkiej odpowiedzi udzielonej w wywiadzie, więc analiza tego fragmentu tekstu nie sprawiła zdającym większych problemów.

Zadanie 5.

Zadanie miało na celu sprawdzenie rozumienia tekstu czytanego i składało się z ośmiu zadań częściowych. Zakresy tematyczne, z którymi zetknęli się tutaj zdający, to: „państwo i społeczeństwo”, „człowiek”, „praca”, „zdrowie” oraz „elementy wiedzy o krajach obszaru niemieckojęzycznego”. Tekst publicystyczny traktował o Barbarze W. z Białorusi, przebywającej nielegalnie w Niemczech. Tematyka tekstu dotyczyła życia i problemów, z jakimi borykają się nielegalni emigranci w Niemczech. Na podstawie przeczytanego tekstu maturzyści musieli rozwiązać zadanie wielokrotnego wyboru, tzn. wybrać jedno z czterech możliwych uzupełnień każdego zdania.

Zadanie okazało się umiarkowanie trudne dla zdających (wskaźnik łatwości – 0,53). Najtrudniejszym zadaniem częściowym było zadanie 5.6. (wskaźnik łatwości – 0,31). Przy jego rozwiązywaniu zdający nie potrafili poprawnie połączyć podanego wyrażenia z informacją zawartą w odpowiednim fragmencie tekstu.

Zadanie częściowe 5.5. okazało się najłatwiejsze (wskaźnik łatwości – 0,72), ponieważ zarówno treść zadania, jak i odpowiedni fragment tekstu nie zawierały trudnych, nieznanym zdającym sformułowań.

3.3. Poziom rozszerzony

3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Pisemny egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym obejmował rozwiązanie zadań z dwóch arkuszy egzaminacyjnych: Arkusz I – zawierający zadania otwarte oraz Arkusz II, na który złożyły się zadania zamknięte.

Arkusz I składał się z dwóch części. Pierwszą z nich tworzyły zadania otwarte, sprawdzające umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych (zad. 1. i 2.). W drugiej części Arkusza I zamieszczono trzy tematy wypowiedzi pisemnej, która miała zawierać 200 do 250 słów (zad. 3.). Zadaniem zdających było napisanie własnego tekstu we wskazanej formie (rozprawka, opowiadanie, opis) na jeden z trzech tematów. Za rozwiązanie tej części Arkusza I zdający mogli otrzymać 18 punktów.

Arkusz II składał się z dwóch części sprawdzających umiejętności:

- rozumienia ze słuchu (zad. 4., 5. i 6.),
- rozumienia tekstu czytanego (zad. 7. i 8.) i rozpoznawania struktur leksykalno - gramatycznych (zad. 9).

Część pierwsza trwała około 25 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych, wykorzystujących trzy różnorodne teksty nagrane przez rodzimych użytkowników języka niemieckiego. Na płycie każdy tekst nagrany był dwukrotnie wraz z przerwami przeznaczonymi na zapoznanie się z treścią zadań, ich rozwiązanie oraz przeniesienie odpowiedzi na załączoną kartę odpowiedzi. Słownictwo i struktury gramatyczne tekstów ze słuchu były zgodne z wy-

maganiami zapisanymi w standardach dla poziomu rozszerzonego. Ta część arkusza umożliwiała zdobycie 15 z 27 punktów.

Część druga składała się z trzech różnorodnych tekstów oraz zadań zamkniętych, sprawdzających zarówno zrozumienie tych tekstów, jak i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. Zadania sprawdzały umiejętności, które odpowiadają standardom wymagań egzaminacyjnych dla poziomu rozszerzonego. Za tę część egzaminu zdający mógł uzyskać maksymalnie 12 punktów.

3.3.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

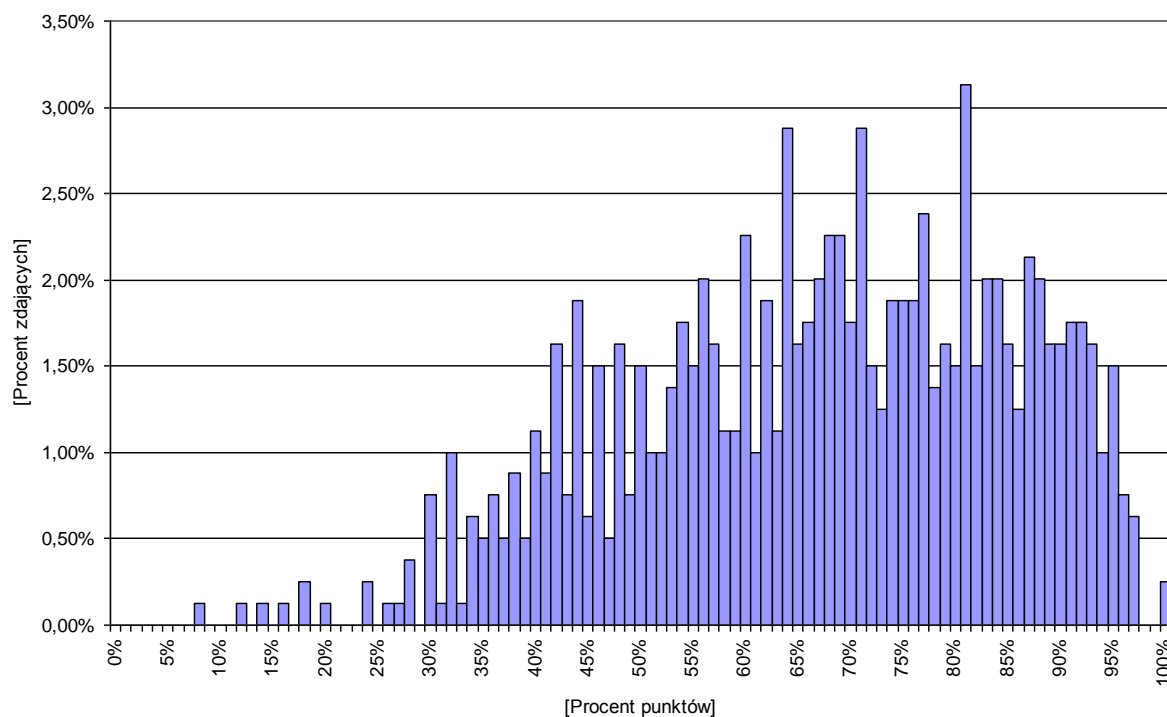
- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka niemieckiego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka niemieckiego zdawanego jako przedmiot dodatkowy,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Zestawienie w tabeli 15. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik bądź wyniki wyższe/niższe.

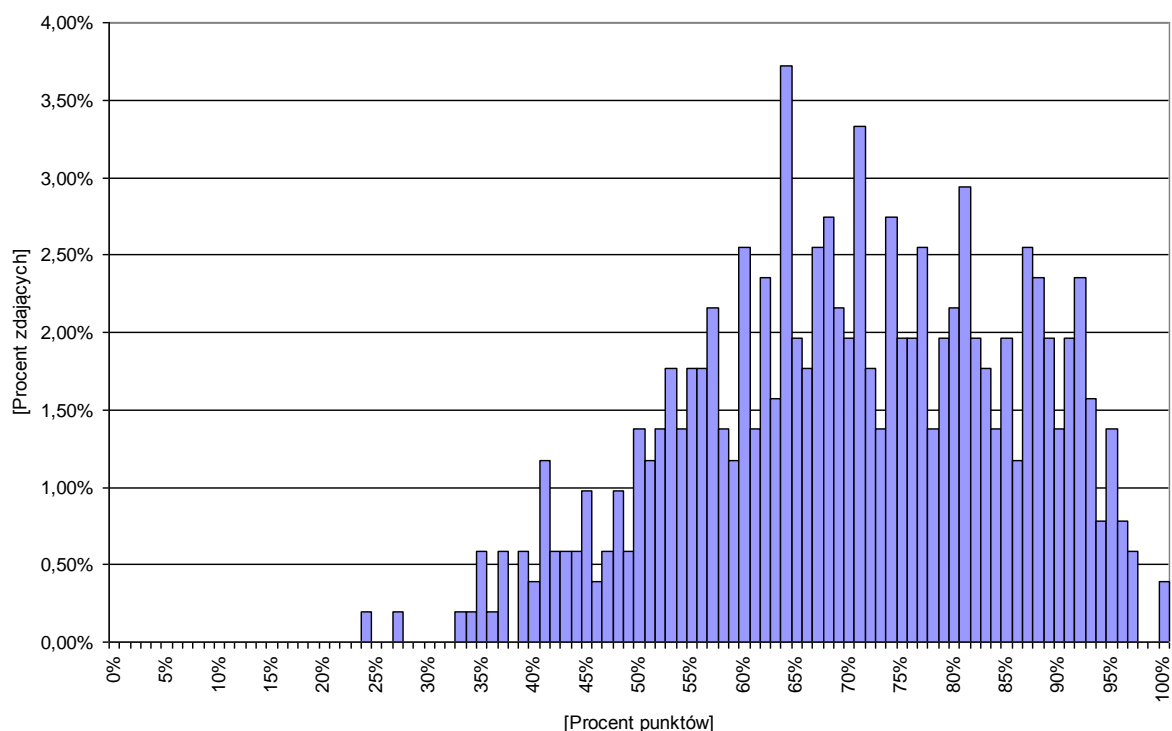
Tabela 15. Karta wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających		
				przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy	ogółem
1	4	najniższa	0–36	1,57	3,59	2,13
2	7	bardzo niska	37–45	5,49	7,18	5,96
3	12	niska	46–53	8,24	5,64	7,52
4	17	poniżej średniej	54–61	13,53	8,21	12,06
5	20	średnia	62–70	20,78	17,44	19,86
6	17	powyżej średniej	71–78	17,06	16,92	17,02
7	12	wysoka	79–86	15,29	20,00	16,60
8	7	bardzo wysoka	87–91	10,20	10,77	10,35
9	4	najwyższa	92–100	7,84	10,26	8,51

Wykres 6. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym

Wykres 7a. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 7b. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

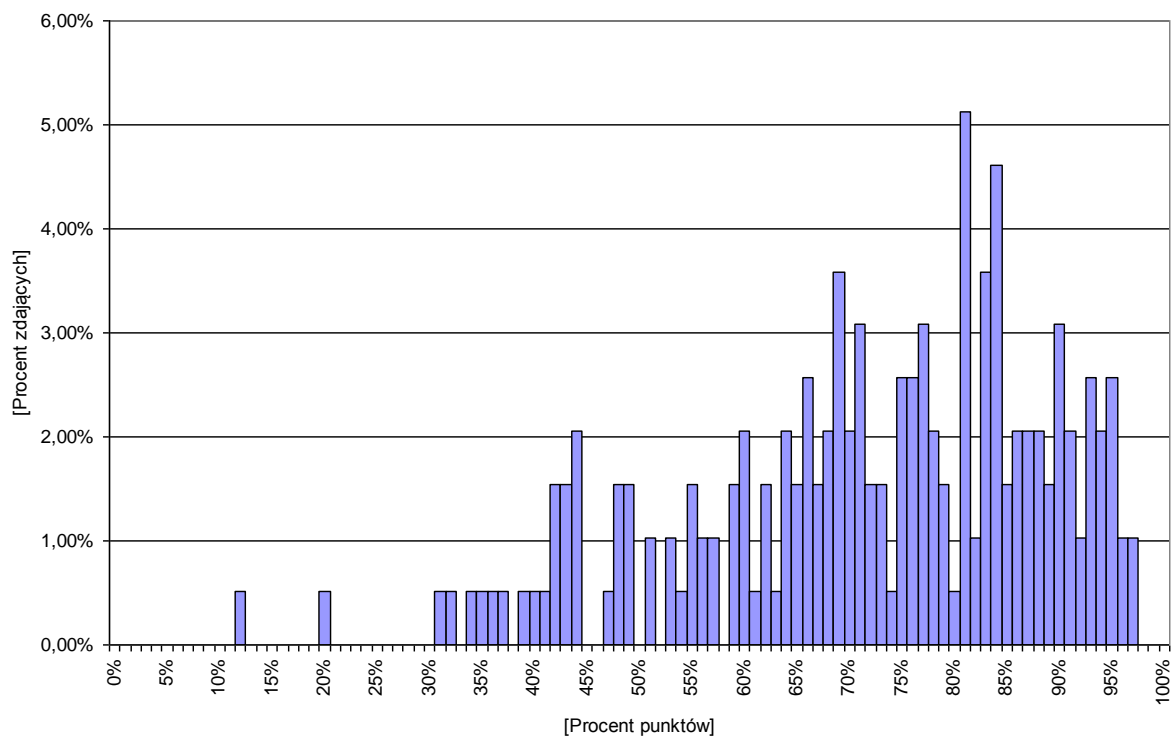

Tabela 16. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Przedmiot zdawany jako				Razem	
	dodatkowy		obowiązkowy			
Liczba zdających	195		510		705	
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,72		0,70		0,71	
Wskaźniki w:	%	pkt.	%	pkt.	%	pkt.
Wynik najczęstszy (modalna - Mo)	81	41	64	32	81	41
Wynik środkowy (mediana - Me)	75	38	71	36	71	36
Wynik średni (średnia arytmetyczna - M)	71,65	35,82	70,10	35,05	70,52	35,26
Odchylenie standardowe	–	8,62	–	7,67	–	7,94
Wynik najwyższy	97	49	100	50	100	50
Wynik najniższy	12	6	24	12	12	6

Absolwenci, którzy zdawali egzamin z języka niemieckiego jako przedmiotu dodatkowego, uzyskiwali nieco wyższe wyniki niż ich koledzy zdający egzamin na tym samym rozszerzonym poziomie, ale jako przedmiot obowiązkowy.

Tabela 17. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Liceum ogólnokształcące			Liceum profilowane			Technikum		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
Liczba zdających	173	428	601	11	27	38	11	53	64
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,74	0,70	0,71	0,52	0,61	0,59	0,62	0,74	0,72
W procentach									
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	81	71	81	43	41	56	34	92	92
Wynik środkowy (mediana – Me)	76	71	72	44	60	57,5	62	76	75
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	73,50	70,05	71,04	52,18	61,48	58,79	61,91	74,47	72,31
Wynik najwyższy	97	100	100	81	93	93	90	93	93
Wynik najniższy	12	24	12	20	35	20	34	34	34
W punktach									
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	41	36	41	22	21	28	17	46	46
Wynik środkowy (mediana – Me)	38	36	36	22	30	29	31	38	38
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	36,75	35,02	35,52	26,09	30,74	29,39	30,95	37,24	36,16
Odchylenie standardowe	7,94	7,56	7,71	10,03	8,41	9,02	10,54	7,30	8,20
Wynik najwyższy	49	50	50	41	47	47	45	47	47
Wynik najniższy	6	12	6	10	17,5	10	17	17	17

Z liceum i technikum uzupełniającego do egzaminu obowiązkowego z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym przystąpiło po 1 osobie, dlatego ich wyniki nie zostały uwzględnione w analizach.

Poziom rozszerzony okazał się *umiarkowanie trudny* dla abiturientów liceów profilowanych oraz tych absolwentów techników, którzy zdawali ten przedmiot jako dodatkowy. Dla absolwentów liceów ogólnokształcących i tych absolwentów technikum, którzy zdawali ten przedmiot jako obowiązkowy, egzamin okazał się *łatwy*.

Tabela 18. Wyniki egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)²

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	Bielsko-Biała	26	0,73	35,5	36,25	36,67	6,92
2.	bieruńsko-lęczyński	12	0,61	43	27,75	30,58	9,31
3.	Bytom	26	0,76	40,5	38,5	38,13	5,68
4.	Chorzów	20	0,67	31	34	33,58	7,56
5.	cieszyński	17	0,71	33	37,5	35,65	9,12
6.	Częstochowa	59	0,67	26,5	33,5	33,46	7,82
7.	Dąbrowa Górnicza	32	0,65	37	33,25	32,59	6,94
8.	Gliwice	51	0,70	32	35	35,08	8,95
9.	Katowice	49	0,76	35,5	38,5	37,78	7,74
10.	lubliniecki	21	0,70	36	36	35,24	6,78
11.	myszkowski	15	0,59	20,5	29	29,27	6,12
12.	pszczyński	10	0,74	28	37,75	37,15	5,22
13.	raciborski	86	0,78	44	40,25	38,97	6,93
14.	Rybnik	24	0,77	32	38,25	38,52	7,26
15.	Sosnowiec	13	0,74	42,5	40	37,23	9,17
16.	Świętochłowice	10	0,73	35,5	35,5	36,40	4,44
17.	tarnogórski	55	0,70	32,5	34,5	34,88	7,23
18.	Tychy	19	0,65	30	30,5	32,26	8,65
19.	wodzisławski	21	0,72	33,5	36,5	36,12	6,17
20.	Zabrze	34	0,68	40,5	37	34,22	9,23
21.	zawierciański	10	0,59	22	28,25	29,25	9,50
22.	żywiecki	19	0,71	35,5	35,5	35,42	5,67

Średnie wyniki na poziomie podstawowym w poszczególnych powiatach województwa wykazują zróżnicowanie od 29,25 do 38,97 punktu (średnia dla województwa wynosi **35,26** pkt.).

² W tabeli podano wartości wskaźników tylko dla tych powiatów, w których język niemiecki na poziomie rozszerzonym zdawało co najmniej 10 osób.

Zamieszczone w tabeli 19. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne*, oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 19. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu			Wskaźnik łatwości wg typu szkoły								
				liceum ogólnokształcące			liceum profilowane			technikum		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
1.	0,39	0,38	0,38	0,42	0,40	0,41	0,15	0,13	0,14	0,13	0,34	0,30
2.	0,27	0,27	0,27	0,29	0,28	0,28	0,07	0,15	0,13	0,15	0,26	0,24
3.	0,75	0,76	0,76	0,78	0,77	0,77	0,52	0,65	0,61	0,59	0,79	0,76
4.	0,80	0,75	0,77	0,80	0,75	0,76	0,76	0,73	0,74	0,85	0,80	0,81
5.	0,84	0,81	0,82	0,85	0,80	0,81	0,69	0,77	0,75	0,80	0,88	0,86
6.	0,76	0,75	0,75	0,78	0,74	0,76	0,53	0,65	0,62	0,64	0,80	0,77
7.	0,72	0,66	0,68	0,73	0,66	0,68	0,53	0,60	0,58	0,67	0,74	0,72
8.	0,81	0,81	0,81	0,84	0,81	0,82	0,52	0,77	0,69	0,76	0,85	0,83
9.	0,62	0,58	0,59	0,62	0,56	0,58	0,52	0,56	0,54	0,64	0,73	0,71

Tabela 20. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 2.	7. 9.	3., 4., 5., 6., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1., 2.	7., 9.	3., 4., 5., 6., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	1., 2.		3., 6., 7., 8., 9.	4., 5.	–
Technikum					
Numer zadania	–	1., 2.	–	3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.	–

Tabela 21. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym z języka niemieckiego zdawanego jako obowiązkowy

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 2.	7., 9.	3., 4., 5., 6., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1., 2.	7., 9.	3., 4., 5., 6., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	1., 2.	–	3., 6., 7., 9.	4., 5., 8.	–
Technikum					
Numer zadania	–	1., 2.	–	3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.	–

Tabela 22. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym z języka niemieckiego zdawanego jako dodatkowy

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 2.	9.	3., 4., 5., 6., 7., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1., 2.	9.	3., 4., 5., 6., 7., 8.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	1., 2.	–	3., 5., 6., 7., 8., 9.	4.	–
Technikum					
Numer zadania	1., 2.	–	3., 6., 7., 9.	4., 5., 8.	–

Żadne z zadań poziomu rozszerzonego nie było *bardzo łatwe*. Jedyne zadania 1. i 2. sprawiły najwięcej problemów absolwentom liceów profilowanych i techników.

Tabela 23. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów na poziomie rozszerzonym

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
Razem				
Standard I	0,81	0,82	0,68	0,83
Standard II	0,74	0,74	0,66	0,78
Standard III	0,88	0,89	0,77	0,82
Standard IV	0,52	0,54	0,29	0,51
Standard V	0,33	0,34	0,13	0,27
Przedmiot obowiązkowy				
Standard I	0,81	0,81	0,71	0,86
Standard II	0,73	0,72	0,68	0,80
Standard III	0,88	0,88	0,81	0,84
Standard IV	0,53	0,54	0,34	0,57
Standard V	0,33	0,34	0,14	0,30
Przedmiot dodatkowy				
Standard I	0,81	0,83	0,61	0,81
Standard II	0,76	0,78	0,60	0,72
Standard III	0,88	0,90	0,66	0,88
Standard IV	0,51	0,54	0,16	0,54
Standard V	0,33	0,35	0,11	0,34

3.3.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 508 osób, tj. 99,61% zdających egzamin jako obowiązkowy po raz pierwszy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 2 zdających.

Tabela 24. Zdawalność egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	428	426	99,53
Liceum profilowane	27	27	100
Liceum uzupełniające	1	1	100
Technikum	53	53	100
Technikum uzupełniające	1	1	100
Ogółem	510	508	99,61

3.3.4. Analiza jakościowa zadań

Podczas tegorocznej sesji maturalnej zdający, którzy wybrali język niemiecki na poziomie rozszerzonym, nie mieli większych problemów z napisaniem **wypracowania**, bardzo dobrze radzili sobie z wymogami kryterium treści. Tylko w nielicznych przypadkach maturzyści wybierający rozprawkę zapominali o dwustronnej (*za i przeciw*) argumentacji, z kolei w opowiadaniu brakowało niekiedy szczegółowo przedstawionego wydarzenia głównego, a w opisie zdający mylili uroczystość rodzinną z uroczystością szkolną. Jednak poza tymi nielicznymi przykładami nieprawidłowej realizacji polecenia, zdający wykazali się o wiele większą niż w roku ubiegłym umiejętnością pisania wypracowania. Podobnie jak na poziomie podstawowym, najmniej punktów maturzyści zdobyli za kryterium poprawności. Niewystarczające opanowanie zasad gramatycznych i wymaganej leksyki powodowało również uzyskiwanie mniejszej liczby punktów przyznawanych za bogactwo językowe i zadania sprawdzające poprawność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych.

Analiza wyników uzyskanych przez zdających za rozwiązanie **zadań zamkniętych** dowiodła, że zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu nie sprawiły większego problemu. Oznacza to, że maturzyści dysponowali wystarczającą leksyką, którą opanowali w sposób bierny, dzięki czemu mogli uzyskać zadowalającą liczbę punktów za tę część testu.

Najtrudniejsze dla tegorocznych maturzystów okazały się bezsprzecznie zadania sprawdzające umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych (zad. 1. i 2.), dlatego zasługują one na dokładniejszą analizę. Podobnie jak w poprzednich sesjach maturalnych, w tym roku zdający mieli ogromne problemy z poprawnym rozwiązaniem tych zadań. Jednak tylko w nielicznych przypadkach maturzyści nie podejmowali próby rozwiązania omawianych zadań, co często zdarzało się w poprzednich edycjach egzaminu.

Zadanie 1.

Podczas rozwiązywania zadania zdający dokonywali transformacji pięciu części zdań, zachowując tę samą treść przy zastosowaniu innych konstrukcji gramatycznych. Wykonanie zadania wymagało od zdających znajomości struktur gramatycznych na poziomie rozszerzonym. We wszystkich zdaniach wymagana była pełna poprawność ortograficzna.

Maturzystom największe trudności sprawiło poprawne rozwiązanie zadania częściowego 1.2. (wskaźnik łatwości – 0,26). W oczekiwanej tutaj transformacji zdania okolicznikowego zdający najczęściej popełniali błędy, polegające na nieprawidłowym szyku wyrazów i stosowaniu nieprawidłowego czasu przeszłego (tzn. Imprefekt).

Najlepiej maturzyści poradzili sobie z rozwiązaniem zadania częściowego 1.5. (wskaźnik łatwości – 0,52), można zatem wnioskować, że zdający dobrze opanowali strukturę zdania przyzwalającego.

Zadanie 2.

Zadanie składało się z pięciu zadań częściowych (0,5 punktu za każde poprawne rozwiązanie). Zdający musieli wykazać się umiejętnością przetwarzania i przekazywania tekstu w języku obcym. Zadanie polegało na przetłumaczeniu podanych w języku polskim części zdań na język niemiecki. Od zdających wymagano tutaj znajomości określonych struktur gramatycznych i leksykalnych na poziomie rozszerzonym. We wszystkich zdaniach wymagana była pełna poprawność ortograficzna.

Zadanie to sprawiło zdającym najwięcej problemów (wskaźnik łatwości – 0,27). Nieznajomość leksyki i form gramatycznych spowodowała, że maturzyści tworzyli błędne konstrukcje, a co za tym idzie, nie mogli uzyskać pożądanej liczby punktów.

Najtrudniejsze dla maturzystów okazało się zadanie cząstkowe 2.2. (wskaźnik łatwości – 0,10). Zdający nie poradziła sobie z podaniem poprawnego tłumaczenia fragmentu zdania: „nie pozostaje nic innego”.

Najmniej problemów sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 2.3. (wskaźnik łatwości – 0,51). Odpowiedzi zawierały najczęściej poprawnych rozwiązań, a jeśli zdarzały się błędy, to wynikały one z użycia niewłaściwej formy zaimka dzierzawczego.

3.4. Poziom dwujęzyczny

Do egzaminu z języka niemieckiego w klasach dwujęzycznych przystąpiło 93 absolwentów liceów ogólnokształcących. Aby zdać egzamin maturalny, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełnili wszyscy przystępujący do egzaminu.

Wykres 8. Rozkład wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym

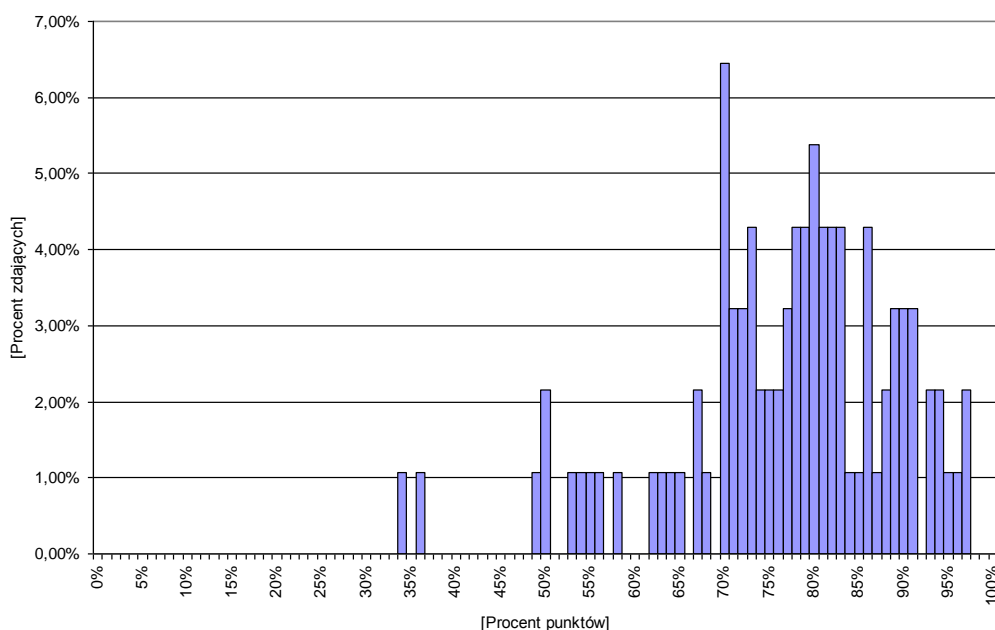

Tabela 25. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Województwo
Liczba zdających	93
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,77
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	70
Wynik środkowy (mediana – Me)	79
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	76,67
Odchylenie standardowe	12,76
Wynik najwyższy	97
Wynik najniższy	34

Zadania zestawów egzaminacyjnych okazały się dla zdających *łatwe*, toteż osiągnęli oni bardzo wysokie wyniki. Wysoka wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających otrzymała 79 punktów lub więcej (47 zdających – 50,54%) **na 100 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (97 pkt.) osiągnęło 2 zdających, najniższy (34 pkt.) – 1.

3.5. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego

Najwięcej trudności zdającym (zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym) sprawiło wykonanie zadań sprawdzających rozumienie tekstu czytanego, zatem na doskonalenie tej umiejętności należy zwrócić szczególną uwagę, przygotowując uczniów do egzaminu maturalnego. Warto przy tym pamiętać o nowym spojrzeniu na umiejętność czytania, która kiedyś była postrzegana wyłącznie jako sprawność receptywna. Obecnie dydaktycy zgadzają się, że jest to twórczy proces myślowy, który od osoby czytającej wymaga dużej aktywności intelektualnej.

Praca z tekstem czytany na lekcji języka obcego nie musi wiązać się z „wypisywaniem słówek” z tekstu – taki sposób jest sprzeczny z założeniami podejścia kognitywnego i komunikatywnego.

Doskonaląc umiejętność rozumienia tekstu czytanego, pamiętać należy o doborze właściwej, dostosowanej do typu zadania techniki pracy z tekstem. Tegoroczna sesja maturalna pokazała, że zdającym najwięcej problemów podczas rozwiązywania zadań z obu poziomów sprawiły zadania wielokrotnego wyboru. Wymagają one wyszukania szczegółowych informacji oraz zrozumienia całości tekstu. Zdający mają również problemy ze zrozumieniem poszczególnych dystraktorów występujących w zadaniu. Często wpadają w pułapkę, utożsamiając podobne zwroty i wyrażenia występujące w dystraktorach i w tekście z prawidłową odpowiedzią, czyli nie dokonują szczegółowej analizy tekstu, czego oczekują autorzy zadań. Podczas rozwiązywania tego typu zadań uczniowie przede wszystkim muszą zwrócić uwagę na test, a nie na tekst. W tym przypadku pracę należy rozpocząć od zapoznania się z treścią zadania i dopiero – posiadając tego typu przygotowanie – przystępować do odszukiwania określonych informacji w tekście. Podobnie zresztą trzeba postępować w przypadku kształcenia umiejętności rozwiązywania zadań typu prawda/fałsz. Tegorocznym maturzystom sprawiły również problem zadania na dobieranie, czyli najbardziej ogólny typ zadania. Odbiorca tekstu ma znaleźć pożądane informacje, by na przykład nadać śródtytuły poszczególnym fragmentom tekstu. Udoskonalając umiejętność rozwiązywania tego typu zadań, powinno się ćwiczyć z uczniami odnajdywanie słów – kluczy. W zależności zatem od typu zadania należy obrać odpowiednią taktykę pracy z tekstem. Odbiorca zapoznaje się z nim w trzech etapach: powierzchownie, stwierdzając, o czym traktuje tekst, szukając konkretnych informacji – w tym przypadku należy zachęcać uczniów do streszczania akapitu jednym zdaniem, oraz analizując szczegóły.

Pełny kontakt z tekstem w języku niemieckim jest jednak możliwy dopiero wówczas, gdy na jego odbiór pozwala odpowiednio wysoki poziom opanowanej przez ucznia leksyki. Wszystkie dotychczasowe sesje egzaminu maturalnego udowodniły, że najczęściej kłopotów sprawia zdającym przekazywanie treści w języku obcym w poprawnej pod względem leksykalnym i gramatycznym formie. Podczas sprawdzania zadań otwartych, rozwiązywanych przez zdających na poziomie podstawowym, zauważono, że niekomunikatywna forma wy-

powiedzi pisemnej (spowodowana licznymi błędami gramatycznymi i brakami w leksyce) uniemożliwiała przyznanie punktu za poszczególne informacje, których oczekiwano w poleceniu.

Na podstawie analizy prac zdających, którzy wybrali poziom rozszerzony, stwierdzono pewną prawidłowość, a mianowicie osoby bardzo dobrze radzące sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych napisały interesujące wypracowania, otrzymując maksymalną liczbę punktów za kryterium bogactwa językowego i poprawności. Podczas lekcji języka niemieckiego warto więc poświęcać czas również na wzbogacanie słownictwa uczniów. Warto stosować rozmaite metody aktywizujące, takie jak: *mind map*, łańcuchowa metoda skojarzeń, mnemotechniki (technika LOC, słowahaki, akronimy i akrostychy, indeksowanie danych). Szczególnie interesujące wydaje się tworzenie tzw. „map myśli” (*mind map*). Pomysłodawcą tych wielowymiarowych fotografii wzorów myśli na dany temat był Tony Buzan, a rozpowszechnił tę metodę na początku lat osiemdziesiątych Gabriel L. Rico. Autorzy omawianej metody wykorzystali istotę myśli człowieka, które są spontaniczne, nieuporządkowane w logiczne struktury i często wybiegają naprzód. *Mind map* polega więc na zbieraniu informacji przez ustalenie wszystkich skojarzeń. Wszystkie pomysły są dobre i ważne, dzięki czemu uczniowie rozwijają również poczucie własnej wartości.

Należy przy tym pamiętać, że na przestrzeni ostatnich lat zmieniła się rola szkoły, a co za tym idzie – zmieniły się oczekiwania wobec nauczyciela przedmiotu maturalnego. Coraz rzadziej na lekcjach języków obcych uczeń jest traktowany wyłącznie jako „odbiorca wiedzy”, nie wystarczy więc przekazać mu – nawet w najatrakcyjniejszej formie – pewnej liczby informacji, mając nadzieję, że przyswoi te wiadomości. Wcześniej częsty był pogląd, że odpowiedni dobór materiałów, ich opracowanie i oczywiście dostosowana formalnie ekspozycja w czasie lekcji doprowadzi do uczenia się. Jeżeli ostateczny efekt nie był zadowalający, winą za niepowodzenie obarczano ucznia, zarzucając mu, że podczas zajęć nie był dostatecznie skoncentrowany, a przy tym nie wykonał wystarczającej liczby ćwiczeń, by utrwalić materiał. Obecnie zadanie szkoły polega raczej na przygotowaniu ucznia do samodzielności w procesie uczenia się języka obcego. Uczenie się jako takie nie jest procesem mechanicznym, uczeń musi w nim aktywnie uczestniczyć oraz mieć wpływ na jego przebieg – jest zatem rozumiany jako podmiot procesu dydaktycznego. Na proces uczenia się można więc wpływać w sposób ograniczony poprzez nauczanie, ponieważ wiedzy nie można nikomu „przekazać”, czy się nią z innymi „podzielić”. Miejsce interakcji „uczeń – nauczyciel” powinna zająć interakcja „uczeń – materiał”. Warto więc zwrócić uczniom uwagę na rozmaite metody pracy własnej, służące opanowywaniu i utrwalaniu materiału nauczania. W całym cyklu kształcenia, a szczególnie w jego końcowej fazie, nieocenione będą powtórki – zwłaszcza te, dzięki którym uczeń samodzielnie utrwała zdobyte na lekcjach wiadomości. W zależności od upodobań maturzysty może powtarzać materiał począwszy od jego najtrudniejszych partii, na koniec pozostawiając treści niesprawiające większych problemów, lub odwrotnie – najpierw utrwalić tę leksykę i gramatykę, która w przekonaniu ucznia jest najłatwiejsza, by później przejść do bardziej skomplikowanej zagadnień.

Opanowywanie struktur leksykalno-gramatycznych będzie najefektywniejsze, jeśli maturzysta ćwiczy je w zdaniach, zastanawiając się, jakiego zwrotu użyć w konkretnej sytuacji. Podobnie zresztą, tzn. kojarząc słownictwo z określoną sytuacją życia codziennego, należy przyswajać sobie leksykę. Świetną receptą zarówno na utrwalanie, jak i wzbogacanie słownictwa jest częsty kontakt z językiem. Należy więc w miarę możliwości słuchać wielu wypowiedzi w języku niemieckim i czytać teksty w tym języku. Można doradzić zdającym lekturę prasy niemieckiej, zapoznanie się z artykułami zamieszczanymi w Internecie oraz oglądanie programów i filmów niemieckojęzycznych. Szczególnie cenna może okazać się ta ostatnia forma kontaktu z językiem. Warto zaproponować uczniowi obejrzenie fragmen-

tu filmu w niemieckiej wersji językowej, a później skonfrontowanie wszystkiego, co odbiorcy udało się zrozumieć z polską wersją językową. Na pewno dobre rezultaty da również rozwiązywanie wszelkiego rodzaju ćwiczeń z kluczem. Uczeń ma w ten sposób możliwość porównania udzielonych przez siebie odpowiedzi z poprawnymi rozwiązaniami.

Maturzyści preferują rozmaite formy nauki własnej, jedną z nich jest wzajemne odpytywanie się z opanowanego materiału. Ta metoda sprawdza się zwłaszcza wtedy, gdy trzeba zrozumieć skomplikowane struktury gramatyczne – to oczywiste, że najlepiej opanujemy ten materiał, który musimy komuś wytłumaczyć.

To, w jaki sposób uczniowi udało się opanować słownictwo, najlepiej sprawdzać w sytuacjach życia codziennego. Siedząc w poczekalni u lekarza można na przykład zastanowić się, jak opisać dolegliwości w języku niemieckim. Jeśli ktoś poprosi o wskazanie drogi, warto się zastanowić, czy potrafimy tej informacji udzielić również w języku obcym. Podobne ćwiczenia można wykonać, składając zamówienie w restauracji, kupując bilet na pociąg czy rezerwując pokój w hotelu.

Egzaminatorzy, sprawdzający opowiadanie pisane przez zdających na poziomie rozszerzonym, zauważyli, że maturzyści marginalnie potraktowali ten aspekt tematu, w którym była mowa o zwiedzaniu Berlina. Wynika stąd, że nie dysponowali odpowiednią wiedzą realioznawczą. Może zatem warto byłoby zachęcić uczniów do zdobywania tego typu wiadomości poprzez przygotowanie przez nich programu zwiedzania rodzinnego miasta, wybranych miast polskich czy też sporządzenia folderów na temat większych miast niemieckich.

JĘZYK FRANCUSKI

1. WSTĘP

Język obcy nowożytny mógł być zdawany:

- jako przedmiot obowiązkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym,
- jako przedmiot dodatkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie rozszerzonym.

Egzamin z języka francuskiego w części pisemnej odbył się 21 maja 2007 r. Egzamin w części ustnej przeprowadzano wg szkolnych harmonogramów w okresie od 7 do 31 maja 2007 r.

Wskaźniki w niniejszym sprawozdaniu zostały obliczone dla wyników egzaminu tegorocznych absolwentów: liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i liceów uzupełniających oraz techników i techników uzupełniających, rozwiązujących w części pisemnej zadania zestawów standardowych.

2. CZĘŚĆ USTNA

2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych

Poziom podstawowy

Zestawy dla zdających na poziomie podstawowym składały się z dwóch zadań. Zadanie 1. polegało na uczestnictwie w trzech rozmowach sterowanych. Zdający musiał wykazać się umiejętnością reagowania językowego w sytuacjach życia codziennego w zakresie uzyskiwania i udzielania informacji, relacjonowania wydarzeń i negocjowania. Rozmowy z egzaminatorem prowadzone były według scenariusza w języku polskim.

Zadanie 2. polegało na opisaniu ilustracji oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania z nią związane, a zamieszczone tylko w zestawie dla egzaminującego.

Zadania zawarte w zestawach obejmowały pełny zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań.

Egzamin trwał 15 minut, z czego 5 minut zdający miał na przygotowanie się do rozmowy, a 10 minut na realizację zadań. Oceniane były umiejętności przekazania lub uzyskania informacji (9 punktów), opisanie ilustracji (2 punkty), wyrażania opinii (4 punkty) oraz umiejętności językowe (5 punktów). Zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów za egzamin ustny na poziomie podstawowym.

Poziom rozszerzony

Zestaw dla zdających na poziomie rozszerzonym składał się z dwóch zadań. Zadanie 1. polegało na przeanalizowaniu materiału stymulującego, opisanie go i rozmowie z egzaminującym na temat zasugerowany przez ten materiał. Rozmowa prowadzona była na podstawie pytań zadawanych przez egzaminatora, znajdujących się tylko w jego zestawie. Ta część egzaminu sprawdzała umiejętności opisywania przedstawionego materiału, interpretacji treści w nim zawartych oraz wyrażania i uzasadniania własnych opinii.

Zadanie 2. polegało na prezentacji jednego z dwóch tematów zamieszczonych w zestawie i dyskusji o nim z egzaminującym. Celem tej części egzaminu było sprawdzenie umiejętności prezentowania poglądów na dany temat, wyrażania, uzasadniania i obrony własnych opinii.

Zadania zawarte w zestawach obejmowały pełny zakres tematyczny przewidziany z standardach wymagań.

Zdający miał 15 minut na przygotowanie się do egzaminu i 15 minut na realizację zadań zawartych w zestawie. Wynik egzaminu zawierał ocenę umiejętności prezentacji tematu (5 punktów), interpretowania, wyrażania opinii i argumentowania (8 punktów), a także ocenę umiejętności językowych (7 punktów). Zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów za egzamin ustny na poziomie rozszerzonym.

2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki

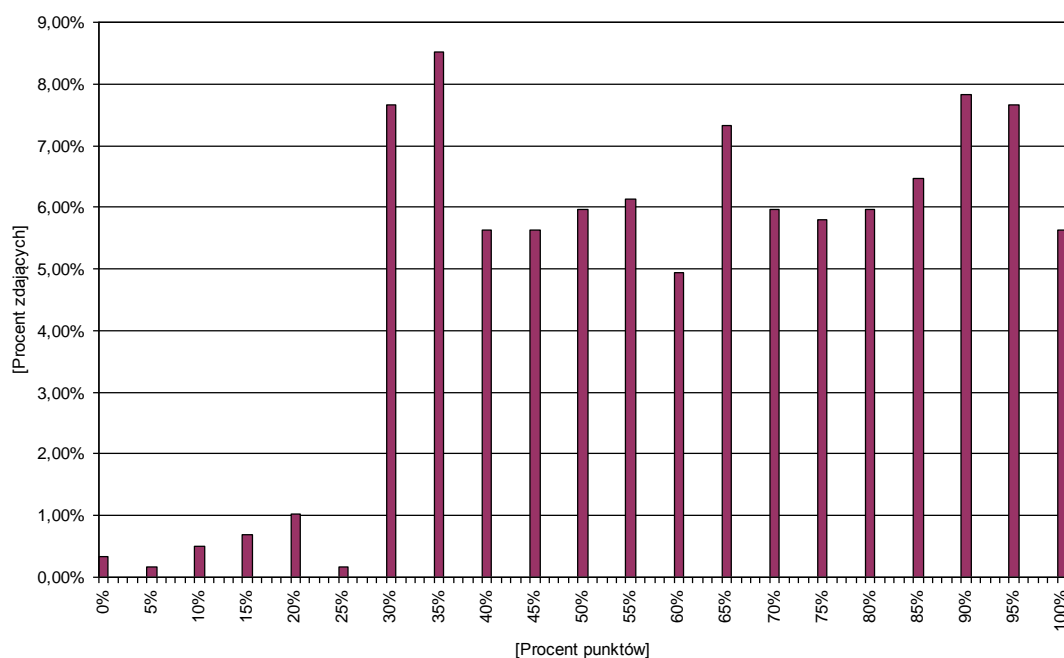
Do części ustnej egzaminu maturalnego z języka francuskiego w województwie śląskim przystąpiło 756 osób, w tym **744 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części ustnej wyniosła 1,60%.

Za egzamin można było uzyskać maksymalnie 20 punktów. Warunkiem zdania tego egzaminu było uzyskanie co najmniej 6 punktów możliwych do zdobycia.

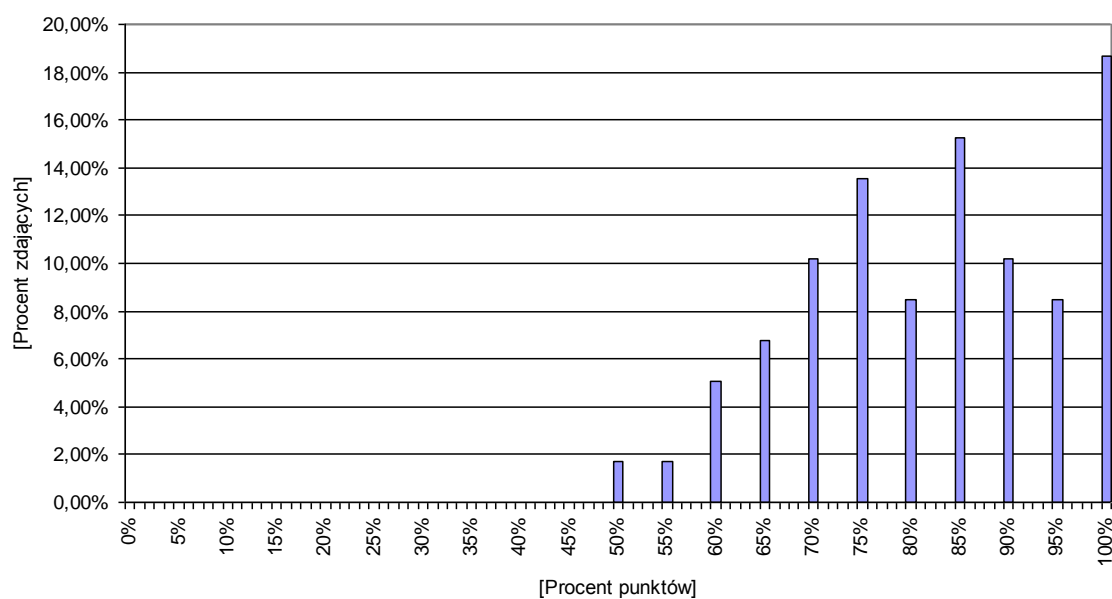
Tabela 1. Zdający egzamin z języka francuskiego w części ustnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	590	84,17	59	8,42	52	7,42	701	94,22	43	5,78	744
Pozostali	9	81,82	2	18,18	-	-	11	91,67	1	8,33	12

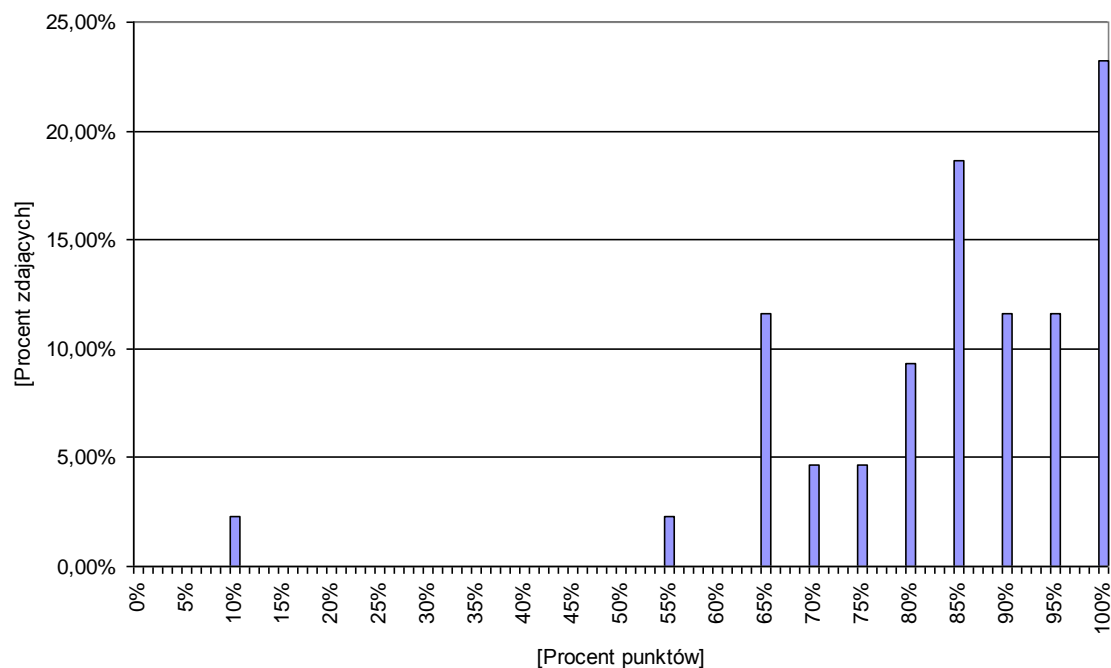
Wykres 1. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym

Wykres 2a. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 2b. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 3. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie dwujęzycznym

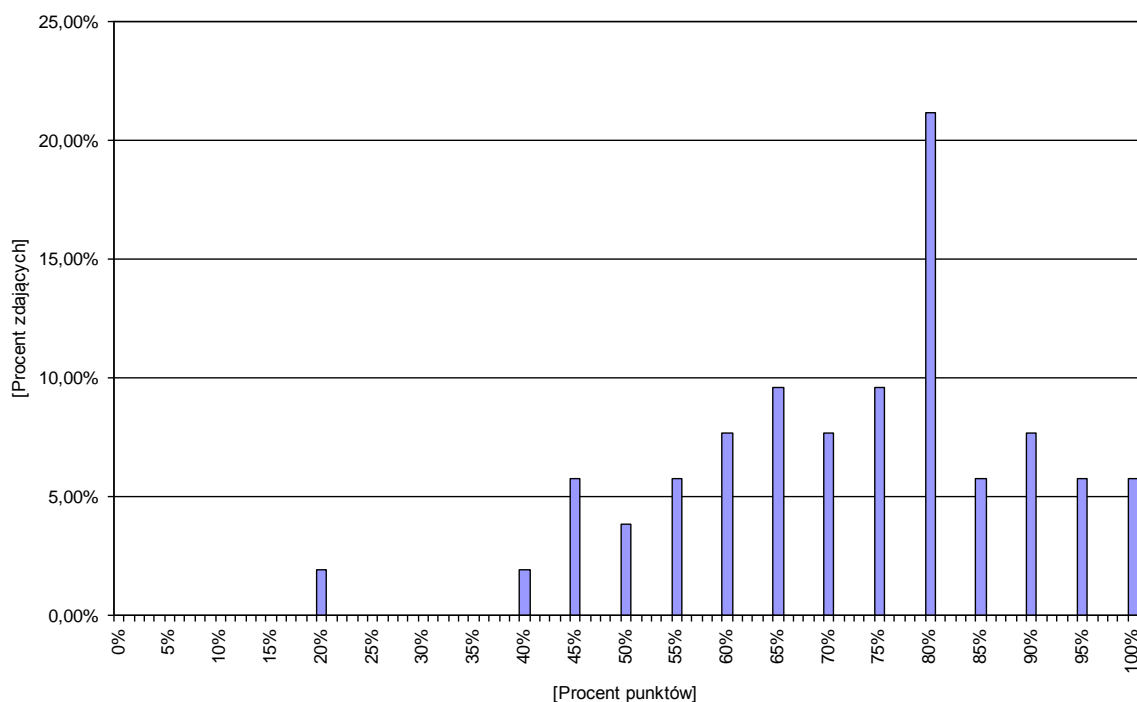

Tabela 2. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka francuskiego w części ustnej

Wskaźniki	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot dodatkowy zdawany na poziomie rozszerzonym	
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny			
Liczba zdających	590		59		52		43	
Wartości w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	35	7	100	20	80	16	100	20
Wynik środkowy (mediana – Me)	65	13	85	17	75	15	85	17
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	63,31	12,66	82,12	16,42	72,31	14,46	83,84	16,77
Odchylenie standardowe	–	4,71	–	2,69	–	3,44	–	3,39
Wynik najwyższy	100	20	100	20	100	20	100	20
Wynik najniższy	0	0	50	10	20	4	10	2

Najlepiej zdawali egzamin ustny z języka francuskiego ci absolwenci, którzy wybrali poziom rozszerzony. Najczęściej osiągnęli przez nich wynikiem było 100% punktów, uzyskała ten wynik ponad połowa zdających. Najslabiej do egzaminu byli przygotowani zdający na poziomie podstawowym.

Zestawienie w tabeli 3. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 3. Karta wyników egzaminu z języka francuskiego w części ustnej (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju		Procent zdających		
					przedmiot obowiązkowy		przedmiot dodatkowy
			poziom podstawowy	poziom rozszerzony	poziom podstawowy	poziom rozszerzony	
1	4	najniższa	0–25	0–40	2,90	0	2,33
2	7	bardzo niska	30–35	45–55	16,18	3,45	2,33
3	12	niska	40–50	60–70	17,21	22,41	16,28
4	17	poniżej średniej	55–65	75–80	18,40	22,41	13,95
5	20	średnia	70–75	85–90	11,75	25,86	30,23
6	17	powyżej średniej	80–85	95	12,44	8,62	11,63
7	12	wysoka	90	100	7,84	17,24	23,26
8	7	bardzo wysoka	95		7,67		
9	4	najwyższa	100		5,62		

Aby zdać egzamin maturalny z języka francuskiego w części ustnej, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 680 zdających, tj. 97,42% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 18 zdających (2,58%).

Tabela 4. Zdawalność egzaminu z języka francuskiego w części ustnej

Typ szkoły	Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony			Poziom dwujęzyczny		
	liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali	
		liczba	%		liczba	%		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	383	379	98,96	55	55	55	52	51	98,08
Liceum profilowane	72	67	93,06	1	1	1	–	–	–
Liceum uzupełniające	4	4	100	–	–	–	–	–	–
Technikum	113	107	94,69	3	3	3	–	–	–
Technikum uzupełniające	15	13	86,67	–	–	–	–	–	–
Ogółem	587	570	97,10	59	59	59	52	51	98,08

3. CZĘŚĆ PISEMNA

3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną

Do części pisemnej egzaminu maturalnego z języka francuskiego w województwie śląskim przystąpiło 765 osób, w tym **748 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części pisemnej wyniosła 1,58%.

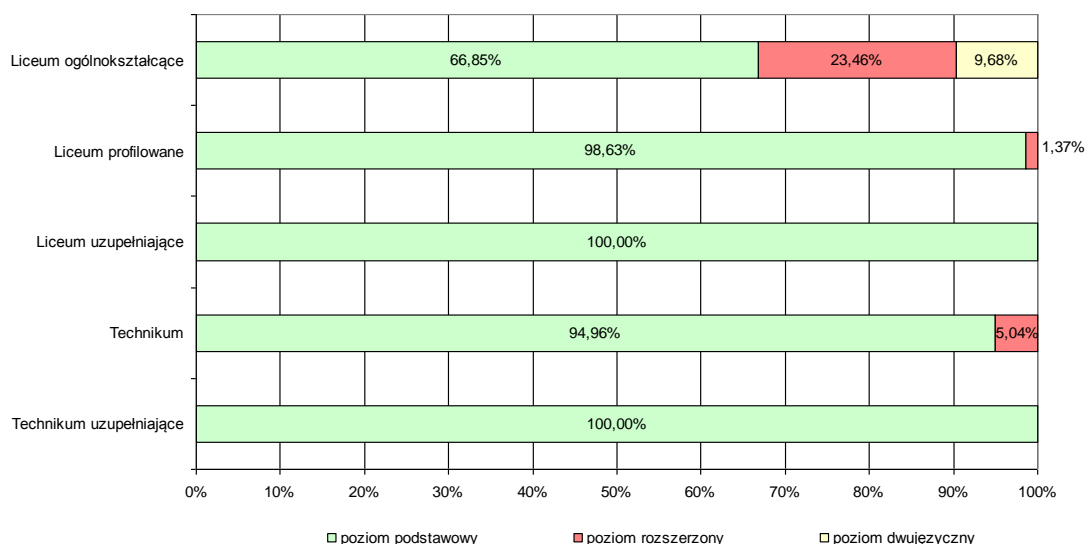
Tabela 5. Zdający egzamin z języka francuskiego w części pisemnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy						Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony		poziom dwujęzyczny						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	563	80,09	88	12,52	52	7,40	703	93,98	45	6,02	748
Pozostali	4	26,67	10	66,67	1	6,67	15	88,24	2	11,76	17

Tabela 6. Tegoroczní absolwenci wybierający egzamin z języka francuskiego w części pisemnej wg typu szkoły

Typ szkoły	Zadeklarowali przystąpienie do egzaminu	Nie zgłosili się na egzamin (otrzymali 0 punktów)	Przystąpili do egzaminu	Zdawali egzamin w wersji standardowej
Liceum ogólnokształcące	557	20	537	533
Liceum profilowane	75	2	73	73
Liceum uzupełniające	9	5	4	4
Technikum	124	5	119	119
Technikum uzupełniające	18	3	15	15
Ogółem	783	35	748	744

Wykres 4. Tegoroczní absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany przez nich poziom egzaminu

Wśród zdających egzamin z języka francuskiego 4 osoby pisały arkusze dostosowane A4 dla słabo widzących (3 – na poziomie podstawowym i 1 – na rozszerzonym).

3.2. Poziom podstawowy

3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Arkusz dla poziomu podstawowego (czas trwania: 120 minut) obejmował trzy części: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego oraz wypowiedź pisemną.

Część pierwsza – rozumienie ze słuchu – trwała ok. 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych, wykorzystujących trzy różnorodne teksty. Za rozwiązanie tej części arkusza zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania). Za zadanie 1. (typu prawda-falsz) można było uzyskać 5 punktów, za 2. (na dobieranie) – 5 punktów, a za 3. (wielokrotny wybór) – 5 punktów. Zadania te sprawdzały umiejętności wyszukiwania w tekście określonych informacji (zad. 1 i 3) i ich selekcjonowania (zad. 2. i 3.).

Część druga – rozumienie tekstu czytanego – składała się z trzech tekstów oraz zadań zamkniętych, sprawdzających ich rozumienie. Zadania te badały następujące umiejętności: stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje, określenia głównej myśli tekstu i wyselekcjonowania informacji. Za rozwiązanie tej części arkusza zdający mógł otrzymać 20 punktów (40% punktów możliwych do uzyskania). Za zadanie 4. (typu prawda-falsz) można było uzyskać 8 punktów, za 5. (na dobieranie) – 6 punktów, za 6. – 6 punktów.

Część trzecia – wypowiedź pisemna – składała się z dwóch zadań otwartych. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: wiadomości oraz listu prywatnego. Obydwie formy zawarte w arkuszu egzaminacyjnym wymagały użycia języka francuskiego w odniesieniu do autentycznych sytuacji, w których zdający może się znaleźć w życiu codziennym. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania)

3.2.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie podstawowym,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

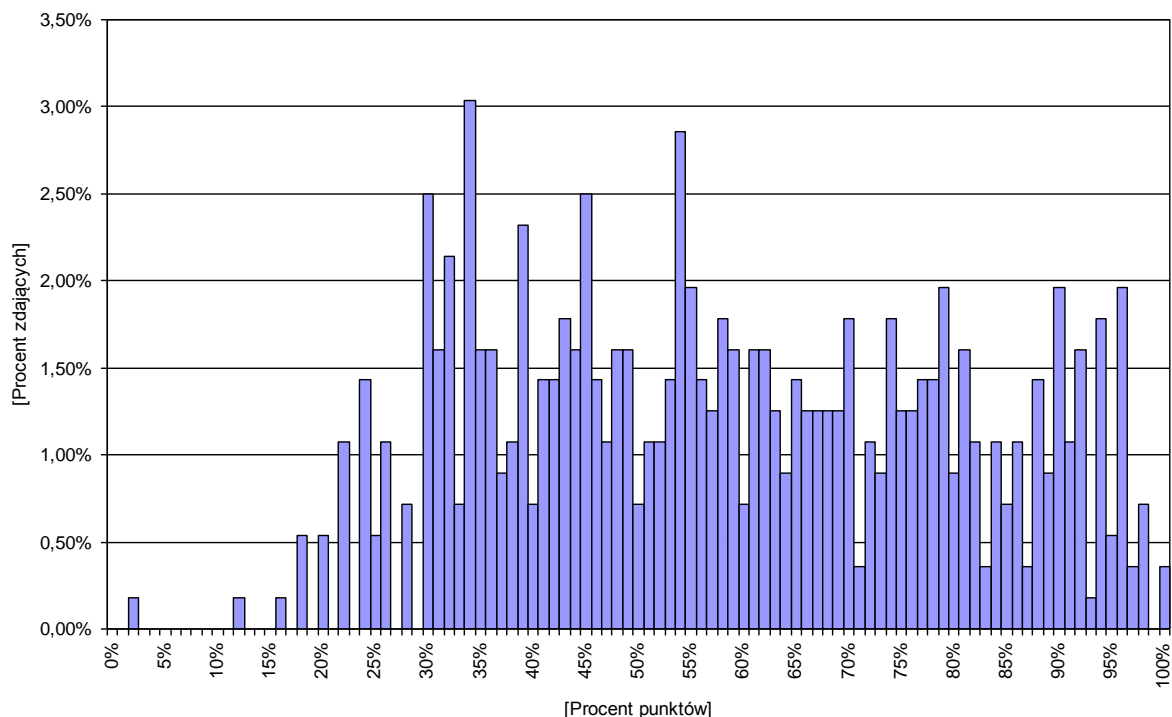
Wszystkie parametry statystyczne, rozkłady wyników oraz wartości wskaźników łatwości zostały wyznaczone na podstawie rzeczywistych wyników uzyskanych przez tegorocznych maturzystów na poziomie podstawowym (bez uwzględnienia przeliczonych wyników maturzystów zdających przedmiot na poziomie rozszerzonym).

Zestawienie w tabeli 7. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 7. Karta wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających
1	4	najniższa	0–29	6,43
2	7	bardzo niska	30–39	17,50
3	12	niska	40–52	18,04
4	17	poniżej średniej	53–64	18,39
5	20	średnia	65–75	13,57
6	17	powyżej średniej	76–84	11,07
7	12	wysoka	85–90	6,43
8	7	bardzo wysoka	91–95	5,18
9	4	najwyższa	96–100	3,39

Wykres 5. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym

Tylko 4 absolwentów liceów uzupełniających pisało egzamin z języka francuskiego na poziomie podstawowym, dlatego ich wyników nie uwzględniono tabeli 8.

Tabela 8. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Ogółem	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Technikum	Technikum uzupełniające
Liczba zdających	560	356	72	113	15
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,58	0,67	0,46	0,44	0,30
W procentach					
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	34	79	34	30	22
Wynik środkowy (mediana – Me)	57	69	46	42	30
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	58,38	67,03	45,94	43,80	29,53
Wynik najwyższy	100	100	76	85	46
Wynik najniższy	2	12	2	16	20
W punktach					
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	17	39,5	17	15	11
Wynik środkowy (mediana – Me)	29	35	23	21	15
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	29,19	33,52	22,97	21,90	14,77
Odchylenie standardowe	10,73	9,98	7,57	6,91	3,92
Wynik najwyższy	50	50	38	43	23
Wynik najniższy	1	6	1	8	10

Poziom podstawowy okazał się *umiarkowanie trudny* dla abiturientów liceów ogólnokształcących, natomiast *trudny* dla absolwentów pozostałych typów szkół.

Wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających uzyskała 29 punktów lub więcej (282 zdających – 50,36%) **na 50 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (50 pkt.) osiągnęło 2 zdających, najniższy (1 pkt.) – 1.

Tabela 9. Wyniki egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)¹

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	Bielsko-Biała	13	0,51	15	22,00	25,65	10,34
2.	Bytom	15	0,51	10	21,50	25,27	12,83
3.	Chorzów	24	0,78	37,5	39,00	39,21	7,55
4.	Częstochowa	14	0,71	29	36,75	35,54	11,89
5.	Dąbrowa Górnicza	13	0,62	30,5	31,50	31,23	7,14
6.	Gliwice	29	0,69	22,5	35,00	34,53	10,52
7.	Jastrzębie Zdrój	70	0,44	16	19,50	22,02	8,81
8.	Jaworzno	23	0,57	27	27,50	28,70	10,72
9.	Katowice	90	0,89	44	45,25	44,67	17,49
10.	mikołowski	14	0,64	37	33,00	31,82	7,36
11.	Mysłowice	53	0,63	29,5	30,50	31,66	7,60
12.	pszczyński	11	0,59	1	31,00	29,59	14,93
13.	raciborski	10	0,77	49	38,75	38,70	7,97
14.	Rybnik	72	0,59	17	28,50	29,32	9,48
15.	Sosnowiec	31	0,67	21	37,00	33,47	10,76
16.	tarnogórski	13	0,52	19,5	21,50	25,81	9,72
17.	Tychy	11	0,56	16	27,00	27,91	11,62
18.	wodzisławski	17	0,53	29	24,50	26,44	9,43
19.	Zabrze	29	0,58	15	27,00	29,03	11,16
20.	Żory	10	0,48	17	19,25	23,90	10,50
21.	Bielsko-Biała	13	0,51	15	22,00	25,65	10,34
22.	Bytom	15	0,51	10	21,50	25,27	12,83

Średnie wyniki na poziomie podstawowym w poszczególnych powiatach województwa wykazują zróżnicowanie od 22,02 do 44,67 punktu (średnia dla województwa wynosi **29,19** pkt.).

Wysoka wartość odchylenia standardowego (powyżej 17) świadczy o dużym zróżnicowaniu wyników w Katowicach.

¹ W tabeli podano wartości wskaźników tylko dla tych powiatów, w których język francuski na poziomie podstawowym zdawało co najmniej 10 osób.

Zamieszczone w tabeli 10. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne*, oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 10. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie podstawowym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły			
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum	technikum uzupełniające
1.	0,65	0,71	0,58	0,52	0,53
2.	0,63	0,71	0,51	0,49	0,35
3.	0,44	0,51	0,33	0,34	0,35
4.	0,67	0,72	0,55	0,62	0,51
5.	0,57	0,69	0,40	0,38	0,20
6.	0,55	0,61	0,46	0,44	0,38
7.	0,72	0,82	0,59	0,57	0,16
8.	0,49	0,63	0,34	0,25	0,03

Tabela 11. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie podstawowym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	3., 8.	1., 2., 4., 5., 6.	7.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	-	3., 5., 6., 8.	1., 2., 4., 7.	–
Liceum profilowane					
Numer zadania	–	3., 5., 6., 8.	1., 2., 4., 7.	–	–
Technikum					
Numer zadania	–	2., 3., 5., 6., 8.	1., 4., 7.	–	–
Technikum uzupełniające					
Numer zadania	7., 8.	2., 3., 5., 6.	1., 4.	–	–

Zadania z poziomu podstawowego okazały się dla zdających *trudne* i *umiarkowanie trudne*. Zadania 1., 2., 4., 7. były *łatwe* dla absolwentów liceów ogólnokształcących, a zadania 7. i 8. – *bardzo trudne* dla absolwentów technikum uzupełniającego.

Tabela 12. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów na poziomie podstawowym

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły			
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum	technikum uzupełniające
Standard I	0,55	0,66	0,37	0,38	0,10
Standard II	0,59	0,66	0,48	0,47	0,39
Standard III	0,54	0,67	0,39	0,30	0,03
Standard IV	0,63	0,74	0,52	0,44	0,11
Standard V	0,55	0,70	0,41	0,27	0,07

3.2.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka francuskiego na poziomie podstawowym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniły 524 osoby, tj. 93,57% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy, piszących arkusz standardowy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 36 zdających (6,43%).

Tabela 13. Zdawalność egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	356	346	97,19
Liceum profilowane	72	64	88,89
Liceum uzupełniające	4	2	50,00
Technikum	113	104	92,04
Technikum uzupełniające	15	8	53,33
Ogółem	560	524	93,57

3.2.4. Analiza jakościowa wybranych zadań

Zadania badające sprawność rozumienia ze słuchu, na poziomie podstawowym, były dla zdających *umiarkowanie trudne* (wskaźnik tej grupy zadań – 0,57).

Zadania badające sprawność rozumienia tekstu czytanego na poziomie podstawowym były dla zdających *umiarkowanie trudne* (wskaźnik tej grupy zadań – 0,59).

Zadanie 7. (za 5 punktów) z zakresu tematycznego „Życie rodzinne i towarzyskie” polegało na napisaniu wiadomości do sąsiada z akademika. Polecenie sprawdzało następujące umiejętności: znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, tworzenie wypowiedzi pisemnej w określonej formie, reagowanie językowe w zakresie pisania. Zadanie to okazało się dla maturzystów łatwe (wskaźnik 0,72).

Zadanie 8. (za 10 punktów) polegało na napisaniu listu do francuskiej rodziny, u której zdający/a pracował/a podczas wakacji jako opiekun/opiekunka do dzieci. Obowiązywał limit długości tekstu: 120–150 słów. Zadanie sprawdzało następujące umiejętności: znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, tworzenie wypowiedzi pisemnej, reagowanie językowe w zakresie pisania, przetwarzanie tekstu w zakresie pisania. Wskaźnik łatwości (0,50) umiejscawiał to zadanie wśród *umiarkowanie trudnych*.

Kryteria oceniania zadań otwartych różniły się od siebie w dość istotny sposób. W krótkiej formie użytkowej (zad. 7.) najważniejszy był komunikatywny przekaz informacji określonych w poleceniu. W dłuższej formie użytkowej (zad. 8.), oprócz przekazania informacji istotne było zachowanie formy listu. Większy nacisk położony został na znajomość oraz poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Umiejętności językowe zdających w zakresie bogactwa, a zwłaszcza poprawności językowej, ciągle jeszcze pozostawiają wiele do życzenia. Niebagatelny wpływ na taki stan rzeczy ma fakt, że dla zdających język francuski jest najczęściej drugim językiem nauczania i większość uczniów zaczyna naukę tego języka dopiero na poziomie trzyletniej szkoły ponadgimnazjalnej.

Podsumowanie

Sprawność	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły			
		LO	LP	LU	T
Rozumienie ze słuchu	0,57	0,66	0,47	0,40	0,40
Rozumienie tekstu czytanego	0,59	0,67	0,47	0,45	0,48
Wypowiedź pisemna	0,60	0,72	0,46	0,02	0,41

Najlepiej opanowaną sprawnością jest pisanie własnego tekstu przez zdającego. Gorzej zdający radzą sobie ze sprawnością rozumienia tekstu czytanego. Najslabiej opanowali sprawność rozumienia ze słuchu.

3.3. Poziom rozszerzony

3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Pisemny egzamin z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym obejmował rozwiązanie zadań z dwóch arkuszy egzaminacyjnych.

Arkusz I (czas trwania: 120 minut) składał się z trzech zadań otwartych: dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz wypowiedzi pisemnej. Za tę część testu zdający mógł otrzymać 23 punkty (46% punktów możliwych do uzyskania).

Arkusz II (czas trwania: 70 minut) obejmował: rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. Składał się wyłącznie z zadań zamkniętych. Rozumienie ze słuchu – trwało około 25 minut i składało się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnorodnych tekstach. Ta część arkusza umożliwiała zdobycie 15 punktów na 27 punktów możliwych do uzyskania z tej części egzaminu (54% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym)

3.3.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

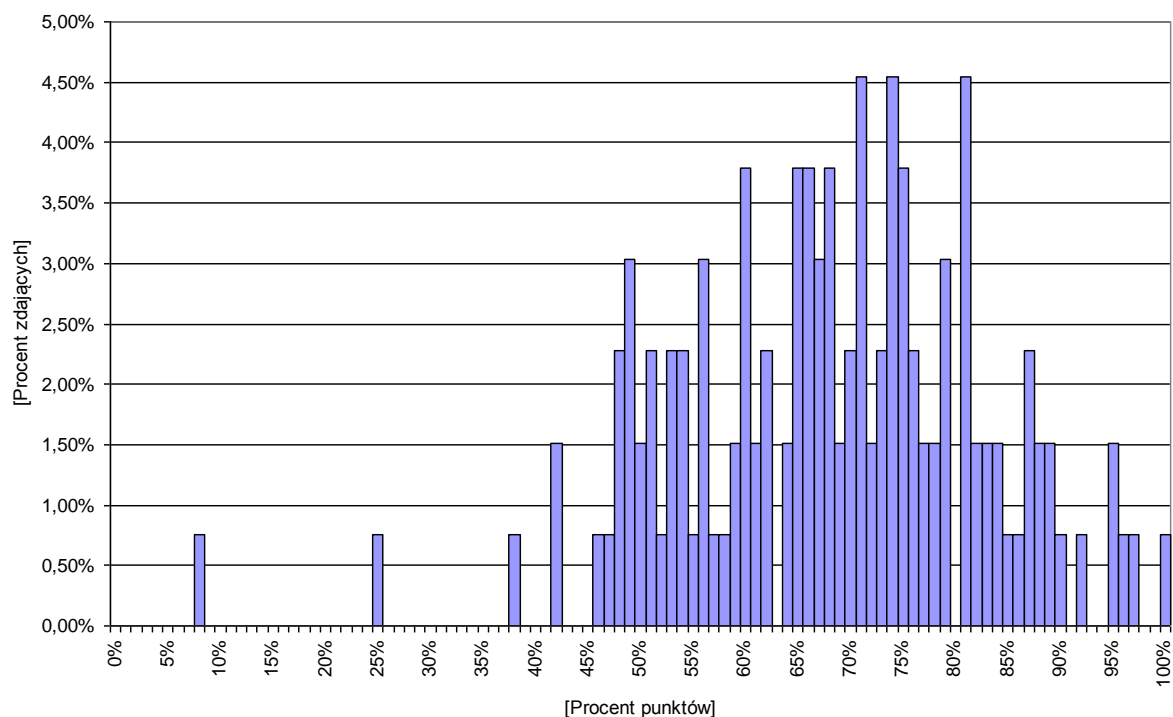
- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka francuskiego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka francuskiego zdawanego jako przedmiot dodatkowy,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Zestawienie w tabeli 14. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik, bądź wyniki wyższe/niższe.

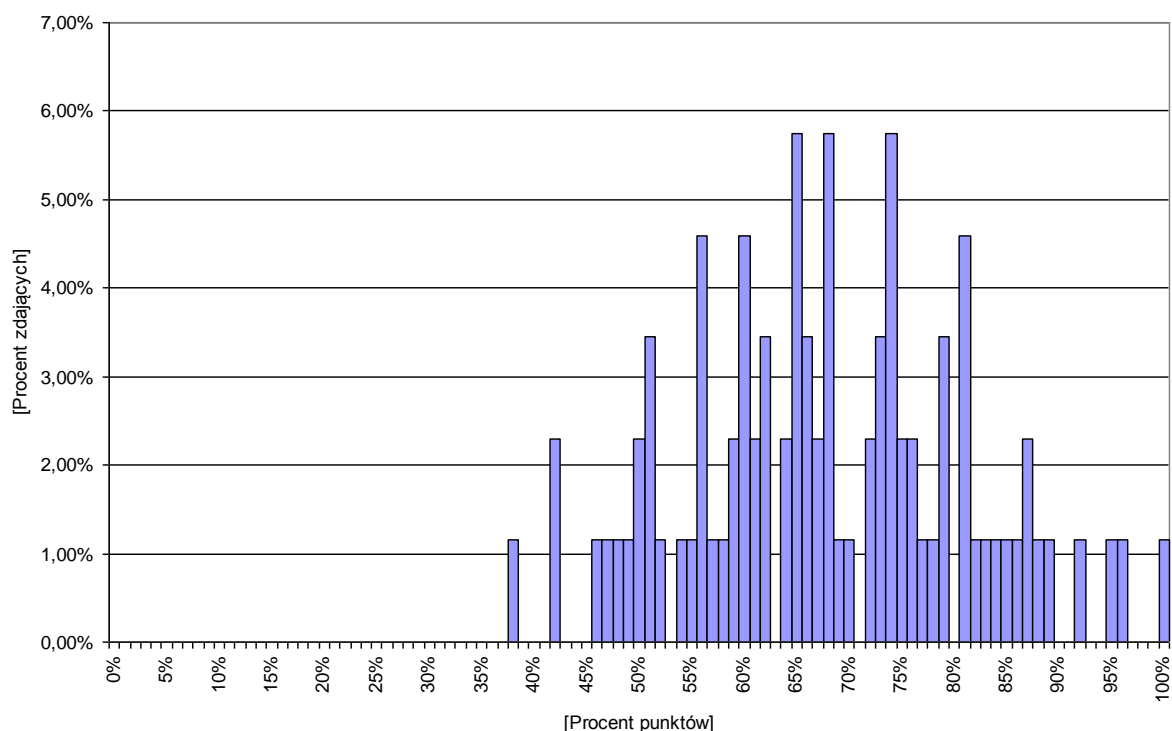
Tabela 14. Karta wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających		
				przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy	ogółem
1	4	najniższa	0–43	3,45	4,44	3,79
2	7	bardzo niska	44–51	10,34	11,11	10,61
3	12	niska	52–59	12,64	11,11	12,12
4	17	poniżej średniej	60–67	24,14	11,11	19,70
5	20	średnia	68–75	21,84	28,89	24,24
6	17	powyżej średniej	76–82	13,79	15,56	14,39
7	12	wysoka	83–88	8,05	8,89	8,33
8	7	bardzo wysoka	89–93	2,30	4,44	3,03
9	4	najwyższa	94–100	3,45	4,44	3,79

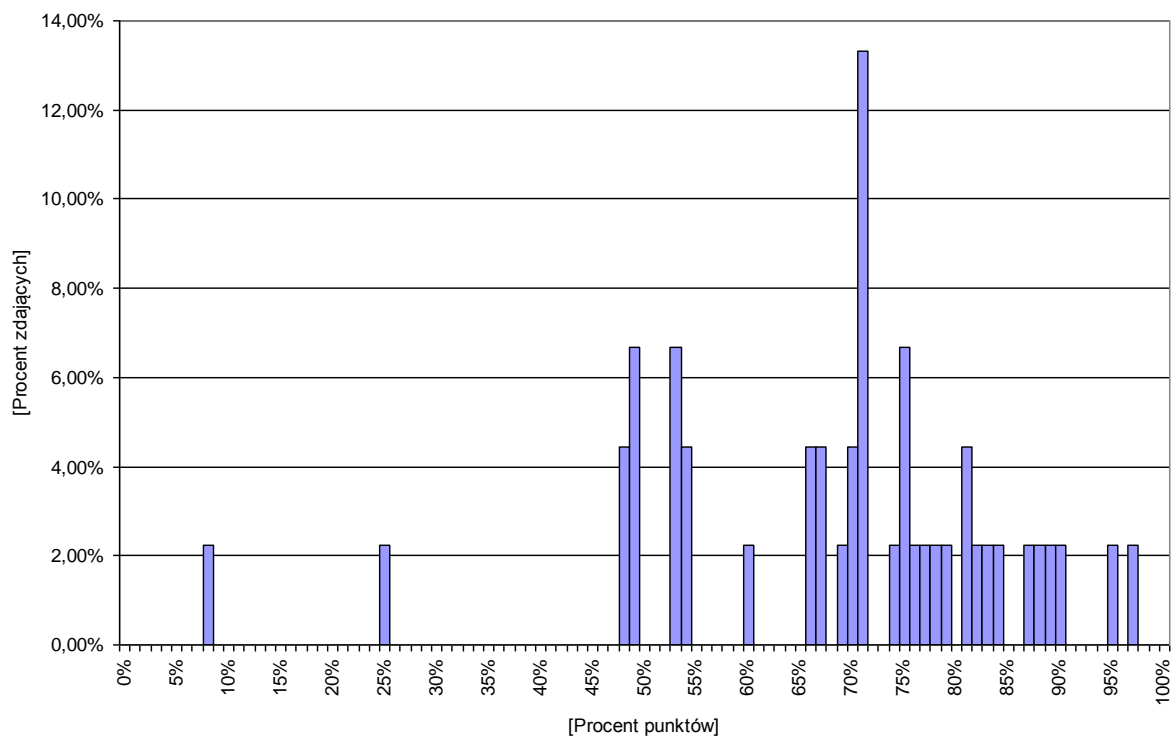
Wykres 6. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym

Wykres 7a. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

Wykres 7b. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym

W tabeli 15. uwzględniono wyłącznie wyniki zdających z liceum ogólnokształcącego, ponieważ:

- żaden z absolwentów liceum uzupełniającego nie pisał egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym,
- tylko jeden absolwent liceum profilowanego przystąpił do egzaminu obowiązkowego z tego języka,
- do egzaminu przystąpiło tylko 6 absolwentów techników (2 – jako przedmiot dodatkowy, 4 – jako obowiązkowy).

Tabela 15. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Ogółem			Liceum ogólnokształcące		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
Liczba zdających	45	87	132	43	82	125
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,68	0,68	0,68	0,71	0,69	0,69
W procentach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	71	65	71	71	65	71
Wynik środkowy (mediana – Me)	71	67	69	71	68	70
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	68,22	67,82	67,95	70,63	68,50	69,23
Wynik najwyższy	97	100	100	97	100	100
Wynik najniższy	8	38	8	48	38	38
W punktach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	36	33	36	36	33	36
Wynik środkowy (mediana – Me)	36	34	34	36	34	35
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	34,11	33,91	33,98	35,31	34,25	34,62
Odchylenie standardowe	8,71	6,67	7,39	6,73	6,71	6,71
Wynik najwyższy	49	50	50	49	50	50
Wynik najniższy	4	19	4	24	19	19

Absolwenci liceów ogólnokształcących zdający egzamin z języka francuskiego jako przedmiotu dodatkowego osiągalili lepsze wyniki niż ich koledzy, dla których był to przedmiot obowiązkowy.

Tabela 16. Wyniki egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)²

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	Gliwice	18	0,68	26,50	33,75	34,14	6,66
2.	Katowice	11	0,65	33,00	33,00	32,55	4,10
3.	Sosnowiec	10	0,69	12,50	35,25	34,60	9,64
4.	Zabrze	17	0,73	29,50	36,00	36,47	6,74

Zamieszczone w tabeli 17. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne* oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 17. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu			Liceum ogólnokształcące		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
1.	0,48	0,43	0,44	0,50	0,43	0,45
2.	0,48	0,38	0,42	0,51	0,40	0,44
3.	0,64	0,67	0,66	0,67	0,68	0,67
4.	0,97	0,98	0,98	0,98	0,98	0,98
5.	0,75	0,70	0,72	0,76	0,71	0,72
6.	0,67	0,66	0,67	0,67	0,67	0,67
7.	0,68	0,68	0,68	0,70	0,68	0,69
8.	0,82	0,76	0,78	0,83	0,77	0,79
9.	0,68	0,60	0,63	0,69	0,61	0,64

Tabela 18. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	1., 2.	3., 6., 7., 9.	5., 8.	4.
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	1., 2.	3., 6., 7., 9.	5., 8.	4.

² W tabeli podano wartości wskaźników tylko dla tych powiatów, w których język francuski na poziomie rozszerzonym zdawało co najmniej 10 osób.

Tabela 19. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów na poziomie rozszerzonym

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Liceum ogólnokształcące
Ogółem		
Standard I	0,48	0,50
Standard II	0,74	0,75
Standard III	0,71	0,72
Standard V	0,43	0,45
Przedmiot obowiązkowy		
Standard I	0,48	0,50
Standard II	0,74	0,74
Standard III	0,72	0,73
Standard V	0,41	0,42
Przedmiot dodatkowy		
Standard I	0,47	0,49
Standard II	0,75	0,77
Standard III	0,69	0,72
Standard V	0,48	0,50

3.3.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełnili wszyscy piszący arkusz standardowy.

Tabela 20. Zdawalność egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	82	82	100
Liceum profilowane	1	1	100
Technikum	4	4	100
Ogółem	87	87	100

3.3.4. Analiza jakościowa wybranych zadań

Poziom rozszerzony – część I

Za zadanie 1. (*test luk*) zdający mógł otrzymać 3 punkty. Polegało ono na poprawnym zastosowaniu środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji. Zdający miał uzupełnić brakującymi wyrazami sześć luk w krótkim tekście, tak aby otrzymać logiczną, poprawną językowo i ortograficznie całość. Zadanie to sprawdzało opanowanie umiejętności stosowania zmian struktur leksykalno- gramatycznych (przetwarzanie tekstu).

Zadanie 2. (za 2 punkty) polegało na przekształceniu czterech zdań, z zachowaniem znaczenia zdania wyjściowego oraz pełnej poprawności ortograficznej i gramatycznej. Badało ono przetwarzanie tekstu w zakresie pisania.

Zadania 1. i 2. z poziomu rozszerzonego okazały się dla maturzystów *trudne*, wskaźnik łatwości – 0,43.

Zadanie 3. (za 18 punktów) badało opanowanie sprawności tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadaniem zdającego było zredagowanie wypowiedzi zawierającej od 200 do 250 słów na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego). Zadaniem zdającego było uwzględnienie w pracy wymogów określonych przez kryteria oceniania, takich jak: realizacja tematu, zachowanie reguł kompozycji, poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych, przestrzeganie właściwego stylu. Tematy obejmowały następujące formy wypowiedzi: rozprawkę, recenzję i opowiadanie.

Zadanie to okazało się *umiarkowanie trudne* – wskaźnik łatwości 0,66.

Poziom rozszerzony – część II

Za zadanie 4. (na dobieranie) można było uzyskać 5 punktów, za zadanie 5. (wielokrotny wybór) – 4 punkty, a za 6. (prawda-falsz) – 6 punktów.

Zadania te sprawdzały następujące umiejętności:

- określanie głównych myśli poszczególnych części tekstu (zad. 4.),
- wyszukiwanie w tekście określonych informacji (zad. 5. i 6.),
- selekcjonowanie informacji (zad. 5.).

Zadania badające sprawność rozumienia tekstu słuchanego były dla zdających *umiarkowanie trudne* (wskaźnik łatwości zadań – 0,65).

Zadania 7., 8. i 9. sprawdzały rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 12 punktów (24 % punktów możliwych do uzyskania z całego egzaminu). Za zadanie 7. (wielokrotny wybór) można było uzyskać 4 punkty, za zadanie 8. (dobieranie) 4 punkty i za 9. (wielokrotny wybór) – 4 punkty.

Zadania te sprawdzały następujące umiejętności:

- stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje (zad. 7.),
- selekcjonowania informacji (zad. 7., 8.),
- rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych (zad. 8., 9.).

Zadania badające sprawność rozumienia tekstu czytanego na poziomie rozszerzonym, były dla zdających *umiarkowanie trudne* (wskaźnik łatwości zadań – 0,66).

Sprawność	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły		
		LO	LP	T
Rozumienie ze słuchu	0,79	0,79	0,75	0,70
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	0,66	0,70	0,70	0,47
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	0,43	0,49	0,16	0,15
Wypowiedź pisemna	0,66	0,67	0,5	0,39

3.4. Poziom dwujęzyczny

Do egzaminu z języka francuskiego w klasach dwujęzycznych przystąpiło 52 absolwentów liceów ogólnokształcących. Aby zdać egzamin maturalny, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunku tego nie spełnił 1 zdający.

Wykres 8. Rozkład wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie dwujęzycznym

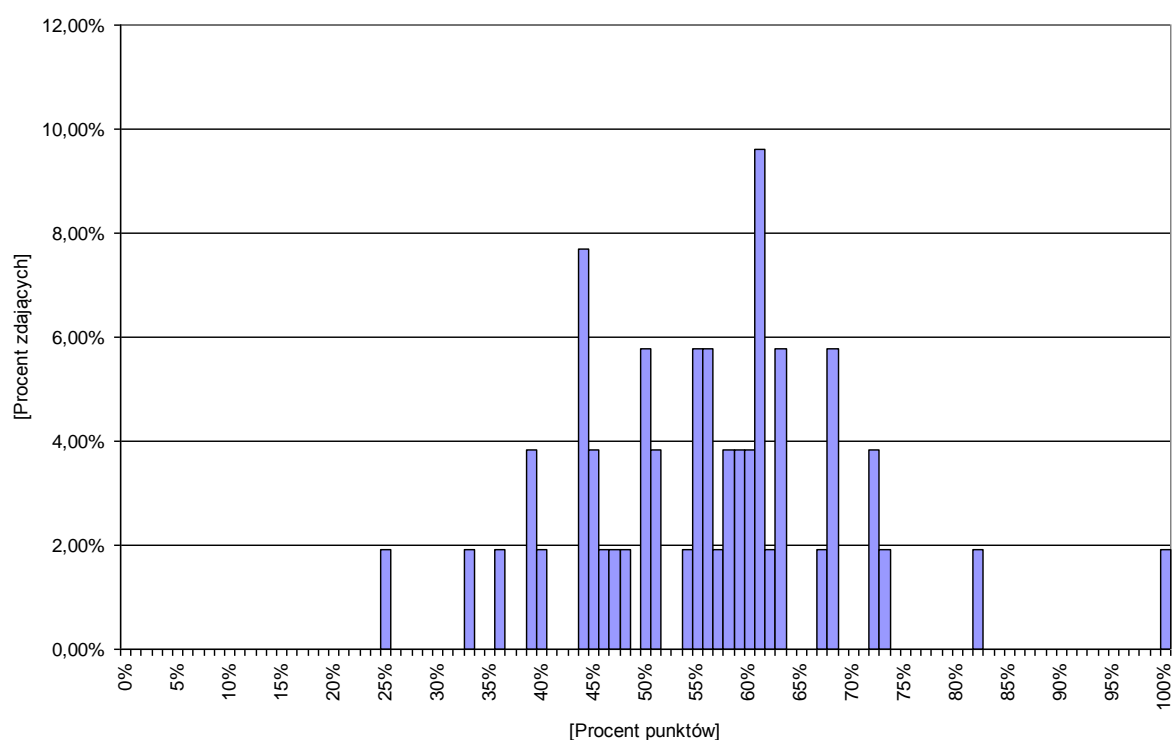

Tabela 21. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka francuskiego na poziomie dwujęzycznym (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Województwo
Liczba zdających	52
Wskaźnik łatwość zestawu (p)	0,56
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	61
Wynik środkowy (mediana – Me)	56
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	55,67
Odchylenie standardowe	12,74
Wynik najwyższy	100
Wynik najniższy	25

Zadania zestawów egzaminacyjnych okazały się dla zdających *umiarkowanie trudne*.

Wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających otrzymała 56 punktów lub więcej (28 zdających – 53,85%) **na 100 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (100 pkt.) uzyskał 1 zdający, najniższy (25 pkt.) – także 1.

3.5. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego

Wyniki egzaminu maturalnego z języka francuskiego dowodzą, iż zdający dobrze poradzi sobie w tej sesji egzaminacyjnej, dokonując świadomych wyborów zdawanego poziomu.

Z porównania wyników sesji 2006 i 2007 wynika, że wyniki na poziomie podstawowym są w tym roku nieco gorsze, natomiast na poziomie rozszerzonym wyraźnie lepsze. Jest to dowód na to, że poziom rozszerzony wybierany był w tym roku bardziej świadomie. Zdający realnie ocenili swoje możliwości.

Różnorodna tematyka zadań egzaminacyjnych pod względem leksykalnym i gramatycznym dawała zdającym możliwość zweryfikowania swojej wiedzy zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym. Nabyte umiejętności językowe w zakresie słuchania, czytania i pisania w języku francuskim, nienależącym przecież do najłatwiejszych, wciąż utrzymują się na dobrym poziomie.

Z analizy rozwiązań zadań egzaminacyjnych wynika, że w przygotowaniu zdających do kolejnych sesji egzaminacyjnych warto zwrócić uwagę na:

- wzbogacenie słownictwa, które jest elementem kluczowym we wszystkich częściach egzaminu; należy rozwijać zwłaszcza umiejętność wyszukiwania wyrażen synonimicznych, często będących kluczem do udzielenia prawidłowej odpowiedzi,
- stosowanie na lekcji metod aktywizujących ucznia (na przykład metody projektu), tak aby miał on szansę wspólnie planować pracę, decydować o wykorzystaniu materiałów autentycznych (jest to znakomita forma utrwalania materiału nauczania),

- położenie nacisku na rozwijanie komunikatywności wypowiedzi i doskonalenie umiejętności praktycznych (na poziomie podstawowym),
- stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym,
- rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu poprzez jak najczęstsze wykorzystywanie w pracy z uczniami nagrań rodzimych użytkowników języka francuskiego,
- zwracanie uwagi na ogólny sens tekstów i nagrań oraz ich poszczególnych części a nie na wyrwane z kontekstu poszczególne słowa,
- uważne czytanie poleceń i rozwiązywanie zadań zgodnie z ich treścią, zwłaszcza w wypowiedziach pisemnych, w których zgodność pracy z tematem jest jednym z kluczowych elementów oceny,
- wykorzystywanie w codziennej pracy w szkole dostępnych materiałów, np. *Informatora maturalnego z języka francuskiego*, *Biuletynu maturalnego z języka francuskiego*, arkuszy i komentarzy do egzaminu maturalnego z lat poprzednich,
- zapoznanie uczniów z kryteriami oceniania poszczególnych typów zadań pisemnych oraz jak najczęstsze stosowanie ich przy ocenianiu prac uczniowskich, aby uczniowie mogli zapoznać się z tymi kryteriami, utrwalić je sobie i brać pod uwagę przy konstruowaniu wypowiedzi.

Wnioski do pracy dydaktycznej

1. **Czytanie.** Najważniejszymi kryteriami wyboru przez nauczyciela materiału i ćwiczeń powinny być:

- zainteresowania uczniów – zazwyczaj najbardziej angażują uczniów zagadnienia, które dotyczą ich osobiście – wtedy ćwiczenia są dla nich ciekawe i motywujące do pracy; uczniowie lubią ćwiczenia zawierające elementy gier, zagadek, a także te, w których można znaleźć humor lub informacje o ciekawych wydarzeniach,
- odpowiednio dostosowany poziom trudności – jest to prawdziwe wyzwanie dla nauczyciela, zwłaszcza w grupach o zróżnicowanym poziomie.
- różnorodność stosowanych ćwiczeń – powinny to być ćwiczenia zarówno na globalne zrozumienie tekstu, czyli uchwycenie ogólnego sensu, jak i na zauważenie konkretnych informacji.

2. **Słuchanie.** Do tej sprawności odnoszą się uwagi dotyczące czytania.

- Należy także oswoić uczniów z faktem, że podczas ćwiczeń słuchowych nie trzeba dążyć do pełnego zrozumienia wszystkich elementów tekstu. Kształcić należy głównie globalne rozumienie oraz umiejętność wychwycenia określonych wcześniej informacji.
- Pomoc nauczyciela powinna polegać na naprowadzaniu ucznia na poprawną odpowiedź zamiast podania gotowej.

3. **Pisanie.**

- Ważnym elementem właściwego przygotowania do egzaminu z pisania jest zwrócenie uwagi uczniów na uważne czytanie/analizowanie treści zadania, a następnie precyzyjne wykonanie poleceń w nim zawartych. Zdający powinien nauczyć się stosowania odpowiedniej formy wypowiedzi, a także przekazywania informacji zawartych w poleceniu.
- Nie należy także zapomnieć o kontrolowaniu liczby słów, jeśli polecenie narzuca określony limit. Uczeń musi zdawać sobie sprawę, że napisanie za długiego wypracowania nie jest premiowane, lecz karane odebraniem punktów za kompozycję.

JĘZYK ROSYJSKI

1. WSTĘP

Język obcy nowożytny mógł być zdawany:

- jako przedmiot obowiązkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym,
- jako przedmiot dodatkowy w części ustnej i pisemnej na poziomie rozszerzonym.

Egzamin z języka rosyjskiego w części pisemnej odbył się 15 maja 2007 r. Egzamin w części ustnej przeprowadzano wg szkolnych harmonogramów w okresie od 7 do 31 maja 2007 r.

Wskaźniki w niniejszym sprawozdaniu zostały obliczone dla wyników egzaminu tegorocznych absolwentów: liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i liceów uzupełniających oraz techników i techników uzupełniających, rozwiązujących w części pisemnej zadania zestawów standardowych.

2. CZĘŚĆ USTNA

2.1. Opis zestawów zadań egzaminacyjnych

Poziom podstawowy

Więcej osób zdawało egzamin na poziomie podstawowym niż rozszerzonym. Średnia punktów wynosiła **10,75** (na 20 możliwych do uzyskania). Podobnie jak w latach ubiegłych najtrudniejsze okazało się negocjowanie oraz udzielanie odpowiedzi na pytania egzaminatora dotyczące ilustracji (zdający nie znali pytań, znajdowały się one w zestawie egzaminatora). Trudność wynikała głównie z niezrozumienia treści pytania.

Zestaw egzaminacyjny na poziomie podstawowym składał się z dwóch zadań.

Zadanie 1. polegało na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, sprawdzających następujące umiejętności: uzyskiwanie i udzielanie informacji, relacjonowanie wydarzeń oraz negocjowanie.

W zadaniu 2. chodziło o opisanie ilustracji oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania egzaminującego. Zdający musieli wykazać się umiejętnością opisywania sytuacji, przedmiotów, osób i zjawisk oraz wyrażania własnej opinii.

Poziom rozszerzony

Średnia punktów na poziomie rozszerzonym była o wiele wyższa i wynosiła **17,92** (na 20 możliwych). Zdający, którzy wybrali język rosyjski jako przedmiot dodatkowy uzyskali średnio **16,13 pkt** na 20 możliwych. Wyniki te świadczą o bardzo dobrym przygotowaniu zdających do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Zdecydowaną większość zdających język rosyjski na tym poziomie stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących.

Zestaw egzaminacyjny na poziomie rozszerzonym składał się z dwóch zadań.

Zadanie 1. polegało na przeprowadzeniu ze zdającym rozmowy na podstawie materiału stymulującego, chodziło między innymi o udzielenie odpowiedzi na 4-5 pytań z nim związanych.

W ramach zadania 2. zdający prezentował jeden z dwóch tematów umieszczonych w zestawie i dyskusji z egzaminującym na zaprezentowany temat.

2.2. Zdający i uzyskane przez nich wyniki

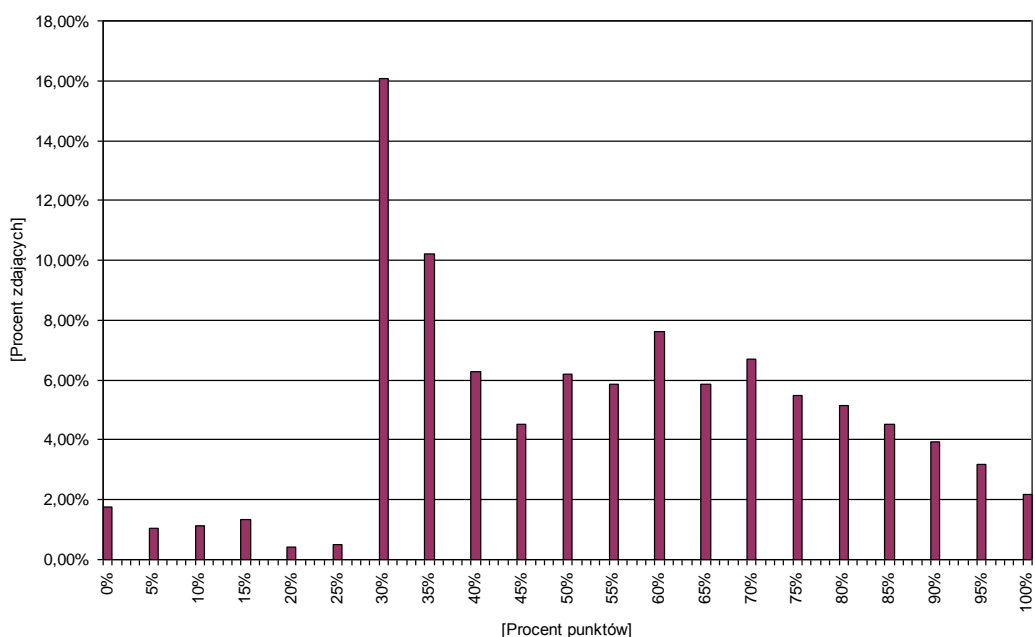
Do części ustnej egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego w województwie śląskim przystąpiło 1036 osób, w tym **1012 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części ustnej wyniosła 2,17%.

Za egzamin można było uzyskać maksymalnie 20 punktów. Warunkiem zdania tego egzaminu było uzyskanie co najmniej 6 punktów.

Tabela 1. Zdający egzamin z języka rosyjskiego w części ustnej

Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy				Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegorocznici	970	97,39	26	2,61	996	98,42	16	1,58	1012
Pozostali	18	75	3	12,50	21	87,50	3	12,50	24

Wykres 1. Rozkład wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym

Nie przedstawiono rozkładu wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym ze względu na małą liczbę zdających.

Tabela 2. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka rosyjskiego w części ustnej

Wskaźniki	Przedmiot obowiązkowy				Przedmiot dodatkowy zdawany na poziomie rozszerzonym	
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony			
Liczba zdających	970		26		16	
Wartości w:	%	pkt.	%	pkt.	%	pkt.
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	30	6	100	20	100	20
Wynik środkowy (mediana – Me)	55	11	95	19	90	18
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	53,75	10,75	89,62	17,92	80,62	16,13
Odchylenie standardowe	–	4,71	–	2,99	–	4,16
Wynik najwyższy	100	20	100	20	100	20
Wynik najniższy	0	0	40	8	40	8

Z analizy danych wynika, że lepsze wyniki z egzaminu osiągalni absolwenci, którzy zdawali go na poziomie rozszerzonym, niezależnie od tego, czy wybierali go jako przedmiot obowiązkowy czy dodatkowy.

Zestawienie w tabeli 3. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 3. Karta wyników egzaminu z języka rosyjskiego w części ustnej (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju		Procent zdających		
					przedmiot obowiązkowy		przedmiot dodatkowy
			poziom podstawowy	poziom rozszerzony	poziom podstawowy	poziom rozszerzony	
1	4	najniższa	0–15	0–30	5,26%	Do egzaminu przystąpiło tylko 26 osób	Do egzaminu przystąpiło tylko 16 osób
2	7	bardzo niska	20–30	35–50	17,01%		
3	12	niska	35–35	55–65	10,21%		
4	17	poniżej średniej	40–45	70–80	10,82%		
5	20	średnia	50–60	85–90	19,69%		
6	17	powyżej średniej	65–75	95	18,04%		
7	12	wysoka	80–85	100	9,69%		
8	7	bardzo wysoka	90–95		7,11%		
9	4	najwyższa	100		2,16%		

Aby zdać egzamin maturalny z języka rosyjskiego w części ustnej, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 936 zdających, tj. 93,98% przystępujących do egzaminu jako obowiązkowego po raz pierwszy.

Tabela 4. Zdawalność egzaminu z języka rosyjskiego w części ustnej

Typ szkoły	Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony		
	liczba zdających	zdali		liczba zdających	zdali	
		liczba	%		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	299	288	96,32	22	22	100
Liceum profilowane	155	148	95,48	2	2	100
Liceum uzupełniające	165	150	90,91	—	—	—
Technikum	272	252	92,65	2	2	100
Technikum uzupełniające	79	72	91,14	—	—	—
Ogółem	970	910	93,81	26	26	100

3. CZĘŚĆ PISEMNA

3.1. Ogólna informacja o zdających część pisemną

Do części pisemnej egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego w województwie śląskim przystąpiło 1051 osób, w tym **1029 zdających po raz pierwszy**. Wybieralność tego przedmiotu w części pisemnej wyniosła 2,17%.

Tabela 5. Zdający egzamin z języka rosyjskiego w części pisemnej

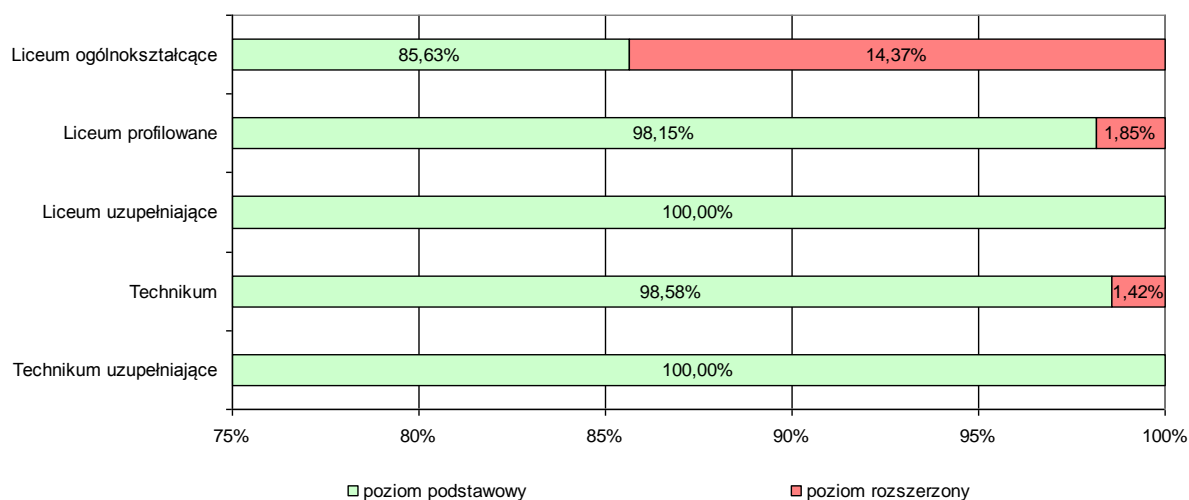
Absolwenci	Przedmiot obowiązkowy				Przedmiot obowiązkowy		Przedmiot dodatkowy		Ogółem
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony						
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
Tegoroczni	974	96,15	39	3,85	1013	98,45	16	1,55	1029
Pozostali	15	78,95	4	21,05	19	86,36	3	13,64	22

Tabela 6. Tegoroczní absolwenci wybierający egzamin z języka rosyjskiego w części pisemnej

Typ szkoły	Zadeklarowali przystąpienie do egzaminu	Nie zgłosili się na egzamin (otrzymali 0 punktów)	Przystąpili do egzaminu	Zdający egzamin w wersji standardowej
Liceum ogólnokształcące	399	58	341	339
Liceum profilowane	190	20	170	169
Liceum uzupełniające	246	79	167	167
Technikum	313	28	285	285
Technikum uzupełniające	130	42	88	88
Ogółem	1278	227	1051	1048

Egzamin w formie dostosowanej na poziomie podstawowym pisały 3 osoby (2 – arkusz A4 dla słabo widzących, 1 – arkusz A7 dla niesłyszących).

Wykres 2. Tegoroczni absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany przez nich poziom egzaminu

3.2. Poziom podstawowy

3.2.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Arkusz egzaminacyjny dla poziomu podstawowego miał na celu sprawdzenie następujących sprawności językowych:

- rozumienie ze słuchu,
- rozumienie tekstu czytanego,
- tworzenie tekstu.

Arkusz zawierał sześć zadań zamkniętych i dwa zadania otwarte.

Egzamin maturalny na poziomie podstawowym trwał 120 minut.

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań na poziomie podstawowym zdający mógł otrzymać łącznie 50 punktów.

3.2.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

- zestawienia podstawowych wskaźników statystyczne wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie podstawowym,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Wszystkie parametry statystyczne, rozkłady wyników oraz wartości wskaźników łatwości zostały wyznaczone na podstawie rzeczywistych wyników uzyskanych przez tegorocznych maturzystów na poziomie podstawowym (bez uwzględnienia przeliczonych wyników maturzystów zdających przedmiot na poziomie rozszerzonym).

Zestawienie w tabeli 7. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał wyższe/niższe wyniki.

Tabela 7. Karta wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym (skala staninowa)

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających
1	4	najniższa	0–24	5,46
2	7	bardzo niska	25–30	8,86
3	12	niska	31–38	14,01
4	17	poniżej średniej	39–48	20,70
5	20	średnia	49–60	21,42
6	17	powyżej średniej	61–72	13,70
7	12	wysoka	73–82	7,62
8	7	bardzo wysoka	83–90	4,63
9	4	najwyższa	91–100	3,60

Wykres 3. Rozkład wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym

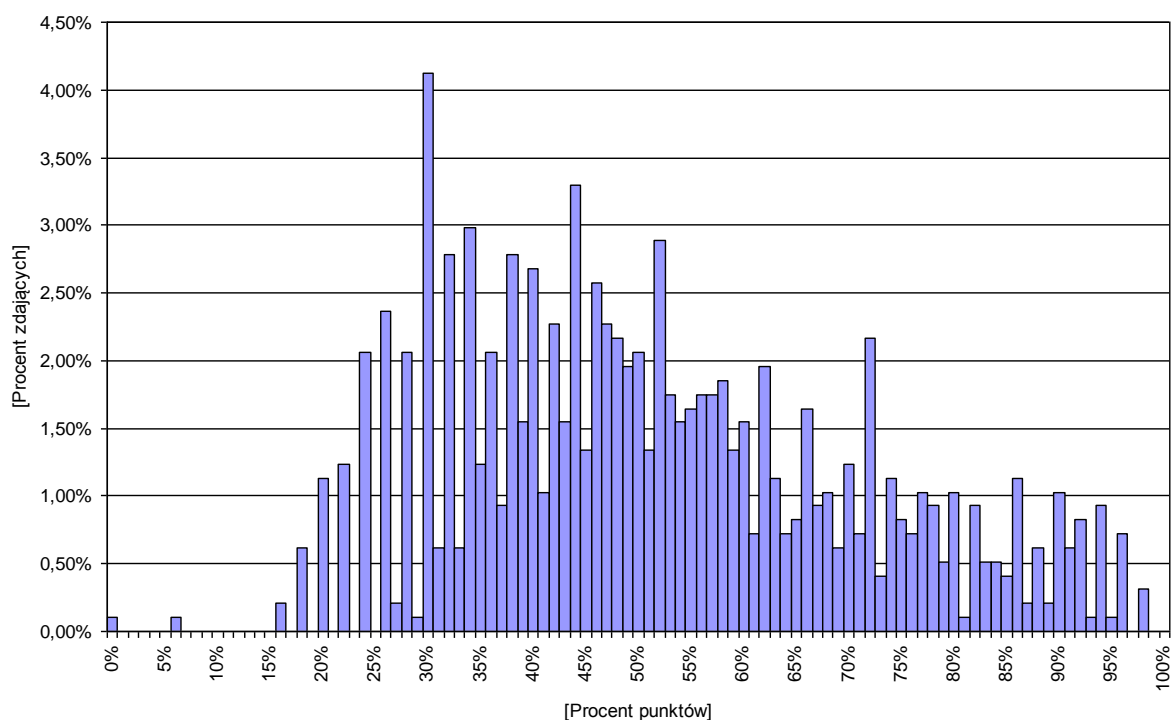

Tabela 8. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Ogółem	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum	Technikum uzupełniające
Liczba zdających	971	284	158	164	277	88
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,52	0,62	0,48	0,48	0,48	0,41
W procentach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	30	72	34	30	30	44
Wynik środkowy (mediana – Me)	49	63	47	48	45	42,5
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	51,62	62,38	48,46	48,15	47,89	40,76
Wynik najwyższy	98	98	94	94	96	76
Wynik najniższy	0	18	18	0	6	16
W punktach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	15	36	17	15	15	22
Wynik środkowy (mediana – Me)	24,5	31,5	23,5	24	22,5	21,25
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	25,81	31,19	24,23	24,07	23,94	20,38
Odchylenie standardowe	9,55	10,28	7,98	8,28	8,64	6,91
Wynik najwyższy	49	49	47	47	48	38
Wynik najniższy	0	9	9	0	3	8

Poziom podstawowy okazał się *umiarkowanie trudny* dla abiturientów liceów ogólnokształcących, a *trudny* dla abiturientów pozostałych typów szkół.

Wartość mediany wskazuje, że co najmniej połowa zdających województwa uzyskała 24,5 punktu lub więcej (495 zdających – 50,98%) **na 50 możliwych do uzyskania**. Najwyższy wynik (49 pkt.) uzyskało 3 zdających, najniższy (0 pkt.) – 1.

Tabela 9. Wyniki egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy) w powiatach (dane statystyczne w punktach)¹

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	59	0,50	23	23,50	24,81	7,69
2.	bielski	22	0,57	16	27,25	28,68	8,72
3.	Bielsko-Biała	32	0,58	24	27,00	28,83	8,10
4.	bieruńsko-lędzki	20	0,72	35	37,50	35,93	8,05
5.	Bytom	40	0,45	22	22,25	22,55	7,87
6.	Chorzów	11	0,48	29	24,00	24,18	5,33
7.	Częstochowa	54	0,57	35	26,50	28,53	10,79
8.	Dąbrowa Górnicza	18	0,49	22	23,75	24,25	6,98
9.	Gliwice	21	0,45	16	22,00	22,45	11,40
10.	gliwicki	10	0,37	16	18,50	18,35	5,01
11.	Jastrzębie Zdrój	18	0,50	15	24,50	25,11	10,93
12.	Jaworzno	63	0,46	13	22,00	22,85	9,94
13.	Katowice	79	0,55	20	25,50	27,41	9,96
14.	Mysłowice	31	0,51	14	23,00	25,32	9,19
15.	Ruda Śląska	26	0,49	15	22,50	24,33	9,03
16.	Rybnik	33	0,59	24	29,00	29,32	9,47
17.	Siemianowice Śląskie	26	0,45	13	21,75	22,35	9,73
18.	Sosnowiec	180	0,48	15	23,00	24,14	8,58
19.	Świętochłowice	11	0,54	27	27,00	26,77	6,70
20.	tarnogórski	29	0,64	30	31,50	31,90	7,58
21.	Tychy	18	0,46	12	21,25	22,81	8,99
22.	wodzisławski	15	0,54	31	25,50	26,90	7,91
23.	Zabrze	41	0,47	15	24,50	23,61	7,47
24.	zawierciański	19	0,48	17	21,50	24,13	8,58
25.	Żory	32	0,44	12	21,00	21,94	8,04
26.	żywiecki	35	0,63	13	30	31,41	12,99
27.	będziński	59	0,50	23	23,50	24,81	7,69
28.	bielski	22	0,57	16	27,25	28,68	8,72
29.	Bielsko-Biała	32	0,58	24	27,00	28,83	8,10

Średnie wyniki na poziomie podstawowym w poszczególnych powiatach województwa wykazują zróżnicowanie od 18,35 do 35,93 punktu (średnia dla województwa wynosi **25,81** pkt.).

Wysoka wartość odchylenia standardowego (powyżej 12) świadczy o dużym zróżnicowaniu wyników w wyróżnionym powiecie – żywieckim.

¹ W tabeli uwzględniono tylko te powiaty, w których język rosyjski na poziomie podstawowym zdawało co najmniej 10 osób.

Zamieszczone w tabeli 10. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne* oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 10. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie podstawowym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
1.	0,62	0,64	0,64	0,59	0,60	0,59
2.	0,60	0,66	0,60	0,56	0,59	0,56
3.	0,51	0,62	0,49	0,42	0,49	0,40
4.	0,74	0,81	0,71	0,77	0,69	0,68
5.	0,35	0,50	0,27	0,35	0,27	0,28
6.	0,53	0,68	0,44	0,55	0,46	0,41
7.	0,60	0,71	0,59	0,56	0,59	0,41
8.	0,33	0,48	0,31	0,22	0,31	0,14

Tabela 11. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie podstawowym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	—	5., 8.	1., 2., 3., 6., 7.	4.	—
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	—	8.	1., 2., 3., 5., 6.	4., 7.	—
Liceum profilowane					
Numer zadania	—	3., 5., 6., 8.	1., 2., 7.	4.	—
Liceum uzupełniające					
Numer zadania	—	3., 5., 8.	1., 2., 6., 7.	4.	—
Technikum					
Numer zadania	—	3., 5., 6., 8.	1., 2., 4., 7.	—	—
Technikum uzupełniające					
Numer zadania	8.	3., 5., 6., 7.	1., 2., 4.	—	—

Zadania z poziomu podstawowego okazały się dla zdających *umiarkowanie trudne* i *trudne*. Tylko jedno zadanie (4.) było *łatwe*. Test sprawił największe trudności absolwentom techników uzupełniających.

Tabela 12. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów na poziomie podstawowym

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
Standard I	0,30	0,46	0,26	0,20	0,27	0,10
Standard II	0,56	0,65	0,52	0,55	0,51	0,48
Standard III	0,50	0,62	0,49	0,40	0,50	0,31
Standard IV	0,23	0,40	0,18	0,17	0,19	0,05

3.2.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełniło 971 osób, tj. 89,80% przystępujących do egzaminu po raz pierwszy, piszących arkusz standardowy. Wymaganej liczby punktów nie uzyskało 99 zdających (10,20%).

Tabela 13. Zdawalność egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	284	270	95,07%
Liceum profilowane	158	144	91,14%
Liceum uzupełniające	164	146	89,02%
Technikum	277	245	88,45%
Technikum uzupełniające	88	67	76,14%
Ogółem	971	872	89,80%

3.2.4. Analiza jakościowa wybranych zadań

Zadanie 5. (7 pkt)

Wskaźnik łatwości zadania wyniósł **0,35 (trudne)**.

Zgodnie z poleceniem zdający miał przeczytać tekst podzielony na siedem części i dopasować do każdej z nich odpowiedni tytuł z podanego zestawu (dwa tytuły nie pasowały do żadnej części tekstu).

Zadanie 5. okazało się najtrudniejsze dla zdających, a szczególną trudność sprawiło im zadanie cząstkowe 5.5. (wskaźnik łatwości **0,15 – bardzo trudne**) Tekst mówiący o nowo-czesnych księgarniach obfitował w bardzo trudne wyrazy, których znaczenia zdający się nie domyślili (*таскает под мышкой, турникер, нынче, застигнутые у стенда, толкались локтями, слуховые ощущения*), co z kolei w znacznym stopniu utrudniało im zrozumienie całości. Ponadto w tytułach do poszczególnych części zastosowano synonimy wyrazów występujących w tekście, co najprawdopodobniej stanowiło dodatkowy problem.

Zadanie 7. (5 pkt)

Wskaźnik łatwości całego zadania wyniósł **0,60 (umiarkowanie trudne)**; poprawność językowa – **0,35 (trudne)**.

Zdający musiał wykazać się umiejętnością sformułowania ogłoszenia o poszukiwaniu mieszkania. Treść ogłoszenia dotyczyła tematu: „Dom – miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń i ich wyposażenia, wynajmowanie mieszkania”. Zgodnie z poleceniem zdający powinien:

- poinformować o zamiarze wynajęcia mieszkania,
- przedstawić swoje wymagania dotyczące lokalizacji mieszkania,
- określić swoje oczekiwania dotyczące mieszkania,
- podać, na jak długo chce wynająć mieszkanie.

W zadaniu nie obowiązywał limit słów, a ocenie podlegała przede wszystkim umiejętność zwięzłego przekazu wymienionych informacji (4 pkt.) oraz poprawność językowa (1 pkt). Ocenie nie podlegała forma wypowiedzi.

Najtrudniejszą do przekazania okazała się pierwsza informacja (wskaźnik łatwości **0,34 – trudne**), a to za sprawą słowa „снять”, którego zdecydowana większość zdających nie знаła. Chcieli oni przekazać tę informację bardzo dosłownie, chociaż użycie czasownika *снять* nie było bezwzględnie wymagane. Istniała możliwość zastosowania innych konstrukcji, bardziej znanych zdającym np. *Ищу квартиру, мне нужна квартира, кто сдаст квартиру*. W wielu ogłoszeniach można było znaleźć sformułowanie: *Я ищу квартиру*, co powodowało utratę punktu za tę informację. Z pozostałymi informacjami zdający nie mieli większych problemów, co potwierdza wskaźnik łatwości (0,74–0,81 – łatwe).

Przy ocenie tego zadania brano pod uwagę głównie komunikatywność, a w mniejszym stopniu – poprawność językową. Jednak niski wskaźnik łatwości za to kryterium (**0,35 – trudne**) świadczy o słabym opanowaniu umiejętności stosowania właściwych wyrazów i form gramatycznych, co potwierdza duża liczba błędów leksykalno-gramatycznych.

Zadanie 8. (10 pkt)

Wskaźnik łatwości zadania wyniósł **0,33 (trudne)**.

Zadaniem zdającego było napisanie listu formalnego do dyrektora rosyjskiego biura turystycznego. List dotyczył zakresu tematycznego: „Podróżowanie i turystyka – środki transportu, baza noclegowa, informacja turystyczna, wycieczki, zwiedzanie...”

Zgodnie z poleceniem zdający powinien:

- poinformować o wybranej ofercie i uzasadnić swój wybór,
- zapytać o środek transportu i przedstawić swoje oczekiwania dotyczące hotelu,
- dowiedzieć się, co wchodzi w koszt wycieczki i jaki jest termin wpłaty pieniędzy,
- zapytać o niezbędne dokumenty i konsekwencje ewentualnej rezygnacji z wycieczki.

W liście został określony limit słów (120–150). Oceniane były umiejętności pełnego przekazu informacji (4 pkt.), forma (2 pkt.), poprawność językowa (2 pkt.) oraz bogactwo językowe (2 pkt.).

Napisanie listu formalnego okazało się dla zdających zadaniem trudnym. Przekazanie wskazanych w zadaniu informacji również przysporzyło im wielu problemów, co potwierdza średni wskaźnik łatwości – **0,48**. Największą trudność sprawiło zdającym przekazanie trzeciej i czwartej informacji, dla których wskaźniki łatwości wynosiły odpowiednio: **0,32** i **0,39**. W tych zadaniach częściowych zdający próbowali dosłownie tłumaczyć informacje określone w poleceniu, co skutkowało bardzo dużą liczbą błędów leksykalnych, uniemożliwiających zrozumienie informacji. W realizacji informacji trzeciej zdający nagminnie mylili przysłówki *когда* i *куда*, gdzie użycie tego drugiego w pytaniu o termin wpłaty zupełnie zmieniało sens wypowiedzi. Równie często używali wyrazów, których nie ma w języku rosyjskim, a mianowicie: „*вплата*” i „*вплатить*”. Natomiast w realizacji informacji czwartej zdający bardzo słabo poradzili sobie z postawieniem pytania o konsekwencje ewentualnej rezygnacji z wycieczki, chociaż mogli to zrobić w bardzo prosty sposób, pytając np.: *Что будет, если я не поеду на экскурсию?*

Wydaje się, że polecenie napisania listu formalnego było dla zdających wielkim zaskoczeniem. O ile dobrze poradzili sobie w poprzednich latach z listem prywatnym i tę umiejętność można było uznać za opanowaną, to list formalny dla wielu zdających okazał się zadaniem nie do wykonania. Potwierdza to wskaźnik łatwości, który za to kryterium wynosił **0,22 (trudne)**.

Bardzo często list zawierał mniej niż trzy z pięciu obligatoryjnych elementów, w związku z czym znaczna liczba prac w zakresie kryterium formy oceniona była na „0” punktów. Pominięcie lub niewłaściwe użycie zwrotów grzecznościowych (rozpoczynających i kończących list formalny) wynikało z niewiedzy zdających na temat rygorów obowiązujących przy pisaniu listów formalnych. Należało zakończyć list w taki sposób, aby było w nim zawarte jakieś życzenie. (np. prośba o przesłanie odpowiedzi na postawione pytania). Uznawane były zwroty grzecznościowe typu: *Уважаемый директор! Господин директор! Уважаемый Иван Петрович!* Zdający zaś używali niewłaściwych zwrotów typu: *Дорогой директор! Привет!*

W liście najniżej oceniona została poprawność językowa, dla której wskaźnik łatwości wynosił **0,18 (bardzo trudne)**. W tym obszarze umiejętności zdających nie są zadowalające. W kryterium bogactwa językowego wskaźnik łatwości zadania wynosił **0,30 (trudne)**. Wypowiedzi zdających w dużej części cechowało ubogie słownictwo i frazeologia oraz liczne powtórzenia i mało urozmaicone struktury gramatyczne.

3.3. Poziom rozszerzony

3.3.1. Opis arkusza egzaminacyjnego

Zdający, przystępując do egzaminu na poziomie rozszerzonym, rozwiązywał zadania z dwóch arkuszy, które zawierały polecenia sprawdzające następujące sprawności językowe:

- stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych,
- tworzenie tekstu,
- rozumienie ze słuchu,
- rozumienie tekstu czytanego.

W arkuszach znajdowało się osiem zadań zamkniętych i jedno zadanie otwarte.

Egzamin maturalny na poziomie rozszerzonym trwał 180 minut.

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań na poziomie rozszerzonym zdający mógł otrzymać łącznie 50 punktów.

3.3.2. Wyniki egzaminu

Poniżej przedstawiamy:

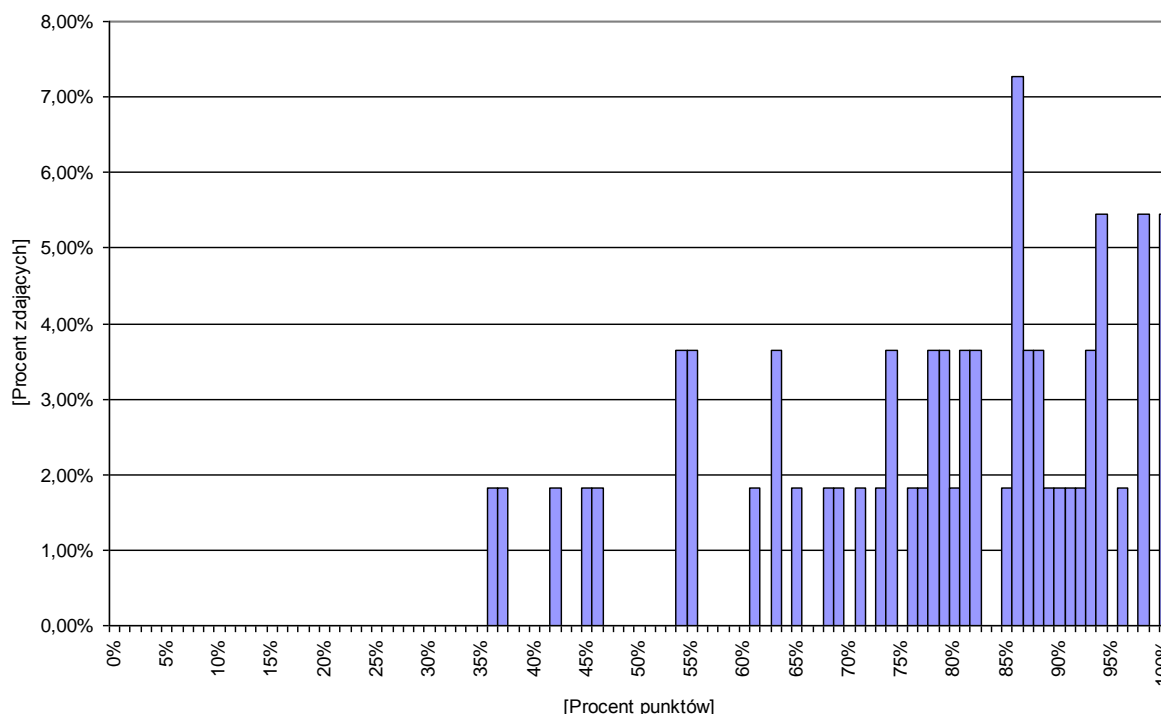
- zestawienia podstawowych wskaźników statystycznych wyników egzaminu, obliczone dla tegorocznych absolwentów,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka rosyjskiego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy,
- rozkład wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym z języka rosyjskiego zdawanego jako przedmiot dodatkowy,
- zestawienia wskaźników łatwości wszystkich zadań, obliczone dla absolwentów poszczególnych typów szkół,
- zestawienia wskaźników łatwości zestawu zadań, obliczonych dla powiatów województwa śląskiego.

Zestawienie w tabeli 14. pozwala maturzyście porównać uzyskany przez niego wynik z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową). Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty, jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik bądź wyniki wyższe/nizsze.

Tabela 14. Karta wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym (skala staninowa)²

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Procent zdających
1	4	najniższa	0–37	3,64
2	7	bardzo niska	38–48	5,45
3	12	niska	49–58	7,27
4	17	poniżej średniej	59–67	7,27
5	20	średnia	68–75	10,91
6	17	powyżej średniej	76–83	20,00
7	12	wysoka	84–91	21,82
8	7	bardzo wysoka	92–99	18,18
9	4	najwyższa	100	5,45

Wykres 4. Rozkład wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym

² Egzamin na poziomie rozszerzonym zdawało tylko 55 osób (29 – jako obowiązkowy, 16 – jako dodatkowy).

W tabeli 15. uwzględniono wyłącznie wyniki zdających z liceów ogólnokształcących, ponieważ w liceum profilowanym do egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym przystąpiły 3 osoby (2 wybrały go jako przedmiot obowiązkowy, 1 – jako dodatkowy), a w technikum – 4 osoby (3 – jako przedmiot obowiązkowy, 1 – jako dodatkowy).

Tabela 15. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym wg typu szkoły (arkusz standardowy)

Wskaźniki	Ogółem			Liceum ogólnokształcące		
	dod.	ob.	razem	dod.	ob.	razem
Liczba zdających	16	39	55	14	34	48
Wskaźnik łatwości zestawu (p)	0,75	0,79	0,78	0,75	0,79	0,78
W procentach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	81	86	86	81	74	86
Wynik środkowy (mediana – Me)	81	82	81	81	81	81
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	75,25	78,79	77,76	75,43	78,97	77,94
Wynik najwyższy	100	100	100	100	100	100
Wynik najniższy	36	37	36	36	37	36
W punktach						
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	40,5	43	55	40,5	37	48,00
Wynik środkowy (mediana – Me)	40,5	41	0,78	40,5	40,5	0,78
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	37,63	39,40	43	37,71	39,49	43,00
Odchylenie standardowe	10,35	7,80	40,5	10,40	7,52	40,50
Wynik najwyższy	50	50	38,88	50	50	38,97
Wynik najniższy	18	18,5	8,55	18	18,5	8,38

Poziom rozszerzony okazał się *łatwy* dla zdających.

Egzamin z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym wybierali absolwenci bardzo dobrze przygotowani. Łatwość testu wyniosła 0,78, a modalna – 86%.

Zamieszczone w tabeli 16. dane, dotyczące łatwości wszystkich zadań, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania były dla maturzystów *łatwe*, a które *trudne* oraz porównanie wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 16. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Numer zadania	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Liceum ogólnokształcące
1.	0,52	0,51
2.	0,50	0,49
3.	0,85	0,85
4.	0,81	0,81
5.	0,85	0,84
6.	0,72	0,72
7.	0,74	0,76
8.	0,89	0,91
9.	0,62	0,61

Tabela 17. Wskaźniki łatwości zadań arkusza na poziomie rozszerzonym

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Ogółem					
Numer zadania	–	–	1., 2., 9.	3., 4., 5., 6., 7., 8.	–
Liceum ogólnokształcące					
Numer zadania	–	2.	1., 9.	3., 4., 5., 6., 7.	8.

Tabela 18. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów na poziomie rozszerzonym

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Liceum ogólnokształcące
Standard I	0,85	0,85
Standard II	0,78	0,78
Standard III	0,95	0,96
Standard IV	0,63	0,63
Standard V	0,51	0,50

3.3.3. Zdawalność egzaminu

Aby zdać egzamin maturalny z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym, należało uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia. Warunek ten spełnili wszyscy zdający egzamin jako obowiązkowy po raz pierwszy.

Tabela 19. Zdawalność egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym (arkusz standardowy)

Typ szkoły	Liczba zdających	Zdali	
		liczba	%
Liceum ogólnokształcące	34	34	100
Liceum profilowane	2	2	100
Technikum	3	3	100
Ogółem	39	39	100

3.3.4. Analiza jakościowa wybranych zadań

Część pierwsza egzaminu na poziomie rozszerzonym zawierała dwa zadania sprawdzające umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych. W obu zadaniach wymagana była pełna poprawność ortograficzna i gramatyczna zdań.

Zadanie 1. (2 pkt)

Wskaźnik łatwości zadania wyniósł **0,52** (*umiarkowanie trudne*).

W zadaniu należało dokonać transformacji czterech zdań tak, aby drugie zdanie w parze miało takie samo znaczenie, jak zdanie pierwsze.

Najtrudniejszym dla zdających okazało się zadanie cząstkowe 1.4., w którym należało przekształcić czasownik *нануаа* ze strony czynnej na bierną (wskaźnik łatwości zadania: **0,36** (*trudne*)). Podobną trudność sprawiło zdającym zadanie 1.1. (wskaźnik łatwości: **0,38** – *trudne*), w którym należało w potoczny sposób określić czas.

Zadanie 2. (3 pkt)

Wskaźnik łatwości zadania wyniósł **0,50** (*umiarkowanie trudne*).

Zadaniem zdających było przeczytanie tekstu i uzupełnienie go wyrazami z podanego zestawu w odpowiedniej formie w taki sposób, aby tekst stanowił logiczną całość. Zestaw zawierał dwa zbędne wyrazy.

Wskaźnik łatwości poszczególnych zadań częściowych był dość zróżnicowany – od **0,20** do **0,73**. Zdającym najtrudniej było poradzić sobie z zadaniami 2.1. i 2.6., w których wskaźniki łatwości były najniższe: **0,31** i **0,20 – trudne**. Dotyczyły one użycia zaimka „он” w miejscowniku (zadanie 2.1.) i przymiotnika *разрушительный* w krótkiej formie (zadanie 2.6). Z pozostałymi częściowymi zadaniami zdający radzili sobie całkiem dobrze, były one *umiarkowanie trudne* lub *łatwe*.

Zadanie 3. (18 pkt)

Wskaźnik łatwości zadania wyniósł **0,85 – łatwe**

Treść – **0,94**; Kompozycja – **0,96**; Bogactwo jęz. – **0,85**; Poprawność jęz.- **0,63**.

Zadaniem zdających było zredagowanie własnego tekstu na jeden z trzech tematów.

W każdym temacie określona została forma wypowiedzi. W tym roku była to recenzja, rozprawka i opis.

1. Ostatnio zwiedzałeś/aś wystawę zorganizowaną z okazji jubileuszu Twojej miejscowości. Napisz **recenzję** tej wystawy, podkreślając jej znaczenie dla promocji turystycznej regionu (zakres tematyczny: „Dom – miejsce zamieszkania”)
2. Twój rówieśnik marzą o własnym samochodzie. Wiąże się to jednak z pewnymi problemami. Przedstaw w formie **rozprawki** swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty za i przeciw posiadaniu samochodu przez młodzież (zakres tematyczny: „Środki transportu”)
3. Przedstaw w formie **opisu**, jak wyobrażasz sobie młodzieżowe centrum rozrywki na miarę XXI wieku (zakres tematyczny: „Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania wolnego czasu”)

W tym zadaniu oceniane były następujące elementy: treść, kompozycja, bogactwo językowe i poprawność językowa. Określony był również limit słów (200–250).

Recenzja wystawy nie była tematem zbyt często wybieranym przez zdających. Zdarzało się, że ci, którzy zdecydowali się na tę formę wypowiedzi, opisywali raczej jakąś imprezę w swojej miejscowości, podczas której wystawa była tylko częścią programu. Zdający chętniej natomiast wybierali temat pierwszy, podczas realizacji którego w formie **rozprawki** mieli wyrazić swoją opinię na temat posiadania własnego samochodu przez młodzież. Część zdających miała jednak problemy ze sformułowaniem tezy i argumentowaniem, a ich opinie były dość ogólnikowe i traktowały raczej o roli samochodu w życiu człowieka. Temat trzeci (**opis**) był dość często wybierany przez zdających, ponieważ leksyka dotycząca form spędzania czasu wolnego była im dobrze znana. Mogli tutaj wykazać się swoją pomysłowością i przedstawić własne wizje młodzieżowego centrum rozrywki.

Należy podkreślić, że wskaźniki łatwości za kryterium treści, kompozycji i bogactwa językowego były w tym roku bardzo wysokie, co może świadczyć o bardziej świadomym wyborze poziomu rozszerzonego przez zdających. Nie bez znaczenia jest zapewne fakt, że ten poziom egzaminu w zdecydowanej większości wybierali uczniowie liceów ogólnokształcących. Błędy gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne były częstym zjawiskiem we wszystkich formach wypowiedzi, co znalazło potwierdzenie w niższym wskaźniku łatwości za kryterium poprawności językowej (0,63 – *umiarkowanie trudne*).

3.4. Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego

Oceniając umiejętności zdających, należy odnieść się do wskaźników łatwości, które na **poziomie podstawowym** przedstawiają się następująco:

- słuchanie – 0,58 – *umiarkowanie trudne*,
- czytanie ze zrozumieniem – 0,54 – *umiarkowanie trudne*,
- pisanie – 0,42 – *trudne*.

Natomiast wskaźniki łatwości dla poszczególnych sprawności językowych na **poziomie rozszerzonym** to:

- pisanie – 0,85 – *łatwe*,
- słuchanie – 0,79 – *łatwe*,
- czytanie – 0,76 – *łatwe*,
- gramatyka – 0,51 – *umiarkowanie trudne*.

Na podstawie analizy wyników egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego można stwierdzić, że zdający dobrze poradzili sobie z wykonaniem zadań z arkuszy egzaminacyjnych. Szczególnie cieszą wysokie wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, co pozwala wnioskować, że ten poziom wybrali absolwenci dobrze znający język rosyjski. Jest to w dużym stopniu zasługa nauczycieli. O intensywnej pracy nauczycieli może świadczyć fakt, że zdający dobrze opanowali umiejętność rozumienia ze słuchu i czytania ze zrozumieniem.

Teksty zawarte w zadaniach egzaminacyjnych oraz tematy wypowiedzi pisemnych dotyczyły bliskich zdającym kręgów tematycznych, uwzględniały też realia socjokulturowe Rosji. Zastosowano w nich różnorodne techniki sprawdzania umiejętności. Wydaje się, że zdający dobrze radzą sobie z techniką „wielokrotnego wyboru” oraz „prawda – fałsz”, nieco gorzej natomiast z techniką „dobierania”. Wypowiedzi pisemne wymagały użycia języka w sytuacjach naturalnych, z czym zdający radzili sobie dość dobrze.

Przygotowując ucznia do egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego należy:

- systematycznie ćwiczyć sprawność pisania, począwszy od krótkich kilkuzdaniowych informacji do form bardziej złożonych,
- rozwijać umiejętność rozumienia ze słuchu, zaczynając od krótkich prostych nagrań, w tym również rosyjskich piosenek,
- zachęcić uczniów do korzystania z rosyjskich stron internetowych w celu rozwijania umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- w przypadku tekstu czytanego i słuchanego uświadamiać uczniom konieczność rozumienia ogólnego sensu, a nie poszczególnych słów i wyrażeń,
- systematycznie ćwiczyć umiejętność pisania listów, w tym również listu formalnego, nie zapominając jednak o innych formach wypowiedzi pisemnych,
- uświadamiać uczniom potrzebę dobierania prostego słownictwa, które uczeń zna i którego jest pewny,
- położyć większy nacisk na umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych,
- zachęcać uczniów do wzbogacania zasobu słownictwa, ponieważ jest to droga do swobodnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie,
- wdrażać uczniów do uważnego czytania poleceń, ze szczególnym uwzględnieniem zadań otwartych,
- zwracać większą uwagę na staranność pisma oraz sposób poprawiania pomyłek w tekście.

SŁOWNIK TERMINÓW

Wskaźnik łatwości zestawu zadań (p)

- stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie zadań przez wszystkich piszących dany zestaw do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie tych zadań. Przyjmuje wartość z przedziału 0–1.

Może być przedstawiony także w postaci procentowej, np. wskaźnik łatwości 0,75 można interpretować: „zdaający uzyskali 75% punktów możliwych do zdobycia”.

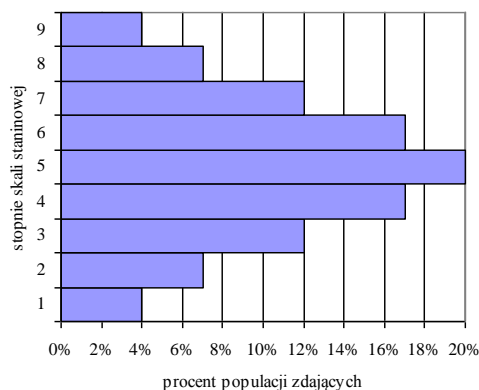
Wskaźnik łatwości zadania (p)

- stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie danego zadania przez wszystkich piszących egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania przez nich za to zadanie.

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,79	0,80–0,89	0,90–1
Interpretacja	<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>		<i>bardzo łatwe</i>

Skala staninowa

- otrzymuje się ją poprzez dokonanie podziału uporządkowanych rosnąco surowych wyników na dziewięć ponumerowanych przedziałów. Pierwszy przedział to 4% populacji zdających z wynikiem **najniższym**, drugi – 7% zdających z wynikiem **bardzo niskim**, trzeci – 12% z wynikiem **niskim**, czwarty – 17% z wynikiem **niżej średnim**, piąty – 20% zdających z wynikiem **średnim**, szósty – 17% z wynikiem **wyżej średnim**, siódmy – 12% z wynikiem **wysokim**, ósmy – 7% z wynikiem **bardzo wysokim**, dziewiąty – 4% z wynikiem **najwyższym**. W tak skonstruowanej skali wynik średni dla populacji piszących znajduje się w 5. staniu. Pozycja wyniku na skali staninowej zależy od tego, jak napisali egzamin wszyscy przystępujący do niego. Zastosowanie powyższej skali pozwala w dłuższym przedziale czasowym (np. kilku lat) porównywać wyniki absolwentów i szkół, niezależnie od trudności zestawu egzaminacyjnego.

Stopień skali staninowej	Nazwa stanina
9	najwyższy
8	bardzo wysoki
7	wysoki
6	wyżej średniego
5	średni
4	niżej średniego
3	niski
2	bardzo niski
1	najniższy

Średnia arytmetyczna (M)

- suma wszystkich wyników uzyskanych przez zdających podzielona przez ich liczbę.

Mediana (Me)	– wynik środkowy wybrany z wyników uporządkowanych rosnąco; dzieli abiturientów na dwie równe grupy.
Modalna (Mo)	– najczęściej uzyskiwany wynik.
Odchylenie standardowe	– miara rozrzutu wyników w stosunku do średniej – mierzona w punktach. Wysoka wartość informuje o bardzo zróżnicowanym poziomie zdających.
Rozkład wyników	– przedstawienie w postaci tabeli lub wykresu słupkowego, ilu abiturientów uzyskało daną liczbę punktów.